

1 OBSAH

2	ZÁKLADNÉ ÚDAJE	4
3	Metodika spracovania prieskumov a rozborov k Územnému plánu obce.....	4
3.1	Textová časť.....	4
3.2	Grafická časť	5
4	Prírodné podmienky.....	5
4.1	Vymedzenie riešeného územia a administratívne začlenenie	5
4.2	Abiotické pomery	5
4.2.1	geomorfologické pomery	5
4.2.2	geologické pomery	5
4.2.3	Pôdne pomery	5
4.2.4	Hydrologické pomery	6
4.2.5	klimatické pomery	6
4.3	Biotické pomery	6
4.3.1	rastlinstvo (fyto geografické členenie, potenciálna prirodzená vegetácia a aktuálna vegetácia spracovaná na základe terénneho prieskumu).....	6
4.3.2	Živočíšstvo	7
5	Priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia.....	7
5.1	Priestorové usporiadanie obce.....	7
5.2	Využívanie územia	8
5.2.1	Nezastavané územia (Územia zelenej a modrej infraštruktúry).....	8
5.2.2	Zastavané územia	9
5.2.3	Technická a dopravná infraštruktúra	11
5.3	Sídlna a krajinná zeleň.....	11
5.3.1	Lokalizácia obce Kajal:	11
5.3.2	Historické krajinné štruktúry:.....	12
5.3.3	Delenie územia na územné celky, celková charakteristika	16
5.4	Krajinná štruktúra.....	19
5.4.1	poľnohospodárska pôda (orná pôda, chmeľnice, vinice, záhrady, ovocné sady, trvalé trávne porasty).....	19
5.4.2	lesné pozemky	19
5.4.3	vodné plochy (vodné toky, stojaté sústredenia vody)	20
5.4.4	pozemky, ktoré slúžia ako účelová ochranná poľnohospodárska a ekologická zeleň (nelesná drevinová vegetácia líniová, plošná, rozptýlená)	20
6	Demografický potenciál a bývanie	20

6.1	Základné údaje o vývoji počtu obyvateľov	20
6.2	Štruktúra obyvateľstva	22
6.2.1	Údaje z r. 2011.....	22
6.3	Bytový fond	23
6.4	Zhodnotenie demografického potenciálu	23
8	Kultúrne a historické hodnoty.....	25
8.1	Pamätihodnosti	25
9	Hospodárska základňa	26
10	Záujmy obrany štátu, požiarnej ochrany a ochrany pred povodňami	26
10.1	Obrana štátu.....	26
10.2	Požiarňa ochrana	26
10.3	Ochrana pred povodňami	27
11	Rekreácia a cestovný ruch.....	27
11.1	Všeobecné informácie	27
11.2	Zhrnutie	27
12	verejné dopravné a technické vybavenie.....	27
12.1	Dopravné vybavenie.....	27
12.1.1	Rozbor prepravných vzťahov a objemov, kapacity a parametre /DOPRAVNÉ PODMIENKY ROZVOJA ÚZEMIA/	29
12.1.2	Vnútrosídlna doprava cestná ÚZEMNÝ PRIEMET STAVU DOPRAVNEJ INFRAŠTRUKTÚRY.....	31
12.1.3	Statická doprava	32
12.1.4	Hromadná doprava autobusová.....	33
12.1.5	Pešia a cyklistická doprava	33
12.1.6	Evidované bodové a líniové dopravno-technické závady	34
12.2	Technické vybavenie	35
12.2.1	elektroenergetika	35
12.2.2	Plynofikácia.....	36
12.2.3	Vodné hospodárstvo	39
13	životné prostredie a ochrana prírody a krajiny	45
13.1	osobitne chránené časti prírody a krajiny a časti prírody pripravované na ochranu (územná ochrana a lokality chránených druhov rastlín a chránených druhov živočíchov), biotopy európskeho a národného významu	45
13.1.1	Významné prvky bez legislatívnej ochrany.....	45
13.2	Nerastné suroviny	45

13.3	Priemet generelu nadregionálneho územného systému ekologickej stability Slovenskej republiky a regionálneho územného systému ekologickej stability (biocentrá, biokoridory, interakčné prvky, migračné trasy)	46
13.3.1	Biocentrá	46
13.3.2	Biokoridory	46
13.3.3	Ostatné ekostabilizačné prvky (interakčné prvky, genofondové plochy)	47
13.4	Negatívne prvky a javy	48
13.4.1	Prírodné prvky a faktory (radónové riziko, seizmicita, zosuvné územia atď)	48
13.4.2	Antropogénne (napr. kontaminácia a znečistenie zložiek životného prostredia, imisie, hluk, skládky, priemyselné plochy, erózia, bariérové prvky, výskyt invázií druhov a pod.)	49
14	zhodnotenie doterajších územnoplánovacích dokumentácií	51
15	zhodnotenie priestorového priemetu odvetvových koncepcií, stratégií a známych zámerov na rozvoj územia získaných v rámci prípravných prác	51
15.1	Zámery a verejnoprospešné stavby vyplývajúce z nadradenej územnoplánovacej dokumentácie – Územný plán VÚC Trnavského kraja	51
15.1.1	Verejnoprospešné stavby	61
15.2	Zámery a špecifické ciele vyplývajúce z nadradených strategických dokumentov – plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja Trnavského samosprávneho kraja	62
15.3	Zámery a špecifické ciele vyplývajúce z lokálnych strategických dokumentov	63
15.3.1	Program rozvoja obce	63
15.4	Zhrnutie a stanovenie priestorových priemetov do územného plánu	64
15.5	Vyhodnotenie územných celkov k strategickým cieľom a stanovenie optimálneho rozvoja	64
15.5.1	Metodika vyhodnotenia územných celkov voči cieľom stratégií	64
16	súhrnné zhodnotenie, identifikácia problémov a odporúčania	65
16.1	Súhrnné hodnotenie územných celkov	65
16.2	Všeobecné odporúčania	65
16.2.1	Všeobecné odporúčania pre priestorový rozvoj	65
16.2.2	Všeobecné odporúčania pre tvorbu krajiny	66
16.2.3	Všeobecné požiadavky pre ochranu prvkov systému ekologickej stability územia	70
17	Citované diela	72
18	Zoznam obrázkov a tabuliek	72
19	Obrázková príloha	74

Identifikačná časť

2 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Názov dokumentácie: Územný plán obce Kajal

Etapa: Prieskumy a rozbor

Obstarávateľ: Obec Kajal

Spracovateľ: Ing. arch. Martin Baloga, PhD.

Osoba odborne spôsobilá na obstaranie ÚPP a ÚPD: Ing. arch. Vlasta Cukorová

Dátum: jún 2015

Spracovateľský kolektív:

Urbanizmus:

Ing. arch. Martin Baloga, PhD. , hlavný riešiteľ, autorizovaný architekt SKA. Reg. r. 2090 AA

Ing. arch. Ján Bátora, autorizovaný architekt SKA, reg. č. 1768 AA

Krajina:

Ing. Anna Dobrucká, autorizovaný krajinný architekt SKA, reg. č. 0003 KA

Vodné hospodárstvo

Ing. Jana Verešová, stavebný inžinier SKSI, reg. č. 2369*A2

Plynofikácia:

Dipl. Ing. Peter Bendík, stavebný inžinier SKSI, reg. č. 1264*A*5-1,2,4,5

Zásobovanie elektrickou energiou, telekomunikácie:

Ing. Maroš Dimmel

Ekológia:

Mgr. Michal Deraj

Doprava:

Ing. Peter Rakšányi, PhD., stavebný inžinier SKSI, reg. č. 0196*A*2-1

3 METODIKA SPRACOVANIA PRIESKUMOV A ROZBOROV K ÚZEMNÉMU PLÁNU OBCE

Prieskumy a rozbor k Územnému plánu obce Kajal sú spracované ako dokument skladajúci sa z textovej a grafickej časti, ktorej hlavným cieľom je vyhodnotenie územia a stanovenie odporúčaní pre ďalší rozvoj, ktoré môžu byť spracované v Zadaní pre Územný plán obce Kajal.

3.1 TEXTOVÁ ČASŤ

Textová časť má hlavnú analyticko-syntetickú časť a definovanie odporúčaní. Vzhľadom na skutočnosť, že obec je vidieckym sídlom, kde prevažnú časť katastra tvorí nezastavané územie, je spracovaný miestny systém ekologickej stability. Pre optimálne stanovenie rozvoja z hľadiska sú spracované kultúrno-historické aspekty krajiny.

Celé katastrálne územie obce je rozdelené na 14 územných celkov, ktoré predstavujú územie s homogénnymi vlastnosťami. Tieto územné celky sú následne vyhodnotené vo vzťahu k nadradeným strategickým dokumentom a k miestnym strategickým dokumentom a iným stratégiám. Na základe porovnania identifikovaného stavu územia a strategickému vzťahu k nadradeným dokumentom sú následne stanovené odporúčania pre ďalší rozvoj obce.

3.2 GRAFICKÁ ČASŤ

Neoddeliteľnou časťou Prieskumov a rozborov k Územnému plánu obce Kajal je grafická časť, kde sú zobrazené jednotlivé sledované javy v území ako informačné vrstvy. V hodnotiacej časti (Výkres č.7) sú jednotlivé javy a vzťahy medzi nimi vyhodnotené (a popísané v textovej časti).

4 PRÍRODNÉ PODMIENKY

4.1 VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA A ADMINISTRATÍVNE ZAČLENENIE

Predmetom riešenia je správne územie obce Kajal, ktoré pozostáva z k.ú. Kajal. Obec sa nachádza v okrese Galanta, Trnavský samosprávny kraj a susedí s obcami: Galanta, Topoľnica, Kráľová nad Váhom, Šoporňa a Váhovce

4.2 ABIOTICKÉ POMERY

4.2.1 geomorfologické pomery

Podľa geomorfologického členenia Slovenska (Mazúr, Lukniš, 1986: Gemorfologické členenie SSR a ČSSR) je posudzované územie obce Kajal situované v geomorfologickej provincii Západopanónskej panvy, subprovincii Malej dunajskej kotliny, oblasti Podunajskej nížiny a celku Podunajskej roviny.

Reliéf posudzovaného územia je nerozčlenený, iba v blízkosti rieky Váh sú horizontálne členené fluválne prvky brehov a sedimentačných valov. Celé katastrálne územie tvorí akumulčný a erózo-akumulčný fluválny reliéf. Smer riečnej nivy rieky Váh sa tiahne v smere SZ-JV.

4.2.2 geologické pomery

Podľa regionálneho geologického členenia je katastrálne územie Kajal lokalizované v neogénnej sedimentárnej panve Dolného Váhu.

4.2.3 Pôdne pomery

Pôdny fond katastrálneho územia Kajal tvoria väčšinou poľnohospodárske pôdy. Priestorovú diferenciáciu pôd určuje geologický substrát a hydrologické pomery, v menšej miere reliéf terénu. Vplyvom týchto faktorov sa vyvinuli genetické pôdne typy.

Dominantným pôdnym typom sú čiernice typické karbonátové. Sprievodné a lokálne sú čiernice černoziemné, pelické a glejové karbonátové, lokálne sa vyskytujú organozeme typické a glejové nasýtené až karbonátové. Pôdny substrát pre tieto typy tvoria karbonátové aluviálne sedimenty. Zrnitostne sú stredne ťažké, pôdna reakcia je slabo alkalická. V prevažnej miere sú to orné pôdy s dobrou pôdnou úrodnosťou bez výrazných limitujúcich faktorov, pri glejových subtypoch môže byť limitujúcim faktorom výška hladiny podzemnej vody.

Druhým dominantným pôdnym typom sú fluvizeme typické karbonátové. Sprievodné a lokálne k tomuto typu sú fluvizeme glejové a arenické karbonátové. Pôdnym substrátom pre tieto pôdy sú karbonátové aluviálne sedimenty. Sú to pôdy typické pre nivy vodných tokov, slabo alkalické, obsah karbonátov je v celom pôdnom profile, sorpčne nasýtené, zrnitostne variabilné. Prevažne sú to orné pôdy.

V západnom cípe katastra sú na malej ploche zastúpené černoze čiernicové karbonátové. Substrát tvoria staré karbonátové sedimenty. Zrnitostne sú to prevažne stredne ťažké, hlboké pôdy s obsahom karbonátov v celom pôdnom profile.

4.2.4 Hydrologické pomery

Katastrálne územie obce Kajal patrí do dolnej časti povodia rieky Váh, ktorý preteká priamo katastrálnym územím, ale už nie v pôvodnom koryte ale v rozšírenej Vodnej nádrži Kráľová. Územím katastrálneho územia pretekajú aj menšie potoky. a v obci je vytvorená menšia vodná nádrž do ktorej priteká a vyteká bezmenný vodný tok.

Režim a dynamiku prúdenia podzemných vôd a výšku ich hladiny určujú prietokové pomery v rieke Váh, hladinový režim vo vodnej nádrži Kráľová a v menšej miere zrážkové úhrny v povodí rieky Váh.

4.2.5 klimatické pomery

Vzhľadom na zanedbateľnú výškovú diferenciáciu katastrálne územie obce Kajal zasahuje do jednej klimatickej oblasti Z hľadiska teplotných a zrážkových pomerov s prihliadnutím na vlhkovú bilanciu a slnečný svit zaraďujeme katastrálne územie do veľmi teplej, veľmi suchej nížinnej oblasti. Charakterizovaná je teplou nížinnou klímou s dlhým až veľmi dlhým teplým a suchým letom, krátkou, mierne teplou, suchou až veľmi suchou zimou s veľmi krátkym trvaním snehovej pokrývky. Priemerná ročná teplota kolíše v rozpätí 9-10 st. Celzia (priemerné teploty júla sú 18-20,5 st. Celzia a januára -1 až -3 st. Celzia), priemerné ročné zrážky sú 500-600 mm. Trvanie snehovej pokrývky je do 30-40 dní v roku. Podľa vlhkostných pomerov zaraďujeme katastrálneho územia do suchej podoblasti.

Prevládajúci smer vetrov je západný až severozápadný. Vzhľadom na prebiehajúce globálne klimatické zmeny sa tieto dlhodobé priemerné hodnoty menia a aktuálna klíma v konkrétnych rokoch môže vykazovať výraznejší extrém a odklon od priemernej hodnoty daného klimatického parametra.

4.3 BIOTICKÉ POMERY

4.3.1 rastlinstvo (fytogeografické členenie, potenciálna prirodzená vegetácia a aktuálna vegetácia spracovaná na základe terénneho prieskumu)

Podľa fytogeografického členenia Slovenska (Futák, in Atlas SSR 1980) patrí záujmové územie do oblasti panónskej flóry, obvodu eupanónskej xerothermnej flóry, okresu Podunajská nížina.

Toto začlenenie znamená, že v druhovom zložení vegetácie a živočíšstva prevládajú druhy panónskej xerothermnej flóry, zastúpené sú ale aj vlhkomilné druhy v údolnej nive rieky Váh.

Rekonštruovaná prirodzená vegetácia predstavuje vegetáciu, ktorá by sa v území s danými pôdnymi, klimatickými a hydrologickými pomermi vyvinula bez pôsobenia človeka.

Rekonštruovaná prirodzená vegetácia katastrálneho územia Kajal je tvorená viacerými jednotkami - priamo v katastrálnom území a v jeho okolí boli mapované ako dominantné jednotky vrbovo-topoľové lesy, jaseňovo-brestovo-dubové lesy a dubovo-hrabové lesy.

Vrbovo-topoľové lesy sú viazané na údolné nivy riek ovplyvňované záplavami s vysokou hladinou podzemnej vody. V stromovom poschodí prevláda topoľ biely (*Populus alba*), topoľ čierny *Populus nigra*, topoľ sivý *Populus canescens*, vrbá biela *Salix alba*, vrbá krehká *Salix fragilis*, primešané sú jaseň úzkolistý *Fraxinus angustifolia*. V krovinnom poschodí sa vyskytujú kalina obyčajná *Viburnum opulus*, Svíb krvavý *Swida sanguinea*, baza čierna *Sambucus nigra*. Z bylenných a trávových druhov sa ako diagnostické označujú *Caltha palustris*, *Carex riparia*, *Epipactis albensis*, *Galium palustre*, *Humulus lupulus*, *Iris pseudacorus*, *Leucium aestivum*, *Lycopus europaeus*, *Lysimachia nummularia*, *L. vulgaris*,

Lythrum salicaria, *Mentha longifolia*, *Myosotis scorpioides* agg., *Persicaria hydropiper*, *Phalaroides arundinacea*, *Rubus caesius*, *Symphytum bohemicum*, *S. officinale*, *Stachys palustris*, *Urtica dioica*, *Vitis sylvestris*.

Dubovo-breštovo-jaseňové nížinné lužné lesy sú viazané na vyššie a relatívne suchšie stanovišťa údolných nív so zriedkavejšími a časovo kratšími záplavami. Podzemná voda v priebehu roka značne kolíše podľa klimatických podmienok a veľkosti prietokov v riekach. Pôdy sú od typologicky nevyvinutých nívnych a glejových až po hnedé pôdy bohaté na živiny. Krovinné poschodie je na suchších lokalitách dobre vyvinuté a druhovo bohaté, v bylinnej vrstve sú nitrofilné, mezofilné a hygrophilné druhy s výrazným jarným aspektom.

Dominantnými druhmi v porastoch sú jaseň úzkolistý *Fraxinus angustifolia* subsp. *danubialis* a dub letný *Quercus robur*. Recesívnymi druhmi v minulosti oveľa viac rozšírenými v tomto type lesného biotopu boli brešťa hrabolistý *Ulmus minor* a brešťa väzový *Ulmus laevis*. Z ďalších druhov drevín bývajú zastúpené *Acer campestre*, *Clematis vitalba*, *Crataegus monogyna*, *Fraxinus excelsior*, *Padus avium*, *Populus nigra*, *Tilia cordata*, *Vitis sylvestris*. V bylinnom podraze rastú *Aegopodium podagraria*, *Alliaria petiolata*, *Allium ursinum*, *Anemone ranunculoides*, *Campanula trachelium*, *Corydalis cava*, *Ficaria bulbifera*, *Gagea lutea*, *Galium aparine*, *Glechoma hederacea*, *Humulus lupulus*, *Lamium maculatum*, *Leucosium vernum* subsp. *carpathicum*, *Phalaroides arundinacea*, *Rubus caesius*.

Dubovo-hrabové lesy panónske zasahujú iba veľmi okrajovo do katastrálneho územia Kajaľ. Sú viazané na suchšie sprašové stanovišťa bez záplav. Dominantnou drevinou je dub cerový *Quercus cerris* a v krovinnom poschodí javor tatársky *Acer tataricum*. V bylinnom poschodí tvorí jarný aspekt chochlačka dutá *Corydalis cava*.

V posudzovanom k.ú. Kajaľ je veľmi vysoké zastúpenie poľnohospodárskych pôd, v menšej výmere sa vyskytujú lesné pôdy v blízkosti VD Kráľová a v blízkosti zastavaného územia obce.

4.3.2 Živočíšstvo

Zo zoogeografického hľadiska patrí územie k. ú. Kajaľ do palearktiskej oblasti, podoblasti eurosibírskej, provincie stepí, listnatých lesov a stredoeurópskych pohorí.

Limnický biocyklus sa delí na dve provincie, z ktorých k.ú. Kajaľ sa nachádza v pontokaspickej provincii.

Fauna oblasti k.ú. Kajaľ je tvorená druhmi, ktoré zo zoogeografického hľadiska tvoria zložky fauny podľa pôvodnej oblasti, z ktorej dochádzalo k šíreniu do stredoeurópskej oblasti.

V katastrálnom území boli zistené druhy, ktoré sú viazané svojím výskytom a rozmnožovaním na otvorenú nížinnú poľnohospodársku krajinu s ornou pôdou, na lesy alúvia vodných tokov, otvorené vodné plochy a pobrežné semiakvatické biotopy a na urbánnu zónu zastavaného územia obce. Pri Vodnom diele Kráľová sa nachádza významné hniezdisko volavky popolavej a chavkoša nočného.

5 PRIESTOROVÉ USPORIADNIE A FUNKČNÉ VYUŽÍVANIE ÚZEMIA

5.1 PRIESTOROVÉ USPORIADANIE OBCE

Obec leží v Podunajskej nížine pri rieke Váh, na ktorej je vybudované vodné dielo Kráľová. Leží medzi okresnými mestami Galanta a Šaľa.

V severnej časti katastra (Únovce) sa nachádzajú malé urbanizované územia – areál hotela, píla s pozostatkami pôvodnej obce Únovce, rekreačný areál Kaskády. Ide o uzatvorené areály pozostávajúce z niekoľkých objektov, väčšinou oplotené.

Samotná obec je pomerne kompaktná. Ide o rastlú urbanistickú štruktúru, ktorá sa rozvíjala pozdĺž hlavnej ulice, ktorá tvorí základnú kompozičnú os územia. Pri tejto kompozičnej osi sa nachádzajú aj najdôležitejšie miesta urbanistickej štruktúry (kostoly, nákupné stredisko, verejné priestranstvo).

Výraznou priestorovou dominantou územia je areál hospodárskeho dvora a rybník Košťál s príľahlým parkom.

Obec leží na rovine a na území obce sa nenachádza výrazná výšková dominanta. Nezastavané územie je využívané ako poľnohospodárska pôda. Výraznejšie zastúpenie lesných pozemkov a pozemkov nelesnej drevinovej vegetácie sa nachádza pri vodnej nádrži.

5.2 VYUŽÍVANIE ÚZEMIA

Na území obce bolo identifikované nasledovné využívanie územia:

5.2.1 Nezastavané územia (Územia zelenej a modrej infraštruktúry)

L - LESNÉ ÚZEMIA

Lesy v katastri obce Kajal nie sú súčasťou chránených území. Cez územia lesov nevedú turistické značkované chodníky. Lesné cesty sú nespevnené.

P - ÚZEMIA POĽNOHOSPODÁRSKY VYUŽÍVANEJ PÔDY

Ako územia poľnohospodársky využívannej pôdy sa v území obce nachádzajú:

PO - Plochy ornej pôdy

Orná pôda využívaná pre poľnohospodárske účely, čiastočne aj v zastavanom území ako súčasť hospodárskych záhrad. V tejto časti sú na plochách ornej pôdy umiestnené aj hospodárske a pomocné objekty.

PL - Plochy lúk a pasienkov

Lúky, pasienky a trávnaté porasty využívané pre pasenie. Na plochách občasne umiestnené hospodárske objekty.

PZ – Plochy záhrad

Pri objektoch sú umiestňované malé hospodárske záhrady s hospodárskymi objektami v zadnej časti dvorov.

PS – Plochy sádov

Plochy a pozemky využívané pre sady bez objektov.

Z – ÚZEMIA KRAJINNEJ ZELENE

Ako územia krajinskej zelene boli v území identifikované:

ZN – Plochy nelesnej drevinovej vegetácie

Plochy vzrastlej zelene v krajine. Majú zväčša ekostabilizačnú funkciu a sú výrazným krajinotvorným prvok. Bez akejkoľvek výstavby.

ZP – Prírodné plochy bez rozlíšenia

Prírodné plochy len riedko zarastené občasou vzrastlou drevinou vegetáciou, zvyšok územia tvoria mokriny, trávnaté plochy. Majú zväčša ekostabilizačnú funkciu. Bez akejkoľvek výstavby.

ZM – Plochy mokradí

Väčšia zamokrené územia, zväčša ťažko prístupné. Lokalizované v rámci zastavaného územia.

W – ÚZEMIA VODNÝCH TOKOV

WT – Vodné toky a plochy

Plochy s vodným tokom a vodohospodárskymi stavbami, plochy pod vodnou hladinou. Na týchto plochách sa nachádza aj drevinná vegetácia ako sprievodná vegetácia vodných tokov.

WP – Vodohospodárske plochy

Plochy popri vodných plochách a vodných tokoch, na ktorých sú umiestnené hrádze a vodohospodárske stavby.

S – ÚZEMIA SÍDELNEJ ZELENE

SP – Plochy parkov

Plochy parkovo upravenej zelene vrátane detských ihrísk, chodníkov a drobnej architektúry.

SV – Plochy verejnej zelene

Plochy zelene bez umiestnených objektov.

5.2.2 Zastavané územia

B - ZMIEŠANÉ ÚZEMIA BÝVANIA A OBČIANSKEJ VYBAVENOSTI

Väčšina územia obce predstavuje zmiešané územie bývanie v rodinných domoch, v ktorých sú však spolu s bývaním umiestnené malé prevádzky buď v objekte rodinného domu, prístavbe, alebo malom doplnkovom objekte. Okrem toho sú v území umiestnené aj plochy so základnou občianskou vybavenosťou. Pre účely spracovania prieskumov a rozborov sú v zmiešaných územiach rozlíšené:

BBR – Plochy bývania v rodinných domoch

Plochy s rodinnými domami, v zadnej časti umiestnené hospodárske a doplnkové objekty, záhrady. RD využívané aj pre účely doplnkového obchodu a služieb.

BBD – Plochy bývania v bytových domoch

Bytové domy so zeleňou, detským ihriskom a parkovacími plochami.

BVO – Plochy pre obchody a služby do 1000 m²

Plochy so základnou občianskou vybavenosťou s obchodmi a službami. Vrátane pomocných a hospodárskych objektov, zväčša umiestňované medzi obytnou zástavbou.

BVS – Plochy pre ZŠ, MŠ, jasle

Plochy pre základné školy, materské školy a jasle, vrátane zelene, školských ihrísk, pomocných a hospodárskych objektov.

O – ÚZEMIA OBČIANSKEJ VYBAVENOSTI

Nerozlíšené územia využívané pre občiansku vybavenosť a doplnkové funkcie (hospodárske a pomocné objekty, dopravné a technické vybavenie) a prislúchajúcu zeleň. Ide predovšetkým o obchod, služby, administratívu, ubytovanie, kultúru. Okrem nerozlíšených území občianskej vybavenosti, boli v území identifikované:

OC – Plochy pre sakrálné stavby

Kostol a príľahlá zeleň s parkovou úpravou s oplotením.

OA – Plochy pre administratívne objekty

OH – Plochy prechodného ubytovania

Hotely, motely a ich zázemie vrátane parkovísk, ihrísk a upravenej zelene.

OZ – Plochy pre zdravotníctvo a sociálnu starostlivosť

Zariadenia pre sociálnu starostlivosť – domov seniorov, klub seniorov vrátane príľahlej zelene, pomocných a hospodárskych objektov.

R – REKREAČNÉ ÚZEMIA

Územia určené pre šport a rekreáciu.

RI – Plochy športovísk a ihrísk

A – ÚZEMIA POĽNOHOSPODÁRSKEJ VÝROBY

Ako územia poľnohospodárskej výroby boli v území identifikované:

AP – Plochy poľnohospodárskych areálov

Plochy využívané pre chov a ustajňovanie dobytku, pomocných a doplnkových objektov vrátane infraštruktúry a správy areálu.

AH – Plochy skleníkového hospodárstva

Plochy zastavané skleníkmi využívané pre poľnohospodársku výrobu. V sledovanom území bez ďalších pomocných a hospodárskych objektov.

I – ÚZEMIA VÝROBY

IV – Plochy priemyselnej výroby

Plochy s objektami pre výrobu a výrobné služby, vrátane technického a dopravného zázemia.

X – ÚZEMIA ŠPECIFICKEJ VYBAVENOSTI

Ako územia špecifickej vybavenosti boli identifikované:

XC – Plochy cintorínov

Plocha pohrebiska, domu smútku, hospodárskych a pomocných objektov.

5.2.3 Technická a dopravná infraštruktúra

T – ÚZEMIA TECHNICKEJ VYBAVENOSTI

Plochy využívané pre zariadenia technického vybavenia územia bez rozlíšenia. (Elektroenergetika, vodné hospodárstvo, zásobovanie plynom, odpadové hospodárstvo).

D – ÚZEMIA DOPRAVY

Ako územia dopravy boli identifikované:

DC – Plochy ciest

Plochy pre cesty a dopravné zariadenia (mosty, zálivy pre hromadnú dopravu, nekryté parkoviská). Na plochách pre cesty sú umiestnené aj ostané prislúchajúce plochy (násypy).

V – ÚZEMIA VEREJNÝCH PRIESTRANSTIEV

Námestie, náves, verejne prístupná plocha so zeleňou a drobnou architektúrou.

5.3 SÍDELNÁ A KRAJINNÁ ZELEŇ

5.3.1 Lokalizácia obce Kajal:

Obec sa nachádza medzi mestami Galanta a Šaľa. Cesta I.tr. č. 75 spájajúca tieto dve mestá obcou neprechádza, ale vedie mimo centra obce. Cez obec prechádza len cesta III. triedy č. 0752, ktorá sa východne od intravilánu napája na okresnú cestu III. triedy č. 5084 v smere Šaľa-Sereď.

Rekreačné územie Kaskády: podstatnú časť katastrálneho územia obce Kajal tvorí vodná nádrž Kráľová s rekreačnou oblasťou Kaskády, ktorá je miestom rekreácie s nadregionálnym významom. Vodné dielo Kráľová je postavené na rieke Váh v blízkosti mesta Sereď, Galanta a Šaľa. Pred vybudovaním priehrady v roku 1985, sa na území, ktoré je v súčasnosti zatopené vodou, nachádzal unikátny prales lužného lesa. (Tento prales preslávil film *Cesta do praveku* [1955], pretože časť z neho sa nakrúcala práve v tomto pralese). Nádrž je súčasťou systému priehrad Vážskej kaskády a bola postavená v rámci protipovodňových opatrení priľahlého územia ale tiež s cieľom energetického využitia Váhu, na ťažbu štrkopieskov a prepravu na vodnej ceste r. E-81. V rámci jej výstavby sa plánovalo aj s vybudovaním rozsiahleho rekreačného areálu, po ktorom však v súčasnosti nenájdeme ani stopy. Nádrž je však i napriek tomu intenzívne využívaná ako nadregionálne rekreačné centrum najmä na vodné športy, splavovanie Váhu, jachting, surfing, jazda na vodných skútroch, na rybolov ale i na chov rýb, zavlažovanie i na ťažbu štrkopieskov. Vodné dielo zaberá výmeru 10,9 km², objem nádrže je 52 mil. m³. Výška hrádze je 7 m, šírka priehrady je 2,4 km, dĺžka je 10 km. Na území vodnej nádrže Kráľová sa nachádza CHVÚ (chránené vtáčie územie) KRÁĽOVÁ, vyhlásené vyhláškou č.21/2008 Ministerstva životného prostredia SR za účelom ochrany druhu vtáka európskeho významu bučiaka nočného a zabezpečenia podmienok jeho prežitia a rozmnožovania, ale aj kvôli bohatému výskytu vodného vtáctva na tomto území.

V katastrálnom území obce Kajal sa nachádza rekreačný areál Kaskády. Prístup k rekreačnému areálu je po miestnej komunikácii, ktorá je napojená na cestu III.č. 5084.

Rekreačná časť sa nachádza bezprostredne pri vodnej nádrži - pod hrádzou. Na rekreáciu sa využívajú brehy vodnej nádrže (na obrázku je na ľavej strane hrádza spadajúca do katastrálneho územia obce Kajal), rekreačné zariadenia hotelového typu, športoviská, ale najintenzívnejší pohyb turistov je po jej hrádzi a na štrkovo-pieskovej pláži v okolí prístavu. Hrádza je spevnená, vyasfaltovaná, vhodná pre korčuliarov, cyklistov, či iné športy. Z hrádze je výhľad na veľkú vodnú plochu. Zachované fragmenty lužného lesa (bývalého pralesa - dnes hospodárskeho lesa) by mohli výrazne zvýšiť kvalitu celého rekreačného územia, ak by boli porasty kompaktné. Areál Kaskád ponúka spoločensko-kultúrny život vo forme živých koncertov, spoločenských aktivít, športových pretekov, školení apod..

Kajal - centrálna časť obce: najstaršiu časť obce tvoria dve ulice, ktoré boli formované okolo centrálnej kompozičnej osi. Tá smerovala cez plochu zelene, ktorá bola situovaná medzi ulicami. Kompozičná os viedla od vstupu do obce po plastiku sv. Jána Nepomuckého. Pri vstupe do obce bol evanjelický kostol so záhradou a s voľnou plochou pre prípadné zhromaždenie sa občanov. Najstaršia časť je ulica s katolíckym kostolom a ulica s ňou paralelná. Ulica s katolíckym kostolom je značne široká a zrejme mala i funkciu "trhoviska". Plochy zelene medzi ulicami okolo kompozičnej osi neboli pôvodne oplotené a využívali sa ako pasienky.

5.3.2 Historické krajinné štruktúry:

Pôvodné, koryto rieky Váh malo meandrovitý charakter s bohatým ramenným systémom. Rieka bola po oboch stranách lemovaná rozsiahlym územím pralesa, ktorý sa nachádzal v oblasti súčasnej vodnej nádrže Kráľová. Vodná nádrž bola vybudovaná kvôli vážnym potopám, ktoré boli v území pomerne časté. Pôvodný, unikátny exotický prales, bol však vinou tejto výstavby vodného diela takmer úplne vyklčovaný.

Okolo obce Kajal bol pôvodne "zelený prstenec", ktorý bol tvorený vodnými tokmi Kajalský potok a Derňa so sprievodnou zeleňou a cintorínom. V strede obce boli tiež vysadené stromy, čo dáva tušiť vysokú hladinu spodnej vody. Stromy sa využívali na „vysušenie“ pôdy. Neskôr boli stromy vysadené viac po obvode obce, zrejme to súviselo s úpravou vodného režimu územia, ale i s prírodnými vodnými tokmi. Domy v obci boli situované popri dvoch hlavných cestách a záhrady a sady (často zaplavované) sa rozprestierali v ich tesnej nadväznosti na domy. Tento stav je z časti zachovaný, niektoré záhrady boli scelené, iné rozparcelované, sad zanikol. V obci vznikli nové ulice a historická kompozičná os dnes je už nečitateľná.

Zelený prstenec okolo obce je dnes len čiastočne čitateľný, pretože sprievodná zeleň tokov prakticky neexistuje, toky boli zregulované, kanalizované, zbavené zelene. Zachovaný zostal len prstenec v severovýchodnej časti zastavaného územia - zeleň pri Kajalskom potoku, tento porast v juhovýchodnom cípe pri jazierku prechádza do obecného parku.

Hlavná kompozičná os obce smerovala od miesta vstupu do obce (pri evanjelickom kostole) k plastike sv. Jána Nepomuckého na južnej strane obce. Socha stojí na mieste, kde sa ulice spájali pri moste cez Kajalský potok. Socha je na danom mieste dodnes.

Obec bola historicky naviazaná na mesto Galanta, kde sa nachádzalo sídlo šľachtickej rodiny Esterházyovcov, ktorí formovali mesto i jeho okolie takmer 600 rokov. Prvá písomná zmienka

o obci je z roku 1297. Na obec mali vplyv najmä vojny a prírodné katastrofy. Rímskokatolícky kostol bol postavený v 16. storočí pôvodne v renesančnom štýle. Koncom 19. storočia na ňom bola vykonaná rekonštrukcia a prestavba, kedy získal terajšiu podobu. Opätovne bol kostol rekonštruovaný v rokoch 1992-1995. Opravy na cirkevnej budove sa vykonali v rokoch 1995-1998. Evanjelický kostol bol postavený v roku 1898 v neogotickom štýle, a túto podobu si zachoval dodnes. Verejné priestranstvo okolo kostola čiastočne zaniklo, zostala len záhrada. Kostol stojí pri pôvodnom vstupe do obce na severnej strane historického centra. Pri súčasnom vstupe do obce v severo-západnej časti je klasicistický kamenný Križanov kríž postavený v 19. storočí. Prícestná, kamenná klasicistická socha sv. Jána Nepomuckého, bola postavená v polovici 19. storočia ako súčasť kompozičnej osi (v juho-východnej časti) zastavaného územia. Sakrálne objekty jestvujú i v súčasnosti (dva sa nezachovali). Na historických mapách je dokumentovaný ešte kríž na rázcestí v smere na Kaskády, ten však už zanikol. Iné historické objekty sa už v obci nenachádzajú. Obec má charakter prícestnej obce. a "vidiecky ráz", i keď už značne ovplyvnený povojnovým obdobím.

Katastrálne územie obce je situované kompozične v smere severo-južnom (od Serede k Šali) i v smere východo-západnom (smer k mestu Galanta). Územie má veľmi nepravidelný tvar, hlavne južný cíp územia v smere na Šaľu je „odrezaný“ (vzdialený) od obce (administratívnej časti). Tento južný cíp by bolo ideálne vymeniť s niektorým iným katastrálnym územím a získať tak kompaktnejšie územie obce Kajal. Kataster v smere severo-južnom má dĺžku cca 6800 m (červená linka)¹, v smere východo-západnom cca 5500 m (červená linka). Výmera katastrálneho územia je 1381,85ha. Výmera zastavaného územia je 74,08 ha. Zastavané územie zaberá 5,4 % katastrálneho územia obce. Výrazný podiel v katastri zaberá vodná plocha - priehrada Kráľová (272,54 ha, tj. 19.7. %).

Historická kompozičná os² je dnes už značne narušená (žltá línia) a hlavne už nie je čitateľná. Hlavnú kompozičnú os tvorí dopravná os v smere severo-južnom (čierna linka), je však nevýrazná, nie je podporená zeleňou ani významnejšími objektmi. Kompozičná os v smere juhovýchod-severozápad je tvorená tiež komunikáciou a tiež je bez podporných objektov (čierna linka). Z hľadiska rozvoja turizmu a cykloturizmu je možné na obrázku vyššie definovať ďalšie osi: od mesta Galanta cez Kolóniu (časť Galanty) až po Kaskády (zelená linka), zo severo-západnej časti napojenie na trasu Kolónia-Kaskády (zelená linka) a od obce Kajal po poľnej ceste smerom k VN Káľová (zelená linka).

Obrázok nižšie dokumentuje „monotónnosť“ krajiny. V pozadí je topoľová alej, ktorá predstavuje zachovanú historickú krajinnú štruktúru - výsadbu a cestu na hranici katastrálneho územia. Výsadbu tvorí pyramídálny topoľ (*Populus nigra 'Italica'*), ktorý bol obľúbeným prvkom v Napoleónových časoch a vysádzal sa popri cestách. Nie je to náš domáci pôvodný kultivar ale bol dovezený z talianska, kde bol i vyšľachtený. V čase jeho módy sa často sadil pri významných cestách a dokonca i v šľachtických záhradách. Je celkom možné, že ide o pozostatok v cesty od Galanty k rieke Váh (možno k brodu).

¹ Vid' obrázková príloha

² Vid' obrázková príloha

Kajal pre Galantu predstavoval prioritne "dodávateľa" poľnohospodárskych produktov. Kajal bol teda koncipovaný ako sídlo orientované prioritne na poľnohospodárske produkty, keďže leží na kvalitných, úrodných a v súčasnosti i chránených pôdach ako sú černoze lužné, černoze hlboko glejové, černice apod. na rovinatom teréne, bez prejavov plošnej vodnej erózie, avšak náchylné na veternú eróziu. Pôdy sú bezskeletovité, hlboké, orničný horizont je nad 60 cm hlboký. Veľmi kvalitné pôdy sú v nasledujúcom obrázku vyznačené červenou farbou. Katastrálne územie obce Kajal sa nachádza v čiernej elipse³.

Prítomnosť rieky Váh má za následok vytvorenie širokej údolnej nivy tohto toku, ktorý si i v súčasnosti udržiava pomerne dobrú vodnatosť. Pôdotvorným substrátom sú kvartérne riečne štrkopiesky, pôdy sú ľahké až stredne ťažké, priepustnosť je horizontálna i vertikálna. Vodný režim územia je naviazaný na rieku Váh. Hladina podzemnej vody kolíše, pohybuje sa v rozmedzí 1,5-2,5 m pod úrovňou terénu. Priepustnosť zvodnených geologických komplexov a vysoká hladina spodnej vody dávajú tušiť nebezpečenstvo možného znečistenia spodných vôd hlavne čiernymi skládkami, nezabezpečenými skládkami, prípadne i ekologickými haváriami. Priaznivé podmienky dali možnosť vzniku artézskym vodným zdrojom v tzv. Galantskom artézskom rajóne, ktoré by prípadným znečistením boli tiež znehodnotené.

Na nasledujúcom obrázku je mapa - III. vojenské mapovanie, kde sú zachytené tri váhadlové studne (svetlomodrá línia): jedna (na ľavej strane) je už za katastrálnou hranicou obce Kajal. Dve studne sú v katastri obce Kajal, jedna však už zanikla (v mieste súčasnej opustenej strelnice), druhá je v súčasnosti využívaná ako prameň s čistou vodou (pri ceste v smere na Kaskády). Na mape je tiež jasne dokumentované množstvo mlynov na Váhu. Nezachoval sa ani jeden mlyn, územie zaplavila VN Kráľová. Mlyny ⁴ (tmavá línia) stratili na význame a nie sú ani nijako zdokumentované či prezentované.

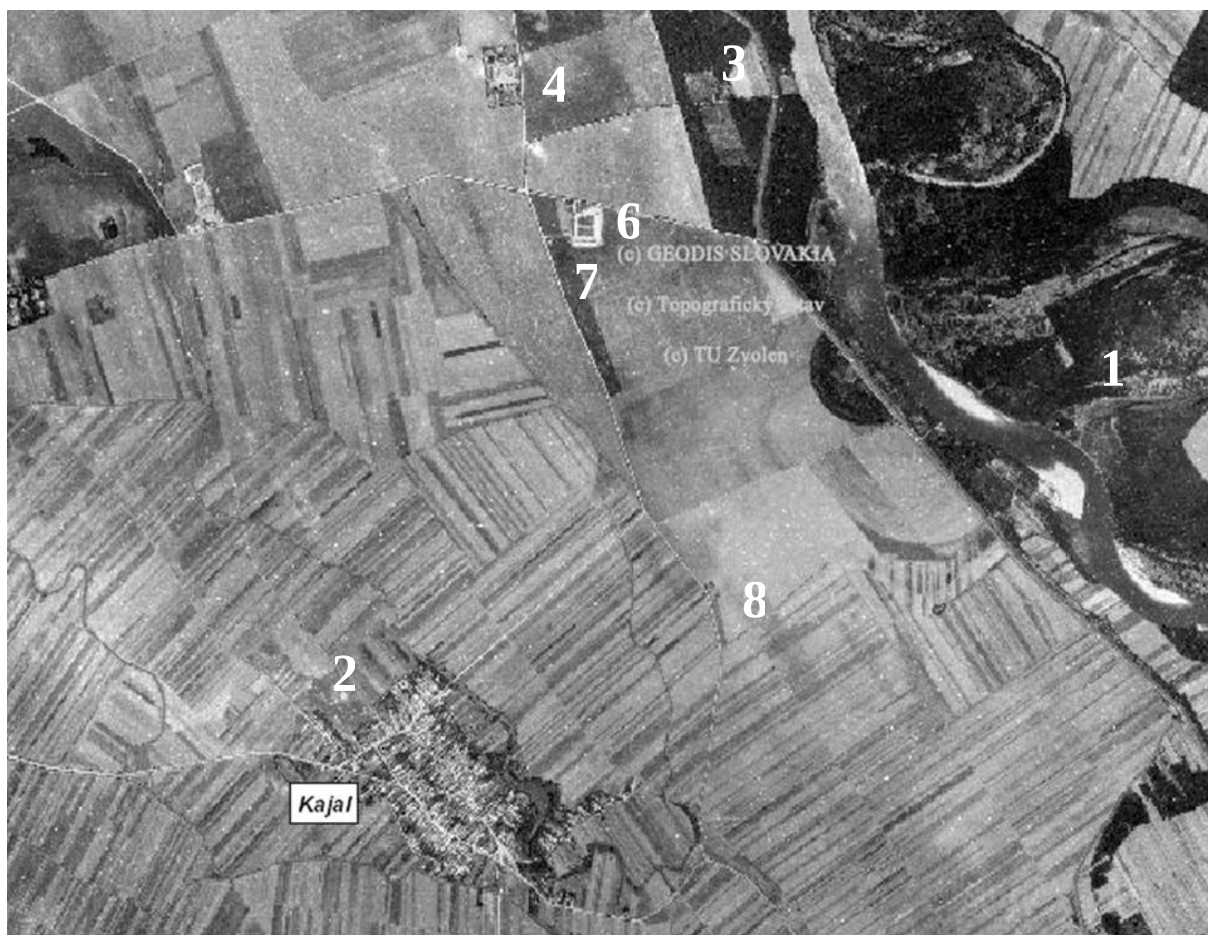
V území sa nachádzal majer (zostali po ňom len tri pagaštany a nevyužitá plocha), ďalej hospodársky dvor pri betonárke (objekt je deštruovaný a nepoužiteľný), niekoľko rodinných domov. Z historických objektov⁵ zostal v pomerne dobrom stave zachovaný dom správcu lesa i so záhradou. V súčasnosti patrí k rekreačnému areálu Kaskády a jeho využitie je len občasné - väčšie uzavreté spoločenské udalosti. Objekt si vyžaduje rekonštrukciu.

Popri všetkých cestách boli aleje. Výrazná dvojradová alej bola v smere na Galantu (od toku Derňa), i v smere na Váhovce. Ostatné aleje boli jednoradové.

³ V obrázkovej prílohe

⁴ Vid' obrázková príloha

⁵ Vid' obrázková príloha

Obrázok 1 Historická ortofotomapa

TU Zvolen vytvorila na základe starých leteckých snímok z roku 1951 historickú ortofotomapu. Vďaka tomu je možné zistiť, ktoré krajinné štruktúry zostali zachované. Na snímke je dobre viditeľná jemnosť krajinej štruktúry, poličkovanie. Tento prvok sa v krajine drží len ojedinele, v blízkosti sídla. Krajina bola už i v tomto období intenzívne poľnohospodársky využívaná, v krajine prakticky už vtedy absentovala zeleň, a to dokonca i okolo vodných tokov a komunikácií. Je potrebné konštatovať, že z HKŠ, ktoré dokumentujú historické mapy, sa zachovalo len minimum prvkov. Krajina sa zmenila vplyvom výstavby vodného diela Kráľová, ktorá zároveň vytvorila značnú bariéru v „susedských“ vzťahoch medzi kedysi susediacimi obcami. Zanikli toky, mosty, brody i mlyny, ktoré okrem „hospodárskej“ (ekonomickej) funkcie mali i funkciu sociálnu a komunikačnú. Zanikli majere, a to zase vplyvom poľnohospodárskej veľkovýroby, ktorá priniesla intenzívne hospodárenie s využitím poľnohospodárskej techniky a „odchod“ človeka - hospodára z krajiny. Intenzifikácia si vyžiadala sceľovanie pozemkov do veľkoplošných honov, z ktorých najväčšie dosahujú výmeru až 60, resp. až 83 ha. Keďže územie je na nive rieky Váš dobre pohyblivým režimom vody v horizontálnej i vertikálnej rovine, dochádzalo k podmáčaniu niektorých častí územia. To si vyžadovalo vybudovanie odvodnení a opätovne závlah. V južnom cípe obce bola vybudovaná regulačná stanica melioračnej správy, ktorá je v súčasnosti nefunkčná a z hľadiska technického nebezpečná. Budovanie hydromelioračných zariadení si vyžiadalo stavebné zásahy na tokoch, budovanie hatí i reguláciu tokov. S tým súviselo i odstránenie sprievodnej vegetácie tokov, čo malo devastčný vplyv na krajinu,

zásadný úbytok nelesnej drevinnej vegetácie (NDV), stratu ekologickej stability, biodiverzity a tradičného krajinného rázu. Navyše odstránenie porastov z krajiny má za následok veternú eróziu pôdy.

5.3.3 Delenie územia na územné celky, celková charakteristika

Riešené územie je rozdelené na 14 územných celkov:

Územie:	Popis	Výmera v ha	Poloha
UC001	vodná nádrž a hrádza	272,54	extravilán
UC02	Kaskády	4,64	extravilán
UC03	Lužný les	61,48	extravilán
UC04	poľnohospodársky využívané územie sever	714,73	extravilán
UC05	hospodársky dvor	17,54	zastavané územie
UC06	Obec sever	6,73	zastavané územie
UC07	obec západ	13,89	zastavané územie
UC08	Obec stred	28,94	zastavané územie
UC09	obec východ	19,64	zastavané územie
UC10	obec juh	15,70	zastavané územie
UC11	poľnohospodársky využívané územie stred	75,10	extravilán
UC12	poľnohospodársky využívané územie juh	142,10	extravilán
UC13	Cintorín	1,27	extravilán
UC14	Košťan	7,55	zastavané územie
		1381,85	

Výmera katastrálneho územia spolu: 1381,85 ha

Výmera zastavaného územia obce: 111,26 ha (vrátane jazierka s parkom)

Makroštruktúralný index: 0,08

- makroštruktúralný index udáva hrubý odhad podielu „zelených“ plôch vo vzťahu k celému katastrálnemu územiu.
- *Lesnatosť územia (kvalita zázemia):* 0,05 - veľmi nízky podiel lesných porastov
- *Index ekologickej stability:* 0,06 - územie silne nestabilné
Územie s indexom ekologickej stability pod hodnotu 0,2 sa považuje za územie nestabilné, deštruované. Ekosystém plní v podstate len funkcie produkčné. Funkcie podporné (limitné) sa prakticky neuplatňujú. Funkcie kultúrne je možné očakávať v zastavanom území.

Výmera zelene urbánneho systému (zastavaného územia): 62,59 ha

Mezoštruktúralný index: 0,56

- mezoštruktúralný index udáva podiel „zelených“ plôch (urbánnej zelene v intraviláne) vo vzťahu k zastavanému územiu (intravilánu). Prírodné prostredie okolo zastavaného územia nie je v tomto indexe zohľadnené.

Mikroštruktúralný index: celková hodnota je 0,95

- mikroštruktúralný index udáva podiel „zelených“ plôch vo vzťahu k jednotlivým územným celkom. Index zelene v prírodnom prostredí je pomerne

vysoký preto, že zahŕňa i produkčné poľnohospodárske plochy, ktoré predstavujú vlastne „výrobný prostriedok“. Index zelene v zastavanom prostredí je vysoký preto, že pri RD sú tzv. „nadrozmerné záhrady“.

Riešené územie bolo rozčlenené na 14 územných celkov (viď nasledujúci obrázok). Tri celky sú funkčne ucelené plochy:

- UC 5 - hospodársky dvor - vyžaduje si individuálny prístup
- UC 13 - cintorín - plocha so špecifickým režimom
- UC 14 - Košťan - dominantný prírodný prvok v zastavanom území

V tabuľke nižšie je uvedený index zelene pre jednotlivé územné celky (ÚC). UC s hodnotou indexu zelene nad 0,6 sú pokladané za stabilné, kvalitné, s dostatočnou výmerou zelene, podporujúce udržateľný rozvoj v území a kvalitu života. Obec Kajal potrebuje kvalitné urbánne prostredie, pretože sa nachádza v poľnohospodárskej oblasti uprostred intenzívne využívanej ornej pôdy. Intenzifikácia poľnohospodárstva súvisí so zvýšeným tlakom na prírodný systém, čo znamená, že územie vykazuje minimálnu stabilitu, resp. skôr destabilitu územia. Index lesnatosti 0,05 vyjadruje veľmi nízky podiel lesov v území. Index ekologickej stability svedčí o minimálnom plošnom priemete prvkov ekologickej siete.

Územie :	Popis	Výmera v m2	spevnené plochy v m2	zeleň v m2	Mikroštruktúrálny Index zelene
UC001	vodná nádrž a hrádza	2725374	89380	2635994	0,97
UC02	Kaskády	46396	28074	18322	0,39
UC03	Lužný les	614808	11098	603710	0,98
UC04	poľnohospod. územie - sever	7147341	151076	6996265	0,98
UC05	hospodársky dvor	175379	63907	111472	0,64
UC06	Obec sever	67289	18362	48927	0,73
UC07	obec západ	138910	27903	111007	0,80
UC08	Obec stred	289399	108513	180886	0,63
UC09	obec východ	196430	41166	155264	0,79
UC10	obec juh	156998	2694	154304	0,98
UC11	poľnohospod. Územie - stred	751032	54210	696822	0,93
UC12	poľnohospod. Územie - juh	1420969	51226	1369743	0,96
UC13	Cintorín	12749	302	12447	0,98
UC14	Košťan	75452	276	75176	1,00
Spolu:		13818524	648186	13170338	0,95

Index zelene v rámci celého riešeného územia je pomerne vysoký. Je to dané veľkou rozlohou katastrálneho územia obce - 1381, 85 ha a zároveň vidieckym typom obce s tradičnými hodnotami, ako sú nadrozmerné záhrady v rámci zastavaného územia. Najvyššiu hodnotu dosahuje UC 14 Košťan - je to „rekreačné jazero“ so sprievodnou

vegetáciou a s parkom v jeho južnom cípe. Vysokú hodnotu vykazuje i cintorín, tu sa však nepočítajú hrobové miesta ako zastavané plochy, hoci hroby s vegetačným povrchom predstavujú len malý podiel.

Najnižší podiel zelene vykazuje rekreačné územie kaskády, čo je dané jednak zástavbou, spevnenými plochami na parkovanie, ale tiež výstavbou parkovísk. Hodnota zelene v prípade strediska Kaskády vykazuje podiel zelene na úrovni mesta a hodnota svedčí o zníženej udržateľnosti územia. Výhodou však je blízkosť lesa. Pomerne nízky podiel vykazuje i hospodársky dvor. Je to dané množstvom objektov, komunikácií a značným rozsahom manipulačných plôch v rámci areálu PD.

Štruktúra krajiny a urbánnej zelene v riešenom území :

- kategórie:
- 1 - zeleň verejná (urbánny systém, teda zastavané územie)
 - 2 - zeleň vyhradená (urbánny systém, teda zastavané územie)
 - 3 - zeleň špeciálna (urbánny systém, teda zastavané územie)
 - 4 - zeleň súkromná (urbánny systém, teda zastavané územie)
 - 5 - prírodný systém (plochy mimo zastavaného územia)

Kód Kategória zelene	Kód: Podkategória	Definovanie podkategórie	Výmera (m ²)	Výmera (ha)	Podiel v %
1	11	parková zeleň	36009	3,60	0,28
1	12	drobná parková plocha	1985	0,20	0,02
1	13	zeleň komunikácií	163	0,02	0,00
2	21	pri objektoch OV	18180	1,82	0,14
2	22	školské zariadenia	2592	0,26	0,02
2	23	zdravotnícke a soc. zariad.	3175	0,32	0,02
2	24	sakrálné objekty	556	0,06	0,00
2	25	šport a rekreačné areály	33215	3,32	0,26
2	26	výrobné areály	172774	17,28	1,33
2	27	nevyužívané plochy	54731	5,47	0,42
3	31	cintorín	12447	1,24	0,10
3	32	rekultivačná zeleň	9518	0,95	0,07
3	33	strelnica	9170	0,92	0,07
4	41	záhrady	268382	26,84	2,06
4	42	ruderalizované plochy	2999	0,30	0,02
5	51	lesy	654306	65,43	5,02
5	52	orná pôda	8847482	884,75	67,94
5	53	lúky a pasienky	8272	0,83	0,06
5	54	NDV-stromoradia pri cestách	12353	1,24	0,09
5	55	vodná nádrž Kráľová	2561402	256,14	19,67
5	56	vodné plochy - jazierka	21335	2,13	0,16
5	57	mokrad'	13364	1,34	0,10
5	58	vodný tok	211563	21,16	1,62
5	59	NDV-zeleň pri tokoch	67076	6,71	0,52
			13023049	1302,30	100

Kód Kategória zelene	Kód: Podkategória	Definovanie podkategórie	Výmera (m2)	Výmera (ha)	Podiel v %
0,1,2		Zastavané plochy:	818365	81,84	
		Spolu:	13841591	1384,16	

Tabuľka dokumentuje podiel prírodných prvkov v administratívnom území. Takmer 20% tvorí plocha vodného diela Kráľová. Takmer 68 % tvorí rozloha ornej pôdy v území. Len 5 % zaberajú lesy. Zeleň zastavaného územia definovaná kategóriou 1-4 (teda plochy verejnej, vyhradenej, špeciálnej a súkromnej zelene v rámci zastavaného územia) vykazujú výmeru 4,81%, a to je i vrátane vodnej plochy jazierka.

5.4 KRAJINNÁ ŠTRUKTÚRA

5.4.1 poľnohospodárska pôda (orná pôda, chmeľnice, vinice, záhrady, ovocné sady, trvalé trávne porasty)

Z celkovej rozlohy katastrálneho územia obce Kajal 1382,5 ha tvorí poľnohospodárska pôda 921,7 ha a nepoľnohospodárska pôda 460,8 ha.

Z poľnohospodárskej pôdy tvorí orná pôda 894,7 ha, trvalé trávne porasty 8,7 ha, záhrady 25,2 ha, ovocné sady 9,9 ha.

Z nepoľnohospodárskej pôdy tvorí lesná pôda 55,3 ha, vodné plochy 282,7 ha, zastavané plochy a nádvorcia 88,2 ha, ostatné plochy 34,5 ha.

Pôdy sú v prevažnej väčšine zaradené do prvých štyroch skupín BPEJ, prevládajú černozy a fluvizemy. Na časti sa nachádzajú závlahové systémy.

Orné pôdy sú v prevažnej miere veľkoblokové, v blízkosti obce vo východnej časti sa nachádza maloblokové usporiadanie parciel.

Zastúpenie trvalých trávnych porastov v k.ú. Kajal je veľmi malé. V rámci katastra zaberajú lúky a pasienky iba 8,7 ha.

Trvalé kultúry - záhrady a ovocné sady majú relatívne nízke zastúpenie, tvoria ich väčšinou pozemky v zastavanom území obce.

5.4.2 lesné pozemky

v Z celkovej rozlohy katastrálneho územia obce Kajal 1382,5 ha tvorí poľnohospodárska pôda 921,7 ha a nepoľnohospodárska pôda 460,8 ha.

Z poľnohospodárskej pôdy tvorí orná pôda 894,7 ha, trvalé trávne porasty 8,7 ha, záhrady 25,2 ha, ovocné sady 9,9 ha.

Z nepoľnohospodárskej pôdy tvorí lesná pôda 55,3 ha, vodné plochy 282,7 ha, zastavané plochy a nádvorcia 88,2 ha, ostatné plochy 34,5 ha.

Pôdy sú v prevažnej väčšine zaradené do prvých štyroch skupín BPEJ, prevládajú černozy a fluvizemy. Na časti sa nachádzajú závlahové systémy.

Orné pôdy sú v prevažnej miere veľkablokové, v blízkosti obce vo východnej časti sa nachádza maloblokové usporiadanie parciel.

Zastúpenie trvalých trávnych porastov v k.ú. Kajal je veľmi malé. V rámci katastra zaberajú lúky a pasienky iba 8,7 ha.

Trvalé kultúry - záhrady a ovocné sady majú relatívne nízke zastúpenie, tvoria ich väčšinou pozemky v zastavanom území obce.

5.4.3 vodné plochy (vodné toky, stojaté sústredenia vody)

V k.ú. Kajal je zastúpenie vodných plôch relatívne vysoké. Celková výmera vodných plôch dosahuje 282,7 ha z toho najväčšiu plochu predstavuje Vodná nádrž Kráľová, ktorá významnou časťou svojej plochy o rozlohe 248,8 ha zasahuje do katastrálneho územia Kajal. Ostatnú časť rozlohy vodných plôch tvoria; rybník Košťán, potok Derňa, Gorazdovský kanál, Kajalský kanál a malou časťou zasahuje do katastrálneho územia aj Sudcovský kanál.

5.4.4 pozemky, ktoré slúžia ako účelová ochranná poľnohospodárska a ekologická zeleň (nelesná drevinová vegetácia líniová, plošná, rozptýlená)

Do tejto kategórie patria rôzne typy mimolesnej drevinnej vegetácie, dlhodobo nevyužívané trvalé trávne porasty s vysokým podielom drevín, drevinná, krovinná a bylinná vegetácia rastúca pozdĺž vodných tokov a vodných plôch a tiež plošne menšie mokrade. V rámci katastra takéto plochy sa nachádzajú pri Kajalskom kanáli, potoku Derňa, Gorazdovskom kanáli, Sudcovskom kanáli, pri vodnej nádrži Kráľová, popri cestách mimo zastavaného územia obce.

Medzi plochy verejnej zelene a vyhradenej zelene možno zaradiť plochy zelene v zastavanom území obce, najmä zeleň rastúcu v priestore cintorína, v areáli školy, na verejných priestranstvách, popri miestnych komunikáciách, zeleň rastúcu pri vodných tokoch a vodných plochách v zastavanom území obce a tiež zeleň parku pri rybníku Košťán.

6 DEMOGRAFICKÝ POTENCIÁL A BÝVANIE

6.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE O VÝVOJI POČTU OBYVATEĽOV

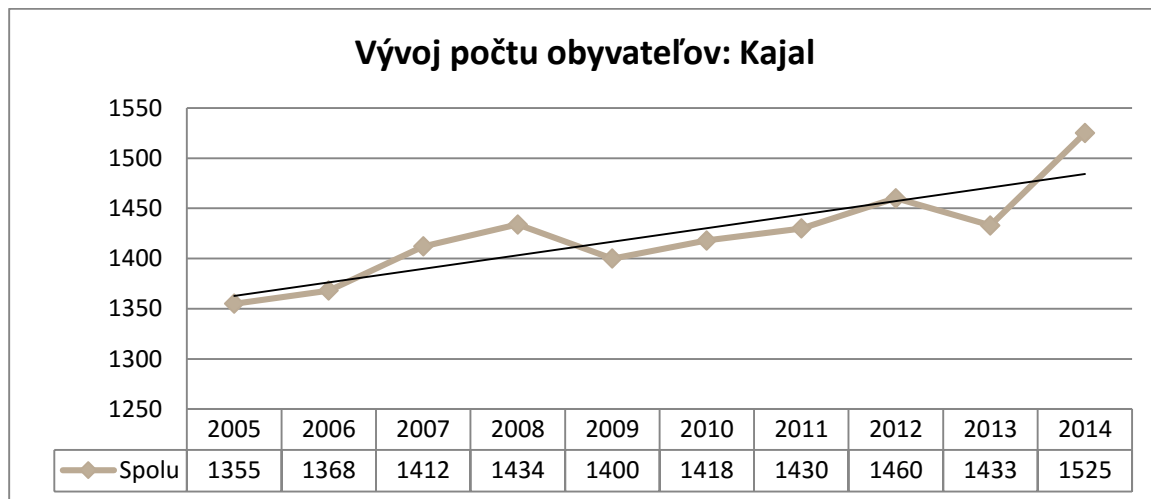
Počet obyvateľov obce k 31.12.2014: 1525

Údaje o počte obyvateľov za roky 2003-2013:

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Narodení	18	13	14	14	23	15	17	7	18
Zomrelí	16	15	17	25	17	19	16	16	12
Priťahovaní	35	67	37	22	44	40	64	24	104
Odstahovaní	24	21	12	45	32	24	35	42	18
Celkový prírastok	13	44	22	-34	18	12	30	-27	92

Tabuľka 6-1 Vývoj počtu obyvateľov 2003-2013

Vyhodnotenie údajov:

Obrázok 6-1 Graf vývoja počtu obyvateľov 2005-2014

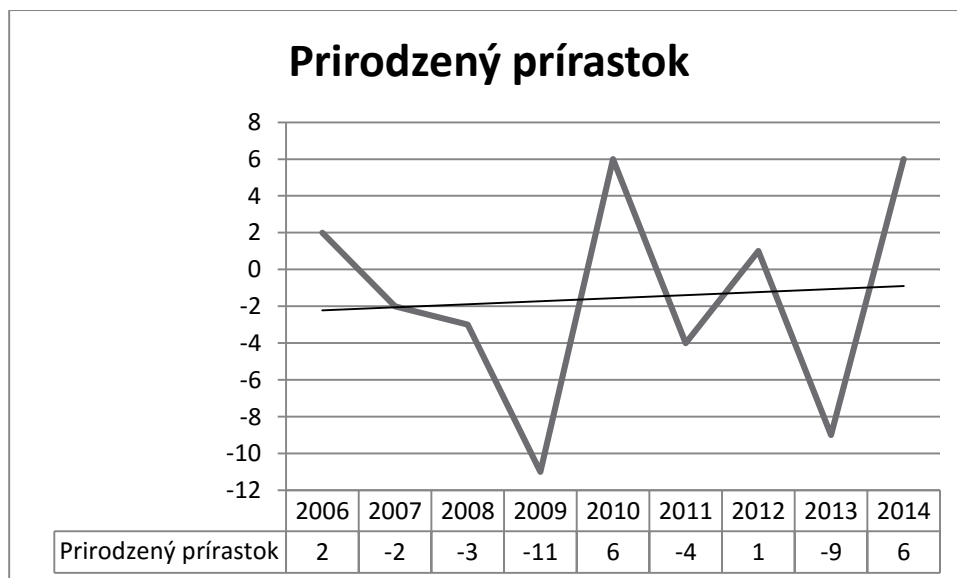
Vývoj počtu obyvateľov má vo všeobecnosti stúpajúcu tendenciu. Pre nasledujúce dve obdobia sa pri nezmenených podmienkach predpokladá zvyšovanie počtu na zhruba 1800 obyvateľov. Pri vhodnom nastavení stratégie môže ísť o výraznejší nárast obyvateľstva.

Index populačnej dynamiky

Predproduktívny vek/poproduktívny vek x 100

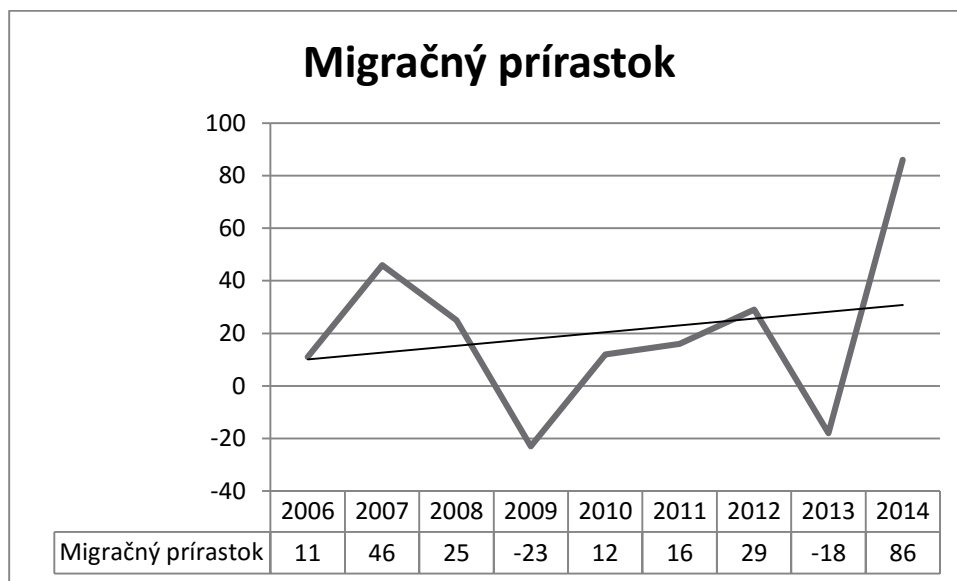
$$226 / 181 * 100 = 191,5$$

- do 120 regresívny typ populácie
- **121 – 200 stabilný typ populácie**
- 201 - 300 progresívny typ populácie

Obrázok 6-2 Graf prirodzeného prírastku

Prirodzený prírastok má stúpajúcu tendenciu. Pri nezmenených podmienkach je pre nasledujúce dve obdobia sa predpokladá nulový prirodzený prírastok.

Obrázok 6-3Graf migrácie obyvateľstva

Prírastok migráciou obyvateľstva má stúpajúcu tendenciu. Pre nasledujúce dve obdobia sa predpokladá prírastok migráciou obyvateľstva cca 40 obyvateľov. (Juhasčíková, Škápik, & Štukovská, 2012)

6.2 ŠTRUKTÚRA OBYVATEĽSTVA

6.2.1 Údaje z r. 2011

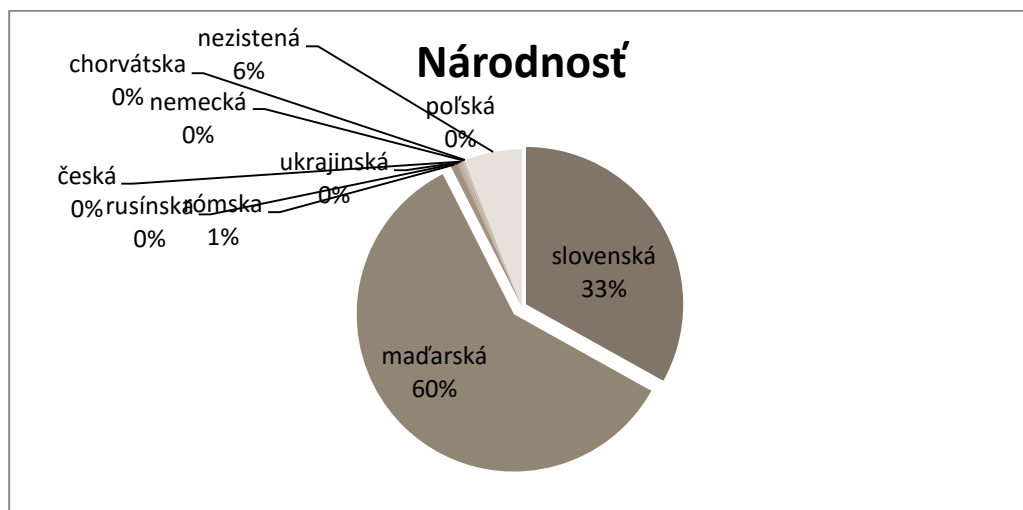
Rok 2014	Predproduktívny vek 0-14	Produktívny vek 15-64	Poproduktívny vek 65+	Priemerný vek	Index starnutia
Muži	104	587	68	38,84	65,38
Ženy	122	531	113	40,21	92,62
Spolu	226	1 118	181	39,53	80,09

Tabuľka 6-2Počet obyvateľstva r. 2011

Z tvaru krivky vyplýva, že prevažná časť obyvateľstva je predproduktívnom až produktívnom veku. (Juhasčíková, Škápik, & Štukovská, 2012)

Národnosť	slovenská	maďarská	rómska	rusínska	ukrajinská	česká	nemecká	chorvátska	nezistená
Spolu	496	891	11	2	3	4	3	1	88

Tabuľka 6-3Obyvatelia podľa národnosti r. 2011

Obrázok 6-4 Graf obyvateľov podľa národnosti r.2011

Obyvateľstvo je prevažne maďarskej národnosti. Najväčšie zastúpenie má slovenská menšina.

6.3 BYTOVÝ FOND

Z údajov obecného úradu k 31.12.2014 bolo v obci 626 domov a 19 bytov. Neobývaných domov je 21.

Na rekreáciu sa využívajú 3 domy a na iné účely 2.

Priemerná obývanosť bytovej jednoty je 2,54 ob./byt.

6.4 ZHODNOTENIE DEMOGRAFICKÉHO POTENCIÁLU

Obec Kajal má stabilizovaný typ populácie. Prirodzený prírastok je nie je priemerne žiaden, nárast obyvateľstva je tvorený predovšetkým migráciou, ktorá má stúpajúcu tendenciu a predstavuje pri nezmenenom trende cca 40 obyvateľov za rok. Obyvateľstvo je prevažne maďarskej národnosti.

Z vývoja vekového zloženia vidieť posun smerom k obyvateľstvu v produktívnom a predproduktívnom veku, čo robí z obce progresívny typ. Je potrebné posilniť predproduktívny vek populácie v obci.

Obec nedosahuje obývanosť domov od požadovaného štandardu 3,1 obyvateľa/byt (Inštitút urbanizmu a územného plánovania URBION, 2011). Viacero objektov sa nevyužíva na trvalé bývanie, ale na rekreačné účely.

7 SOCIÁLNA INFRAŠTRUKTÚRA

Základná sociálna vybavenosť v obci (zdroj: autor)

Zariadenie	Dostupnosť v obci	Dostupnosť mimo obce	Spôsob dopravy	miesto
Materská škôlka	Áno		Peši	Obec
Základná škola (1.-4.)	Áno		Peši	Obec
Stredné školy	nie	Do 10-20 km	Autobus	Galanta, Šaľa
Kostol rk.	áno		peši	Obec
Kostol ev. a.v.	áno		peši	Obec

Zariadenie	Dostupnosť v obci	Dostupnosť mimo obce	Spôsob dopravy	miesto
Iné modlitebne		Do 10-20 km	Autobus, vlak	Galanta, Šaľa
Pošta	áno		Peši	
Dom kultúry	nie	Do 10-20 km	Autobus, vlak	Galanta, Šaľa
Zdravotnícke zariadenie	nie		Autobus, vlak	P Galanta, Šaľa
Nemocnica	nie	Do 10-20 km	Autobus, vlak	Galanta, Šaľa
Služby pre seniorov <i>Resocializačné stredisko</i> <i>Rehabilitačné stredisko</i> <i>Zariadenia opatrovateľskej služby</i> <i>Domov-penzión pre dôchodcov</i> <i>Klub dôchodcov</i> <i>Jedáleň pre dôchodcov</i> <i>Stredisko osobnej hygieny</i> <i>Práčovňa pre dôchodcov</i>	áno		peši	Obec
Obchod so zmiešaným tovarom	Áno, Do 500 m		Peši	Obec
Potraviny	Áno, Do 500 m		Peši	Obec
Športovisko (ihrisko)	Áno		Peši	Obec

Tabuľka 6-4 Základná sociálna vybavenosť

Obec má okolo 1500 obyvateľov a nie je spádovou obcou pre žiadnu inú obec. Vzhľadom na rastúci počet obyvateľov je pre dodržanie štandardu základnej vybavenosti vhodné v obci doplniť:

V oblasti školstva:

- Školský klub
- Školské stredisko záujmovej činnosti, centrum voľného času
- MŠ pre deti so zdravotným znevýhodnením

V oblasti zdravotníctva

- Lekáreň
- Detské jasle
- Ordináciu pediatra

(Inštitút urbanizmu a územného plánovania URBION, 2011). Ostatné služby sú k dispozícii v spádovom meste. Obec má silné zázemie pre obyvateľov v dôchodkovom veku. Vzhľadom na populačnú krivku počet obyvateľov v tomto veku bude narastať. Pre malý počet obyvateľov

v predproduktívnom veku sa v obci sa nachádzajú len základné služby. Tieto služby obyvateľstvo využíva predovšetkým v okresných mestách Galanta a Šaľa.

Aktivity v oblasti cestovného ruchu v obci zabezpečuje areál hotela Kaskády a ubytovacieho zariadenia pre Samsung Galanta.

Zariadenia obchodu a služieb sú rozptýlené v jednotlivých častiach obce vo forme drobných predajní so zmiešaným tovarom.

Rozloženie občianskej vybavenosti je dokumentované v grafickej časti.

8 KULTÚRNE A HISTORICKÉ HODNOTY

Prvá písomná zmienka o obci pochádza z roku 1297, ako Quayol, neskôr ako Kayul (1361), Kayaly (1449), Alsokayal, Felsewkayal (1476), Kajall (1773), Zemanský Kajál (1920), Kajal (1927); po maďarsky Kajál, Nemeskajal.

Obec patrila zemianskym rodinám, v 18. storočí bola zemianskou obcou. V roku 1828 mala 175 domov a 1250 obyvateľov. Zaoberali sa poľnohospodárstvom. Za I. ČSR si obec zachovala poľnohospodársky ráz a v rokoch 1938-45 bola pripojená k Maďarsku. JRD bolo založené v roku 1950. (Encyklopedický ústav Slovenskej akadémie vied, 1977)

Národné kultúrne pamiatky evidovaná v Ústrednom zozname pamiatkového fondu:

Nie sú evidované žiadne národné kultúrne pamiatky.

V k.ú. sú evidované tieto archeologické náleziská:

Lokalita	typ
Sídliisko	Praveké laténske sídlisko

Tabuľka 8-1 Evidované archeologické lokality

8.1 PAMÄTIHODNOSTI

Kostol Ružencovej P. Márie (kat.) - pôvodný renesančný z 2. pol. 16. stor., L 1750 obnovený a zväčšený; prístavba bočnej lode z 20. stor. Dvojloďový priestor so segmentovým uzáverom presbytéria, ktoré je z vonkajšej strany polygonálne. Dvojloďová stavba, zaklenutá pruskými klenbami s medziklenbovými pásmi. Organový chór s hladkým parapetom spočíva na liatinových pilieroch. Nová juž. bočná loď s rovným stropom je spojená s pôv. priestorom dvoma veľkými arkádami. Fasádová úprava s lizénami a polkruhovo zakončenými oknami. Novšia prístavba má jednoduchú nečlenenú fasádu. Zo štítového volútového priečelia vyrastá veža, krytá barokovou baňou.

Evanjelický kostol - neogot. z L 1898. Sieňová stavba s polygonálnym uzáverom. Fabiónový strop dosadá na obiehajúcu rímsu. Parapet obiehajúcej empory člení kolkovitá balustráda. Fasáda v neogot. úprave. Predstavaná veža je situovaná do stupňovitého štítu. Oltár z L 1898 s pseudoklasicist. architektúrou a s obrazom Krista v Getsemanskej záhrade. Kazateľnica secesná z L 1914.

Prícestná socha Sv. Jána Nepomuckého - na rázcestí medzi Kajalom a Topolnicou, klasicistická z pol 19. Stor., kamenná.

CINTORÍN -liatinové a kamenné náhrobky z prvej polovice 20. stor.

Socha Sv. Trojice - súsošie Najsvätejšej trojice pochádza z 19. stor.. podľa nápisu obnovená 1911

Vyrezávané drevené pamätné stĺpy, v parčíku za Evanjelickým kostolom

9 HOSPODÁRSKA ZÁKLADŇA

V obci Kajal je za rok 2013 evidovaných 91 fyzických a 34 právnických osôb.

Počet zamestnancov	Zoznam firiem (predmet podnikania)
10-49	DS stav, s.ro. (zemné práce) Obec Kajal (všeobecná verejná správa) GAARONA s.r.o. (cukrárska výroba) Poľnohospodárske družstvo Topoľnica so sídlom v Kajali (chov dojníc)
5-9	Hydro Real Group s.r.o. (Výstavba rozvodov pre plyn a kvapaliny) Pavel Gergácz (Výroba osatných textilných výrobkov okrem odevov) SO-LO spol. s.r.o. (Ubytovanie v ubytovniach a ostatné dočasné ubytovanie) Bohuš Šesták – Veľkosklad s.r.o. (ostatné pomocné obchodné činnosti i.n.)

Tabuľka 2 Najväčší zamestnávateľia so sídlom v obci (zdroj: vsetkyfirmy.sk)

Prevádzky v obci patria k prevádzkam s malým počtom zamestnancov. Ostatní dochádzajú za prácou do okolitých obcí a miest (hlavne Galanta a Šaľa). Väčšina obyvateľstva za prácou odchádza.

Obec zabezpečuje základné potreby ohľadom občianskej vybavenosti pre obyvateľov, údržby a obhospodarovania krajiny.

Od roku 2001 mal vývoj evidovanej miery nezamestnanosti v okrese Galanta klesajúci trend, pričom obrat nastal v roku 2008, kedy uvedený ukazovateľ dosiahol najnižšiu hodnotu. V priebehu rokov 2009 – 2012 znova začala stúpajúca tendencia, kde hodnota zotrúva pod hranicou 7%. Vid' tabuľka č. Podľa zistení Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny miera evidovanej nezamestnanosti (MEN) k 31. 12. 2014 v okrese Galanta pri absolútnom disponibilnom počte uchádzačov o zamestnanie (UoZ) v počte 3 140 dosiahla hodnotu 5,43%, čo je najnižšia MEN zo všetkých mimo bratislavských okresov v SR. Okres Galanta sa k 1.1. 2014 umiestnil v rámci evidencie nezamestnanosti na SR z počtu 79 okresov na 77. mieste. (ÚPSVaR, 2015)

10 ZÁUJMY OBRANY ŠTÁTU, POŽIARNEJ OCHRANY A OCHRANY PRED POVODŇAMI

10.1 OBRANA ŠTÁTU

V katastrálnom území obce sa nenachádzajú žiadne zariadenia obrany štátu.

10.2 POŽIARNA OCHRANA

V obci je založený dobrovoľný hasičský zbor. V prípade potreby zasahuje Hasičský a záchranný zbor z Galanty alebo Šale. Obec nemá evidovaný oficiálny zdroj požiarnej vody.

Podrobnosti pre zabezpečenie požiarnej vody stanovuje STN 92 0400 a Vyhláška MV SR č. 699/2004 Z. z.

10.3 OCHRANA PRED POVODŇAMI

Pre ochranu pred povodňami je vybudovaná ochranná hrádza okolo vodného diela Kráľová a melioračný kanál v súbehu s hrádzou.

Obec nemá ochranu pre prívalovými dažďami, ktoré sa prejavujú predovšetkým so zvýšenou hladinou spodnej vody.

11 REKREÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

11.1 VŠEOBECNÉ INFORMÁCIE

Obec nemá tradíciu cestovného ruchu, ale v jej katastri sa nachádza rekreačný areál Kaskády. Popri Váhu je vedená značená cyklotrasa. V čase prípravy prieskumov a rozborov obec pripravuje sieť cyklochodníkov. V katastri sa nachádzajú zdroje termálnej vody, ktoré sú momentálne nevyužívané.

Lokalita	Ciele	Vzdialenosť
Galanta - mesto	Pamätihodnosti, wellness, aquapark Galandia	5 km
Diakovce	Termálne kúpalisko	12 km

Tabuľka 11-1 Turisticky atraktívne ciele podľa vzdialenosti

Ako ciele lokálnej turistiky v obci sa využíva rybník Košťál. Kedysi v obci existovala aj strelnica, ktorá v súčasnosti nefunguje.

11.2 ZHRNUTIE

Potenciál rozvoja cestovného ruchu je v súčasnosti slabý, obec je v tomto smere málo atraktívna. Najvhodnejšie sa javí využívanie vodnej nádrže Kráľová, využitie vodných zdrojov termálnej vody a cykloturistiky. Vzhľadom k blízkosti miest Galanta a Šaľa môže obec slúžiť ako cieľ lokálnej prímestskej rekreácie.

12 VEREJNÉ DOPRAVNÉ A TECHNICKÉ VYBAVENIE

12.1 DOPRAVNÉ VYBAVENIE

Geografická poloha obce Kajal (Nemeskajal, 121 m.n.m.) v centrálnej časti Trnavského kraja a v centre okresu Galanta ako aj krajinné útvary Podunajskej nížiny významne poznačenej riekou Váh, Malým Dunajom a ich prítokmi, neskôr aj zavlažovacími kanálmi určovali vývoj a rozvoj obce aj z pohľadu kvality dopravných vzťahov a väzieb na širšie územie. Regionálna komunikačná sieť okresu Galanta je predpokladom kvalitných väzieb obce na hospodársku základňu kraja koncentrovanú najmä v mestách: Galanta 4,5 km, Šaľa 6,5km, Sered' 12,5km, Trnava 42 km, ale aj Bratislava – 55 km a Dunajská Streda – 40 km a Nitra 40 km. Rast rekreačného významu VD Kráľová, v budúcnosti aj splavnenie úseku Váhu Sered' – Hlohovec vytvárajú vhodné podmienky pre rozvoj a zamestnanosť aj v obci Kajal.

Dopravno-kompozičnú os rozvoja obce bude aj v budúcnosti významne ovplyvňovať hlavne nadregionálna cesta I/75 v smere Sládkovičovo – Galanta – Šaľa – Nové Zámky vo väzbe na cestu I/62 Bratislava/Senec – Nitra, podporovaná magistrálnou železničnou traťou M.130 Bratislava – Galanta (so zastávkou Topoľnica pre osobné vlaky) – Nové Zámky – Štúrovo – Maďarsko a od Galanty magistrálna trať M.133 cez uzol Leopoldov do Žiliny a Poľska.

V súčasnosti aj do výhľadu predpokladáme, že obec Kajal využije výhodnú dopravnú polohu, ktorú určuje blízkosť významných **dopravných ťahov** juhozápadného Slovenska:

- Cesta I/62 – Bratislava – Sereď – Nitra – R1 prevažne hospodárskeho a rekreačného významu, dostupná z obce po ceste I/75 na 10 km,
- cesta I/75 – Sládkovičovo – Galanta – Šaľa – Nové Zámky/Levice, resp. Komárno/Maďarsko, na ktorú je obec pripojená 2 križovatkami,
- Cesta II/507 – Žilina - Galanta – Dunajská Streda – Gabčíkovo – Maďarsko medzinárodného významu, dostupná z Galanty,
- Cesta II/586 Győr – Medveďov – Veľký Meder – II/561 – Galanta, vzd. 4,5km,
- Železničná trať Z.130 so zastávkou Topoľnica v dostupnosti 1 km, ale najmä
- železničná stanica v Galante, vo väzbe na zastávku Topoľnica a
- autobusovú stanicu pre osobnú regionálnu a diaľkovú dopravu.

Cestná sieť spolu so železničnými ťahmi vytvárajú kvalitné podmienky rozvoja obce aj pomocou regionálnej autobusovej dopravy, ktorú zabezpečuje dopravca SAD.

Podľa ÚPN VÚC Trnavského samosprávneho kraja, záväzná časť, „Regulatívy územného rozvoja“, v oblasti regionálnych vzťahov sa navrhuje podporovať rozvoj sídelných rozvojových osí druhého stupňa:

- Podunajskú rozvojovú os: Senec – Galanta – Nové Zámky a
- Dudvážsku rozvojovú os: Galanta – Dunajská Streda,

na úrovni základných funkcií centier osídlenia 3.významu (v priestore Galanta) podporovať:

- Dopravné uzly regionálneho a mikroregionálneho významu pre prepravu tovarov a osôb,
- Prestupné body pre verejnú hromadnú dopravu.
- Centrá pre prioritnú alokáciu rekreačných, turistických, agroturistických a oddychových aktivít spolu so samostatne vymedzenými rekreačnými obcami.

Na úrovni centier osídlenia 4. významu (Okres Galanta – Abrahám, Čierna Voda, Dolné Saliby, Gáň, **Kajal**, Kráľov Brod, Matúškovo, Mostová, Pusté Úľany, Šintava, Tomášikovo, Topoľnica, Vinohrady nad Váhom, Zemianske Sady) podporovať ich rozvoj, čo aj pre dopravu v obci Kajal bude mať pozitívny dopad ako:

- Centrum s kvalitnými plnohodnotnými podmienkami bývania, umožňujúcimi formy „**práce doma**“, najmä v špecifických činnostiach terciéru, v oblasti vedy a techniky, rastu vzdelanosti, zvyšovania kvalifikácie a rozvoja zdravotníckej starostlivosti,
- Dopravné zastávky, prípadne uzly lokálneho významu pre prepravu osôb,
- alokáciu rekreačných, turistických, agroturistických a oddychových aktivít spolu s osobitne vymedzenými rekreačnými obcami.

V oblasti rozvoja cestovného ruchu/turizmu, s dopadom na dopravu:

- Podporovať rozvoj netradičných športovo-rekreačných aktivít šetrných vo vzťahu ku životnému
- prostrediu (**bezhluchých, bez zvýšených nárokov na technickú a dopravnú vybavenosť**, na zásahy do prírodného prostredia, na zábery lesnej a poľnohospodárskej pôdy a pod.

- rozvoj aktivít cestovného ruchu v sekundárnej krajinnej štruktúre, ... v rámci dolnopovažského regiónu cestovného ruchu ... **cyklistickou a pešou turistickou, vodnými nádržami**, rybníkmi a inými vodnými plochami a pod.,

Na úrovni regulatívov nadradeného dopravného vybavenia (Paneurópska dopravná infraštruktúra ITF a TEN-T) s dopadom na priestor Galanta/Kajal:

- mimokoridorová sieť TEN-T alokovaná pre sieť modernizovaných konvenčných železničných tratí a sieť železničných tratí kombinovanej dopravy trať č. 133 Galanta – Leopoldov,

V cestnej doprave chrániť územný koridor a v návrhovom období realizovať:

- Cesta I/62 v trase južného (pôvodne zatriedená cesta I/75) a východného obchvatu mesta Galanta,
- Cesta I/62 v úseku od odpojenia z pôvodnej trasy v Sládkovičove v križovatke s cestou I/75, s pokračovaním v trase existujúcej cesty I/75, ďalej v trase pripravovaného južného obchvatu mesta Galanta cesty I/75, s pokračovaním v trase východného obchvatu mesta Galanta po obec Gáň, s pokračovaním ako peáž v trase pôvodnej cesty II/507 po existujúcu križovatku cesty II/507 s rýchlostnou cestou R1 v Dolnej Strede,

Chrániť územný koridor a vo výhľadovom období realizovať:

- Modernizáciu konvenčnej železničnej č. 130, úsek Bratislava – Galanta – Štúrovo – št. hr. SR/MR.

Na úseku hromadnej prepravy osôb podporiť rozvoj:

- Prioritne na okružne orientovanej trase (osová línia Trnavského samosprávneho kraja Skalica – Senica – Trnava – Sereď – Galanta – Dunajská Streda) hromadnej prepravy osôb
- Rozvíjať centrá osídlenia 4. významu ako významné prestupné body hromadnej prepravy mikroregionálneho významu.
- Podporovať územno-technickými opatreniami cyklistickú dopravu ako alternatívny dopravný prostriedok v obslužnej doprave a v rekreačnej doprave.
- Rezervovať územný koridor pre výstavbu cyklomagistrál (Vážska) medzinárodného až regionálneho významu na segregovanom telese pozemných komunikácií, vyhradených pre cyklistickú dopravu (VD Kráľová).

Pred ukončením je južný cestný obchvat mesta Galanta, spolu s estakádou nad železničnou traťou, ktorý bude pokračovať východným okrajom mesta Galanta ako peáž novej trasy cesty II/507, čím sa výrazne zlepšia bezpečnostné podmienky v celom mikroregióne a skrátia pripojenia obce Kajal na nadradené cestné ťahy.

Uvedené dopravné ťahy tvoria dopravnú kostru regiónu a ponúkajú voľný dopravný potenciál pre rekreačnú aj hospodársku dopravu.

12.1.1 Rozbor prepravných vzťahov a objemov, kapacity a parametre /DOPRAVNÉ PODMIENKY ROZVOJA ÚZEMIA/

Kvalita dopravnej infraštruktúry sídla je daná charakteristikami dopravnými, územnými a environmentálnymi.

Dopravné charakteristiky v priestore obce Kajal odvíjame najmä od intenzity a skladby dopravného prúdu na cestných ťahoch, ktoré vzhľadom na sčítania dopravy [1] (SSC 2000, 2005 a 2010) odhadujeme podľa nasledovnej tabuľky:

Kajal: Profil / cesta	T- ťažké	O- osobné	M- motorky	S- spolu
85820 / III/ 508004 Kajal				voz/24hod
Rok 2000	226	634	17	877
Rok 2005	170	932	16	1118
Rok 2010	140	1254	8	1402
8135 / I/7	Rok 2000	Rok 2005	Rok 2010	
Rok 2000	1498	6054	42	7594
Rok 2005	2164	7393	39	9596
Rok 2010	2362	8948	29	11339

Vzhľadom na odkázanosť obce na cestnú dopravu a nevybudovanú bezpečnú infraštruktúru pre cyklistov odhadujeme stupeň automobilizácie 1:4,5, do výhľadu uvažujeme v regióne s rozvojom automobilizácie na zvýšenie v podiele 1 : 3,5.

Na cestnom ťahu I/75 od r.2000 výrazne vzrástli intenzity prepravných vzťahov osobnej aj nákladnej dopravy. V poslednom sčítacom období r.2010 sa situácia stabilizovala. Sčítanie dopravy bude v roku 2015, presun časti dopravy na iný druh je ťažké predpokladať. V mikroregióne Galanta/Kajal/Topoľnica môže rast cestnej individuálnej dopravy pozitívne ovplyvniť/zastaviť ponuka alternatívnych druhov, z hľadiska krátkych vzdialeností do mesta Galanta pešo a bicyklom na železničnú stanicu a zastávku, ako aj priamo, po vybudovaní bezpečných cestičiek. Oživenie železničnej dopravy očakávame po regionalizácii hospodárskych a spoločenských pomerov v horizonte r. 2025.

Cestná doprava na ceste III/508004 Váhovce – Kajal – I/75-Kráľová má pre obec Kajal dotkový efekt, intenzita 1400 – 1500 voz/deň sa nejaví ako bariéra využitia rozvojového potenciálu brehu VD Kráľová nad Váhom.

Z výhľadovej intenzity na ceste I/75 odhadujeme podiel 10-15% intenzity vnútornej dopravy, ktorá vzhľadom na rozmiestnenie výrobných aktivít pozdĺž prieťahu cesty III/075002 = B3 zaťaží rovnomerne križovatky na vstupe do obce (zdroj-cieľ) intenzitou cca 1300 voz/24 hod a bude tiež rovnomerne zaťažovať dopravnú kostru MK obce dennou intenzitou cca 400 sk.voz/deň na komunikáciách funkcie C1 a C2.

Územné charakteristiky pre rozvoj dopravy vyplývajú najmä z funkčných vlastností regiónu Galanta a obce Kajal. Cez územie bude v budúcnosti tranzitovať individuálna automobilová doprava (IAD) hospodárskeho aj rekreačného významu. Táto doprava bude vzhľadom na polohu komunikácie I/75 v priamom dotyku s obcou prieťahová. Priestorové podmienky katastra obce v dotyku s rekreačnými aktivitami vodnej nádrže Kráľová budú podnetom pre viacero pripojení jestvujúcej miestnej komunikačnej siete na rozdelenie očakávaných dopravných prúdov do rôznych druhov (cestná, cyklistická, autobusová doprava), ako predpoklad trvalej udržateľnosti. Pre možný rast nákladnej dopravy (NAD) treba návrhom vytvoriť podmienky obsluhy areálov len z cesty I/75. Regionálne územné vzťahy vytvárajú tlak aj na zvýšenie kvality prepojení susediacich obcí Váhovce a Kráľová nad Váhom, Topoľnica a Matúškovo.

Priestorové podmienky uličnej siete obce sú obmedzené, preto treba v návrhu uvažovať s najnižšími kategóriami MK, ktoré vyhovujú pobytovej funkcii a nižšej mobilite obyvateľov.

Environmentálne charakteristiky sídla v priestore riek Váh, VD Kráľová ako súčasť rekreačného zázemia makroregiónu Bratislava – Trnava – Galanta si vyžadujú koncipovanie návrhu dopravy na zvýšenie bezpečnosti cestnej dopravy a pobytu ľudí vo verejnom priestore ulíc doplnením cyklistických cestičiek a chodníkov pri hlavných komunikáciách, zmenami kategórií MK na **obytné**

ulice a pripojením obce na regionálne a nadregionálne cyklistické ťahy spojené s krajinou štruktúrou.

12.1.2 Vnútrosídlná doprava cestná ÚZEMNÝ PRIEMET STAVU DOPRAVNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

Cestná komunikačná sieť v súčasnej funkčnej hierarchii je výrazom funkčno-prevádzkových vzťahov územia obce Kajal, ležiacou medzi obcami vyššieho rádu: mesto Galanta a obec Kráľová nad Váhom.

Prieťah cesty III/075002 je dopravnou a kompozičnou osou obce s ťažiskovou **zberno-obslužnou dopravnou funkciou B3** = prieťah cesty 3. triedy. (STN 73 6110)

Prieťah cesty je z hľadiska usporiadania hlavného dopravného priestoru HDP nehomogénny, v oboch okrajových častiach (spolu 50 % trasy) s jednostranným chodníkom, kat. šírka MZ 8/50, oddelený od pridruženého priestoru PP Hlavnej ulice nepravidelným, miestami chýbajúcim zeleným pásikom šírky 0,5 – 1,0 m. V miestach širšieho PP je legálne pozdĺžne parkovanie vozidiel krátkodobého striedania pred objektami občianskej vybavenosti a zákazníkov výrobných jednotiek. V centrálnej časti obce, kde je sústredená OV: Oc. Úrad, obchod, cukráreň, zdravotné stredisko, CV Času, bol celý dopravný priestor regulovaný v rámci obnovy z fondov rozvoja obcí. V tejto časti sú segregované parkoviská a zastávky regionálnych autobusov, ako aj bezpečné priechody pre chodcov. V okrajových častiach sú len jednostranné chodníky: pri základnej škole, pred Športovou ulicou, na Topoľníckej ulici, ale od križovatky s MK Topoľníckou už chodníky chýbajú celkom.

B3 - Severným okrajom obce prechádza **cesta III/508004 Sereď – Dolná Streda . Váhovce (R1) – Kajal – I/75** s križovatkou tvaru Y nad obcou Kráľová nad Váhom. Cesta oddeľuje v katastri obec Kajal od brehu VD Kráľová, pripojenie obce je na SV okraji intravilánu novou prehľadne usporiadanou križovatkou tvaru T v oblúku, Kladnou stránkou cesty v dotyku je pripojenie obce na susedné obce a rekreačné lokality vodnej nádrže a rieky Váh. V extraviláne má cesta III/508004 kateg. c-7,5/60 a je potenciálom pre rozvoj rekreácie a turistiky, ako aj priamych väzieb na mesto Sereď s dostupnými pracovnými príležitosťami.

B3 - Prípojnú a spojovaciu funkciu má cesta III/508003 na juhu katastra obce Kajal medzi prieťahom cesty III/075002, cestou I/75 smerujúca do obce Topoľnica a ďalej na Matúškovo. V obci má funkciu B3-MZ9/50, prakticky bez chodníkov. V priestore obecnej križovatky je situovaná veľká zastávka SAD s odstavňou plochou pre 1 autobus. Cesta III/508003 s cestou I/75 má priešnú križovátku v priamej, s obojsmerným ľavým odbočovacím pruhom, čo dáva predpoklad prehľadnosti a bezpečnosti. Z uvedených dôvodov je táto križovátka hlavným vstupom pre nákladné vozidlá. Križovátka je tiež miestom pre prístup vozidiel, autobusov a peších k železničnej zastávke v Topoľnici.

Spoločenskú funkciu ulice ako verejného dopravného priestoru obce v súčasnosti plní **MK Stará ulica**, ktorej určíme zatriedenie **C1 – hlavná obslužná ulica**.

Na Hlavnej, Starej a Galantskej ulici – C1 je sústredená OV: kostoly, kultúrny dom, obchodíky a areál drevovýroby s predajom. Priestor šírky 18 m kvalifikujeme do funkcie C1 a kategórie **MO12/40**, je bohatý na zeleň a parkoviská v HDP šírky 2*1,5m, oddelené obojstranné chodníky minimálnej šírky 1,0 m.

C1 – Únovská je prípojnou MK pre severné lokality bývania (C3-Jazerná a Severná podzáhradská), ale aj potenciálna nová prípojná cesta k brehom VD Kráľová a na cestu III/508004, ako aj pre cyklocestu z Galanty cez chotár Kajala k vodnej nádrži.

C1 – Malokajalská na východnom okraji lesíka a jazierka Košťán pripája nové rozvojové lokality bývania, s potenciálom predĺženia smerom k ceste III/508004, kategória upokojenej MK: MOU 5,5/30 bez chodníkov, s potenciálom postranných zelených pásov na odvodnenie a parkovanie na ulici.

ZAKOS obce z MK funkcií B3 a C1 dopĺňajú miestne komunikácie funkcie **C2**, ktorým priradujeme prípojno-prístupovú funkciu a boli tak prieskumami zaradené MK:

C2 – Transformátorová, Športová a Blatná tvoria s časťou Hlavnej ulice okruh na pripojenie športovo rekreačného areálu na juhozápade obce.

MK Transformátorová je obojsmerná, bez chodníkov, kat. MO6/40 so zelenými pásmi a pripája aj zdravotné stredisko s parkoviskom, je hlavnou spojnicou pre lokalitu bývania na uliciach Južná podzáhradská a Krátka.

MK Športová a Blatná sú jednosmerné, s novým asfaltovým povrchom, chodníkmi a úzkymi zelenými prúžkami š=0,75m, kat. MOU3,75/30, jazdný pruh 2,75m.

C2 – Južná podzáhradská nemá chodníky, ale profil ulice má priestor pre ich dobudovanie na MOU5,5/30, aj pri zachovaní časti zelených deliacich pásov.

C3 – prístupové MK tvoria doplnkovú dopravnú obsluhu, funkciu sprístupnenia lokalít radovej zástavby rodinných domov, kde sa nepredpokladá parkovanie na verejných plochách, ale vo dvoroch pozemkov.

Doplnková sieť MK prístupových C3 obsluhuje a sprístupňuje všetky bytové a rodinné domy (pobyťová funkcia), má minimálne parametre šírkového usporiadania, s možnosťou návrhu na upokojenie. Trasy miestnych komunikácií v okrajových polohách zástavby obce prechádzajú do poľných ciest, ktoré sú prevažne len so štrkovou, nevyhovujúcou úpravou povrchu a bez odvodnenia.

Na MK všetkých funkcií po rozkopávkach pre osadenie inžinierskych sietí je potrebné zabezpečiť nové povrchové úpravy, vymedziť šírkové usporiadanie a jednotné riešenie verejného osvetlenia.

12.1.3 Statická doprava

Vývoj stupňa automobilizácie v celoštátnom meradle bol síce plošne prekročený, ale vzhľadom na malý rozmer plochy a počet obyvateľov obce dosiaľ nie sú evidované disproporcie v dopravnej obsluhu územia a kapacitách statickej dopravy, ponúkanej pre pokrytie potrieb hybnosti obyvateľstva a návštevnosť obce, aj z dôvodov nízkej hustoty zariadení OV. Súčasný stav parkovacích stojísk a dokumentovaný vo výkrese rozborov dopravnej infraštruktúry.

Významné plochy odstavovania a parkovania vozidiel sú v lokalitách a minimálnych kapacitách:

P4 – parkovisko pred cukrárňou,

P6 – parkovisko pred zdravotným strediskom + voľná plocha,

P16 – parkovisko pred Obecným domom a obchodom Jednota,

P8 – parkovisko v križovatke Hlavná/Topoľnícka,

P6+2 – pozdĺžne pri Topoľníckej ulici,

P6+6 – pozdĺžne na Hlavnej v priestore pri základnej škole, čiastočne na chodníkoch,

P2*12 – lokalita štadióna, pre rodinné domy a návštevníkov športových podujatí.

Zámer: P12 – pozdĺžne pri zjazdnom chodníku k cintorínu, územná rezerva obce.

Dopravné zariadenia nadmiestneho významu sú situované v okrajových polohách mimo intravilán obce v rozsahu čerpacích staníc pohonných látok a doplnkových služieb verejnej cestnej dopravy :

- cesta I/75 – výjazd z mesta Galanta: Čerpacia stanica pohonných látok a služieb je situovaná na západnom okraji, dostupnosť 1 km;
- Čerpacia stanica pohonných látok Slovnaft ako impulz dopravného areálu služieb je situovaná na južnom okraji katastra, za križovatkou s cestou III/508004 pred vstupom do obce Kráľová nad Váhom.

Výjazdy nákladných cestných vozidiel sú v priamych úsekoch ciest:

- MK B3 Hlavná ulica – pre priemyselnú zónu na západnom okraji obce, parkovanie vozidiel v areáloch zóny,
- MK C1 – Stará ulica – areál drevoskladu a drevovýroby, má vlastnú plochu v priamej pred vstupom na pozemok;

12.1.4 Hromadná doprava autobusová

Zastavané územie obce Kajal je obsluhované hromadnou dopravou autobusovou prepravcu SAD Dunajská Streda a.s., do smerov: Kráľová nad Váhom, Šaľa/Duslo, Selice, Trnovec nad Váhom, Topoľnica. Pravidelné spoje smer Šaľa vykrývajú požiadavky obce Kajal v

- rannom a popoludňajšom období priemerne po 6 spojov,
- v sedlovom období obojsmerne 7 spojov,
- vo večerných hodinách po 4 spojoch (po 18-tej hodine),

Pravidelné spoje do Galanty, s väzbou na železničnú stanicu Galanta:

- ranná špička: 6 spojov obojsmerne, do zamestnania a do škôl,
- v sedlovom čase (za službami) obojsmerne 5 spojov,
- popoludňajšia špička 7 spojov,
- vo večerných hodinách po 18-tej spolu 2 spoje.

Doplnkovú dopravnú službu ponúka prepravca ARRIVA Nové Zámky, a.s., OJ Šaľa, linkou č. 405405 Selice – Šaľa – Galanta. Prevádzkovateľ regionálnej autobusovej dopravy vykrýva požiadavky prepravy ľudí obce Kajal (zastávky) do práce a škôl :

- v špičkových hodinách, smer Selice – Galanta: 2 spoje, spoj do školy 7:24 h stojí len v Šali,
- v popoludňajšej špičke smer do Galanty – len 1 spoj 13:27 hod,
- spoje v opačnom smere: Galanta – Šaľa: ráno 3 spoje, popoludní 1 spoj o 15:12 h (kaštieľ);

Zastávky ARRIVA a SAD: Kajal-RD, Kajal-pož. zbrojnica, Kajal-rázcestie.

Prístrešky zastávok sú architektonicky a funkčne nevyhovujúce, značne poškodené. Nevyhovujúce sú pešie chodníky k zastávkam, keď väčšina MK má chodníky len na jednej strane, čo je potrebné riešiť viacerými priechodmi pre chodcov. Verejná a dopravná informatika na zastávkach je nevyhovujúca, cestovné poriadky sú tiež značne poškodené.

12.1.5 Pešia a cyklistická doprava

V obci sú vybudované 2 **samostatné spevnené pešie chodníky** v prelukách pôvodnej zástavby, čím vznikajú krátke spojnice do centra vybavenosti na Hlavnej ulici. Chodníky pozdĺž

komunikácií sú na obslužných MK prevažne jednostranné, šírky 1,0 – 1,5 m. Šírka samostatných chodníkov v lokalite lesík a jazierko Koštán je minimálna 1,0-1,5 m, zvyšok dopravného priestoru tvorí nespevnená, trávnatá plocha medzi oplotením pozemkov RD a lesíkom. Povrchy chodníkov sú väčšinou z betonových platní opotrebované nedostatočné. V návrhu by sa mala sústrediť pozornosť na oba obecné bulváre Hlavná a Stará ulica v celých dĺžkach (s rôznymi priestorovými možnosťami), aby sa vytvorili bezpečné, esteticky dotvorené kvalitné priestory pre prechádzky, a to aj v HDP komunikácií C2-C3 s malou intenzitou AD, čo je v rezidenčnej obci žiaduce.

Pešie väzby zastavaného územia obce Kajal na kataster a susedné sídla: Galanta, Kráľová, Topoľnica, vodná nádrž nie sú riešené, aj keď v katastri obce existujú poľné cestičky hospodárskeho významu, vhodné na spevnenie.

Cyklistické cestičky v obci nie sú vybudované, cyklisti (deti aj ľudia za prácou a službami), využívajú predovšetkým HDP miestnych komunikácií, ale na prieťahoch ciest obcou sa z bezpečnostných dôvodov uchylujú na chodníky. Do rekreačných priestorov vedú poľné cestičky s nespevnenými konštrukciami, ktoré sú potenciálom pre návrh rozvoja turistiky a terénneho bicyklovania v regióne.

Z dôvodov alternatívnej dopravy sa v návrhu odporúča zaoberať posilnením priamych peších/cyklistických väzieb obce Kajal na železničnú zastávku Topoľnica na trati 130, kde zastavujú osobné vlaky do smerov Nové Zámky a Bratislava, vybudovaním chodníka a cyklistickej cestičky s chráneným priechodom cez cestu I/75.

12.1.6 Evidované bodové a líniové dopravno-technické závady

V rámci prieskumov a rozborov boli zistené nasledovné dopravné závady priestorové PZ, líniové LZ a bodové BZ, ktoré je potrebné v návrhu ÚPN obce Kajal riešiť :

PZ1 križovatka prieťah III/075002/Hlavná s ulicou Galantskou: rozhľadové pomery s ostrým uhlom vyústenia 2 MK na Hlavnú ulicu, chodci;

PZ2 centrum: Hlavná/Transformátorová/parkovisko: 5-ramenná križovatka + zastávka autobusov, chodci, rozhľad v oblúku;

PZ3 križovatka Hlavná/Topoľnícka: 2 vjazdy od zastávky BUS, parkovisko na Starej ulici, chýbajú pešie priechody, neorganizovaná asfaltová plocha, chýba informatika a dopravné značenie priestoru;

LZ1 Hlavná, smer východ: na prieťahu cesty III/075002 chýbajú chodníky, nová intenzívna výstavba RD a firiem bez parkovacích možností mimo HDP;

LZ2 Topoľnícka cesta III/508003: chýbajú chodníky a cyklocesta na priame spojenie obce Kajal s železničnou zastávkou Topoľnica, chýba bezpečný chránený priechod cez cestu I/75 z rovnakých dôvodov;

BZ1 MK Únovská-záver: nevyhovujúci most a povrchy MK pre pokračujúcu cestu do chotára, spolu s cyklotrasou k brehu vodného diela Kráľová;

Odstránenie zistených priestorových dopravných závad nie je v kompetencii obce, preto ich klasifikujeme do Zadania pre nový ÚPN obce Kajal.

- Pre cesty v extraviláne stanovuje Cestný zákon nasledovné **ochranné pásma** :
- cesty II.triedy po 25 m od osi na obe strany komunikácie
- cesty III.triedy po 20 m od osi na obe strany komunikácie.

V OP ciest treba prejednať akýkoľvek zásah do priestoru so správcom, SSC.

Miestne komunikácie nižších funkcií majú ochranné pásma **OP** v rozsahu do 15 m, kde sa kumulujú negatívne účinky z dopravy. Tieto účinky, vzhľadom na nízku intenzitu a povolenú zníženú rýchlosť nevyvolajú zníženie bezpečnosti v území.

Estetický obraz dopravného priestoru je možné regulovať spolu s opatreniami na zvýšenie bezpečnosti a zníženie hygienických dopadov (exhaláty, blato, prach, náľadie, sneh, smeti ...) pozdĺž Hlavnej B3-bulvára, obchodnej ulice C1 Stará a Únovská ulica „mestského“ typu v centre obce najmä dopravno-urbanistickými metódami a architektonickými prvkami, ako je: upravená zeleň, osvetlenie, uličná architektúra, parkoviská, dlažba chodníkov, vyvýšené a zúžené priechody (prahy) pre chodcov.

12.2 TECHNICKÉ VYBAVENIE

12.2.1 elektroenergetika

Napäťové sústavy

VN AC 22000 V / IT (s nízkoimpedance uzemneným neutrálnym bodom, s rýchlym vypnutím do 1s)

NN 3 PEN AC 50Hz, 400/230V/TN-C - prípojky, distribučný rozvod

VN sústava:

Obec je napájaná elektrickou energiou z VN vzdušného vedenia č. 448, ktoré prechádza v blízkosti obce pri hlavnej ceste Galanta – Šaľa. Vedenie je uložené na betónových podperných bodoch. Vedenie tvorí vodič 3 x 110 AlFe6. Na toto vedenie sú napojené tri miestne trafostanice samostatnými VN prípojkami vzdušnými – vodič 3 x 35 AlFe6, ale aj zemnými. V blízkosti obce ďalej prechádza ešte jedno VN vedenie – linka č. 1026 a linka VVN č. 8771.

NN distribučná sieť:

Miestna distribučná sieť NN pozostáva hlavne zo vzdušného vedenia na betónových podperných bodoch, ale aj z izolovaného káblového vedenia taktiež na betónových podperných bodoch. Transformačné stanice sú štvorstĺpové a 2,5 stĺpové a rozmiestnené sú rovnomerne, podľa spotreby elektrickej energie a vyťaženia. V prípade potreby navýšenia odberu elektrickej energie pre nové samostatné odbery (IBV, územné celky ...) je potrebné vytvoriť novú samostatnú transformačnú stanicu s prípojkou VN na základe konzultácie a spolupráci so správcom a vlastníkom distribučnej siete – ZSE a.s. Bratislava. V katastrálnom území obce sa nachádzajú aj iné trafostanice, ktoré však sú vo vlastníctve iných organizácií a firiem.

Verejné osvetlenie:

Je riešené výbojkovými svietidlami zväčša na výložníkoch, ktoré sú uchytené na betónových podperných bodoch miestnej distribučnej siete.

Celkové zhodnotenie existujúceho stavu

Súčasný stav zodpovedá terajším požiadavkám, ale nové požiadavky na zvýšenie odberu elektrickej energie sa musia riešiť v spolupráci so ZSE, a.s. Bratislava, nakoľko je správcom a vlastníkom týchto sietí.

Navrhované nové VN vedenia, vzdušné NN vedenia a transformačná stanica budú musieť byť vybudované aj v súlade s požiadavkami životného prostredia.

Pri výstavbe a po jej ukončení je potrebné dodržať ochranné pásmo elektrických vedení. V zmysle Zákona o energetike č. 656/2004 § 36 sú definované nasledovné ochranné pásma:

-odst. 2 Ochranné pásmo vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia, vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča.

Vzdialenosť obidvoch rovín od krajných vodičov je pri napätí

- a) od 1 kV do 35 kV vrátane
 - 1. pre vodiče bez izolácie 10 m; v súvislých lesných priesekoch 7 m,
 - 2. pre vodiče so základnou izoláciou 4 m; v súvislých lesných priesekoch 2 m,
 - 3. pre zavesené káblové vedenie 1 m,

-odst. 7 Ochranné pásmo vonkajšieho podzemného elektrického vedenia je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách krajných káblov vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na toto vedenie od krajného kábla. Táto vzdialenosť je

- a) 1 m pri napätí do 110 kV vrátane vedenia riadiacej regulačnej a zabezpečovacej techniky

-odst. 9 Ochranné pásmo elektrickej stanice vonkajšieho vyhotovenia

- b) s napätím do 110 kV je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 10 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice.

12.2.2 Plynofikácia

VTL. PLYNOVODY, VTL. PLYNOVÉ PRÍPOJKY

Obec Kajal je napojená na plynovodnú sieť Slovenského plynárenského priemyslu, a.s., Bratislava. Organizačne spadá pod Lokálne centrum Nitra.

Cez obec Kajal v súčasnej dobe neprechádza hlavná línia vtl. plynovodu. Obec je napojená na hlavnú líniu vtl. plynovodu o dimenzii DN 500/4,0 MPa v smere Bratislava – Šaľa, prostredníctvom vtl. plynovej prípojky a regulačnej stanice plynu RS 1200 VTL/STL pri obci Topoľnica. Vtl. plynová prípojka je chránená pasívnou a aktívnou protikoróznou ochranou.

Podľa ÚPN VÚC Trnavského kraja, ani podľa zistených požiadaviek a skutočností v danej lokalite sa neuvažuje výstavbou novej línie vtl. plynovodu, ani ďalších vtl. plynových prípojok.

Pred obcou Topoľnica, je vysadená odbočka vtl. plynovej prípojky o dimenzii DN 100/4,0 MPa pre regulačnú stanicu plynu RS 1200/2/1-440, ktorá v súčasnosti slúži pre plynofikované

obce Topoľnica a Kajal. Regulačná stanica plynu je osadená v zastavanom území obce Topoľnica, v jej južnej časti.

Celá línia vtl. plynovodu a všetkých stl. plynovodov je odorizovaná v zmysle platných predpisov.

ÚP obce Kajal svojím riešením dodrží bezpečnostné pásmo, ktoré činí 20,0 m na každú stranu od potrubia vtl. plynovodu a vtl. plynovej prípojky.

REGULAČNÉ STANICE PLYNU

V záujmovej lokalite sa nenachádzajú žiadne regulačné a prepúšťacie stanice plynu.

Obec je zásobovaná zemným plynom regulačnou stanicou plynu RS 1200/2/1-440, ktorá sa nachádza v zastavanom území obce Topoľnica, v jej južnej časti. RS 1200 v súčasnosti slúži pre plynofikované obce Topoľnica a Kajal. Regulačná stanica plynu reguluje vysoký tlak z tlakovej hladiny 4,0 MPa na stredný tlak o tlakovej hladine 90 kPa.

Celková existujúca maximálna hodinová kapacita regulačnej stanice činí 1200 m³ zemného plynu za hod.

STL PREPOJOVACIE PLYNOVODY

Obec Kajal je zásobovaná zemným plynom od obce Topoľnica, stl. oceľovým prepojavacím plynovodom o dimenzii DN 100. Celková dĺžka stl. prepojavacieho plynovodu je cca 700 bm. Materiál je oceľ, ak. mat. 11 353.1.

ÚP obce Kajal svojím riešením dodrží bezpečnostné pásmo, ktoré činí 10,0 m na každú stranu od prepojavacieho potrubia stl. plynovodu.

STL PLYNOVODY

V obci Kajal je existujúci stl. rozvod plynu riešený stredným tlakom, o tlakovej hladine 100 kPa. Stl. plynovody sú prevedené z oceľového, resp. plastového potrubia - polyetylénu. Všetky odberné miesta sú na stl. plynovody napojené pomocou stl. pripojovacích plynovodov s domovými regulátormi tlaku plynu, väčšie objekty doregulačnými stanicami plynu. V súčasnosti je pri maximálnom prevádzkovom odbere dostatočný tlak v plynovodnej sústave.

Základné údaje stl. plynovodov obce Kajal:

- Médium: zemný plyn naftový
- Výhrevnosť: 34,5 MJ/ m³
- Pretlak stl. plynovodu: 90 kPa

Dĺžka plynovodov:

STL. PREPOJOVACÍ PLYNOVOD – oceľ DN 100	700 bm
SPOLU:	700 bm
STL. MIESTNY PLYNOVOD - oceľ DN 32	80 bm
STL. MIESTNY PLYNOVOD - oceľ DN 50	145 bm
STL. MIESTNY PLYNOVOD - oceľ DN 80	10390 bm

STL. MIESTNY PLYNOVOD	- oceľ DN 100	270 bm
STL. MIESTNY PLYNOVOD	- PE D 90	40 bm
STL. MIESTNY PLYNOVOD	- PE D 63	530 bm
SPOLU:		11455 bm

STANOVENIE OCHRANNÝCH PÁSIEM

Najmenšie vzdialenosti medzi povrismi vtl. plynového potrubia a vedeniami pri križovaní alebo súbehu:

Druh vedenia	križovanie	súbeh
Diaľkovody s horľavými kvapalinami	0,5 m	20 m
Telefónne káble	0,5 m	3 m
Trakčné káble a ostatné vn a nn káble	0,5 m	8 m
Vodovodné potrubie	0,3 m	5 m
Kanalizácia	0,3 m	5 m
Melioračné potrubia	0,3 m	neurčuje
Plynovody a prípojky	0,3 m	3 m
Ostatné kovové potrubia	0,3 m	3 m
Ostatné nekovové potrubia	0,3 m	3 m
Káblovedy, kolektory, teplovodné kanále	0,3 m	5 m

Vzdialenosti súbehu potrubia s elektrickým vonkajším vedením musia byť v súlade s ochrannými pásmami podľa platných STN.

Doporučená vzdialenosť je 30,0 m od krajného vodiča. Ak nie je možné túto vzdialenosť dodržať, možné ju znížiť na:

- 5 m pri križovaní s vonkajším elektr. vedením s napätím do 35 kV,
- 10 m pri križovaní s vonkajším elektr. vedením s napätím nad 35 kV do 110 kV,
- 15 m pri križovaní s vonkajším elektr. vedením s napätím nad 110 kV do 400 kV,

Najmenšie dovolené vzdialenosti pre vtl. plynovod od iných objektov:

Druh objektu	vzdialenosť
Husto osídlené oblasti	50 m
Samostatné priemyselné závody	50 m
Sklady s ľahko horľavým materiálom	35 m
Cesta I. a II. Triedy	35 m
Verejné lávky pre chodcov	35 m
Poľnohospodárske závody	30 m
Samostatne stojace neobytné budovy	30 m
Cesta III. Triedy	30 m
Značené a evidované účelové komunikácie	30 m
Železničné mosty	35 m

Najmenšie vzdialenosti medzi povrismi stl. plynového potrubia do 0,1 MPa pri križovaní alebo súbehu:

Druh vedenia	križovanie	súbeh
Silové káble do 1 kV	0,10 m	0,6 m
Silové káble do 10 kV	0,20 m	0,6 m

Silové káble do 35 kV	0,20 m	0,6 m
Silové káble do 110 kV	0,70 m	0,6 m
Telefónne káble	0,10 m	0,4 m
Plynovody do 0,4 MPa	0,10 m	0,4 m
Vodovodné potrubie	0,15 m	0,5 m
Kanalizácia	0,50 m	1,0 m
Tepelné vedenia	0,10 m	0,5 m
Kábelovody	0,10 m	1,0 m

12.2.3 Vodné hospodárstvo

12.2.3.1 Odtokové pomery

Širšie územie katastra obce Kajal spadá do povodia Váhu prostredníctvom potokov a odvodňovacích kanálov.

Kvalita povrchových vôd je ovplyvňovaná bodovými zdrojmi znečistenia – zastavané územie obce – priesaky zo žump, poľnohospodárska výroba – splach agrochemikálií a priesaky exkrementov. Znečistenie môže byť biologické, hlavne koliformnými baktériami a zvýšeným obsahom N-NO₂.

Územie obce a celého katastra je rovinaté len mierne členité.

Významným tokom je Váh, pre obec Kajal je to časť vodnej nádrže Kráľová. V rámci výstavby vodného diela boli vybudované hrádze s protipriesakovými opatreniami. Súbežne s hrádzou je uložené potrubie DN 1400 - krytý Rigol 1, ktorým sa odvádzajú priesakové vody. Potrubie DN 1400 je uložené vo vzdialenosti cca 10,0 m od vzdušnej päty hrádze. Ochranné pásmo je 6,0 m od spomínaného Rigolu 1.

Významným tokom pre obec je aj Derňa a Odľahčenie Derne do Váhu.

Slovenský vodohospodársky podnik š.p. OZ povodie Váhu závod Šaľa má v správe:

- Vodná nádrž Kráľová
- Rigol 1
- Derňa
- Odľahčenie Derne do Váhu

Ostatná vodná sieť, je v správe Hydromeliorácie š.p. Bratislava. Tvoria ju odvodňovacie a zavlažovacie kanály, potrubná zavlažovacia sieť, ČS pre závlahy, ktorá bola v čase spracovania prieskumov nefunkčná.

Závlahová stavba pozostáva zo záujmového územia závlahy, závlahového krytého náhonu, závlahových čerpacích staníc a podzemných rozvodov závlahovej vody, ktoré sú rôznych profilov DN 150,200 a 250 mm. Ako materiál potrubia je PVC, AZC a oceľ. Na povrch sú vyvedené hydranty, vzdušníky, kalníky, ktoré sú chránené betónovými skružami.

Medzi hydromelioračné zariadenia v správe Hydromeliorácie š.p. Bratislava, patrí:

- Závlaha pozemkov Šaľa – Kolárovo, rozšírenie
- Závlahový krytý náhon
- Závlahový hlavný kanál A
- Kajalský kanál č.1
- Kajalský kanál č.2
- kanál, predĺženie

12.2.3.2 Ochrana pred povodňami

V rámci výstavby vodného diela boli vybudované hrádze s proti priesakovými opatreniami. Hrádza je sypaná s ílovým tesnením a podzemnou tesniacou stenou. Súbežne s hrádzou je uložené potrubie DN 1400 - krytý Rigol 1, ktorým sa odvádzajú priesakové vody.

Derňa a Odľahčenie Derne do Váhu sú upravené. V rámci udržiavania kapacity z hľadiska prietochnosti je potrebné vykonávať pravidelnú údržbu, najmä stabilizáciu brehov a dna korýt tokov.

12.2.3.3 Nádrže a prevody vody

Do katastra obce Kajal patrí časť vodnej nádrže – Kráľová.

V obci sa nachádza rybník – na rekreačný rybolov. Vlastníkom je Poľnohospodárske družstvo Topoľnica so sídlom v Kajali. Prevádzku má na starosti Rybársky spolok pri PD Topoľnica.

12.2.3.4 Prevody vody

12.2.3.4.1 Súčasný stav

V súčasnosti je vybudovaný prevod vody z Vodného diela Kráľová na Váhu na pravej strane Váhu do Kráľovského kanála pre závlahy Šaľa – Kolárovo.

Závlahový vodovod je v správe Hydromeliorácií š.p.

Ochranné pásmo na závlahový vodovod je 3,0m od vonkajšej hrany.

12.2.3.4.2 Zásobovanie pitnou vodou

Pôvodne využívané zdroje pitnej vody - domové studne čerpali vodu väčšinou z prvého pôdneho horizontu. Táto voda však nezodpovedá hygienicky nezávadnej vode podľa platných STN. Boli natoľko znehodnotené, že museli byť postupne vyradené a celá obec je zásobovaná z diaľkovodu Jelka - Galanta – Nitra.

Verejný vodovod bol podľa dostupných dokladov daný do trvalej prevádzky r. 1988. V roku 1992 bolo dokončená II. časť. Pri realizovaní celoobecnej kanalizácie v r. 2010 bolo ešte vybudovaných z PE DN 100 v dĺžke 349,5 m – zokruhovanie existujúcich sietí.

Verejný vodovod v obci Kajal tvorí jedno tlakové pásmo, zdrojom vody pre zásobovanie obce je skupinový vodovod Kajal-Topoľnica, ktorý je napojený na diaľkový skupinový vodovod Jelka – Galanta – Nitra, pripojením na diaľkové potrubie Galanta - Šaľa OC – DN 700.

Skupinový vodovod Kajal -Topoľnica je zásobovaný cez prírodné potrubie DN 150 – z diaľkovodu do objektu zemného vodojemu 2x250 m³ a následným čerpaním čerpacej stanice je voda privádzaná do rozvodnej siete dvoch obcí Kajal a Topoľnica.

Čerpacia stanica ATS 4/10 (Q= 40 l/s) s tromi čerpadlami zabezpečuje výtlač akumulovanej vody do rozvodnej siete oboch obcí Kajal a Topoľnica.

Vlastníkom verejného vodovodu v obci Kajal je Západoslovenská vodárenská spoločnosť a.s. Nitra a prevádzkovateľom vodovodnej siete je Západoslovenská vodárenská spoločnosť a.s. Nitra OZ Galanta so sídlom v Šali. Zdrojom vody je vetva skupinového vodovodu Jelka - Galanta – Nitra o DN 700 mm. Táto dopravuje vodu do vodárenského areálu, situovaného na okraji južnej časti obce. Spomínaný areál má vybudovaný vodojem 2x250 m³, ATS Q= 40,0 l/s

Diaľkovod – skupinový vodovod Jelka – Galanta – Nitra DN 700 a prírodné potrubie DN 150 do vodojemu Kajal, až po vodomernú šachtu je v správe diaľkovodov - Západoslovenskej vodárenskej spoločnosti – Nitra.

12.2.3.4.3 Vodovod Kajal

Výstavba vodovodu sa začala v roku 1988 a bola ukončená v r. 2010. Vodovod je súčasťou skupinového vodovodu Kajal -Topoľnica, v areáli Vodojemu je spoločné meranie spotreby vody pre obidve obce.

Dodávateľ stavebnej časti STS Galanta, dodávateľ technologickej časti Sigma Hranice – zosilovacia stanica a vodojem.

Dĺžka, materiál, profil vodovodnej siete v obci Kajal

Vodovodný rád	Materiál	Profil D (mm) Dĺžka (m)		Dĺžka celkom (m)
		160	110	
1	PVC	1083,0	393,0	1476,0
1-1	PVC	-	1003,0	1003,0
1-1-1	PVC	-	260,0	260,0
1-1-2	PVC	-	133,0	133,0
1-2	PVC	-	507,0	507,0
1-2-1	PVC	-	235,0	235,0
1-3	PVC	-	374,0	374,0
1-3-1	PVC	-	174,0	174,0
1-4	PVC	-	146,0	146,0
1-5	PVC	-	156,0	156,0
2	PVC	-	937,0	937,0
2-1	PVC	-	127,0	127,0
2-2	PVC	-	552,0	552,0
2-2-1	PVC	-	290,0	290,0
2-3	PVC	-	874,0	874,0
Prepojenie 1-3 a 1-2-1 zokruh. 1-1	PE	-	349,5	349,5
Celkom		1083,0	6510,5	7593,5

Potrubie PVC D 110 v dĺžke 6161,0 m a PE D 110 v dĺžke 349,5 m. Celková dĺžka D 110 je 6510,5 m.

Na celoobecnej vodovodnej sieti je osadených:

- hydrantov podzemných 67 ks
- Šupátok 22 ks
- Výtokových stojanov 8 ks

Výtokové stojany v počte 8 ks majú samostatné meranie vody v armatúrových šachtách a za odberové množstvo vody prevádzkovateľ faktúruje Obecnému úradu Kajal.

Počet obyvateľov 1 522, zásobovaných z verejného vodovodu 1 426 obyvateľov, t.j. 94%. Časť obyvateľstva je zásobená zo studní v samotnej obci, alebo z výtokových stojanov.

Obec Kajal má v súčasnosti 100 % pokrytie vodovodným potrubím. Do budúcnosti je potrebné rozširovať vodovodné siete v nových uliciach, realizovať rekonštrukcie nevyhovujúcich a prestarnutých potrubí, zvyšovať podiel zásobovaných obyvateľov.

Všetky nároky na zdroje pitnej vody sa aj výhľadovo predpokladá pokrývať prívodom vody z Jelky.

Voda dodaná:

- obyvateľstvo	26 650 m ³ /rok
- priemysel	237 m ³ /rok
- <u>pre ostatných odberateľov</u>	<u>2 301 m³/rok</u>
- celkom	29 188 m ³ /rok

Na vodovodnú sieť okrem obyvateľstva je napojená aj občianska a technická vybavenosť.

12.2.3.4.4 Poľnohospodárstvo

Poľnohospodárske družstvo má vybudovaný samostatný vodovodný systém. V južnej časti areálu je vrtaná studňa s malým zemným vodojemom o objeme do 20 m³ a s AT-stanicou. Ročná spotreba vody Q roč = 23 500 m³ /rok.

$$Q_p = 64,38 \text{ m}^3/\text{deň} = 2,68 \text{ m}^3/\text{h} = 0,745 \text{ l/s}$$

Okrem toho sú napojené na verejný vodovod, ktorým sú zásobované kancelárske priestory.

Do katastrálneho územia patrí oblasť pri vodnom diele - Kaskády, kde sú dva hotely a Domov dôchodcov, ktoré majú vybudované samostatné zásobované pitnou vodou.

12.2.3.4.5 Zdroje pitnej vody

Všetky pôvodné podzemné zdroje vody využívané na individuálne zásobovanie obyvateľov pitnou vodou sú kvôli zhoršujúcej sa kvalite vody nevhodné. Väčšinou vykazujú zvýšený obsah Fe, Mn, NH₄⁺.

V katastri obci sa nachádza artézka studňa, ktorá je v blízkosti cesty Galanta -Kolónia cesta III/5082, pred križovatkou cesty III/ 5084 smer Váhovce. Kvalita vody sa pravidelne kontroluje.

12.2.3.4.6 Odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd

V súčasnosti je celá obec Kajal odkanalizovaná.

Odpadové vody sú prečerpávané do Galanty- miestna časť Kolónia a ďalej pokračujú kanalizačnou sieťou až do čistiarne odpadových vôd.

ČOV v Galante je mechanicko biologická.

	BSK ₅ (mg/l)	NL (mg/l)	RL (mg/l)
Znečistenie na prítoku do ČOV	192,0	119,0	921,0
Znečistenie na odtoku z ČOV	5,6	10,2	824,0

12.2.3.4.7 Kanalizácia v obci Kajal

Vybudovanie splaškovej kanalizácie pre obec Kajal bolo v rámci, aglomerácii Galanta. Do tejto aglomerácie patrí aj obec Kajal. : „Povodie Váhu a Dunaja – odvedenie a čistenie odpadových vôd a zásobovanie pitnou vodou, Aglomerácia Galanta – sústava č.1 - Kajal - Kanalizácia“ Výstavba bola realizovaná v r. 2008 až 2010. Od r. 2010 je kanalizácie v prevádzke.

Územie obce je rovinaté. Konfigurácia terénu si vyžaduje niekoľko prečerpávacích staníc zabezpečujúcich prečerpávanie odpadových vôd.

Obecná kanalizácia pozostáva z gravitačného potrubia, výtlačného potrubia a v najnižších častiach sú osadené čerpacie stanice ČS KA1 až ČS KA10. Celkový počet čerpacích staníc – 10 ks. Z čerpacích staníc je prečerpávaná výtlačnými potrubiami do koncových šácht príslušných gravitačných stôk. Z ČS KA1 je odpadová voda prečerpávaná výtlačným potrubím do MČ Galanta – Kolónia na ČOV Galanta

Projektovú dokumentáciu na stavbu Kajal - kanalizácia vypracoval HYDROCOOP spol. s r.o. Bratislava.

Obec Kajal má v súčasnosti 100 % pokrytie kanalizačným potrubím. Do budúcnosti je potrebné rozširovať kanalizačné siete v nových uliciach, realizovať rekonštrukcie nevyhovujúcich a prestarnutých potrubí, zvyšovať podiel obyvateľov pripojených do verejnej kanalizácie.

Celkovo je pripravených 476 ks kanalizačných prípojk. Ku dňu spracovania Prieskumov bolo pripojených na verejnú kanalizačnú sieť 257 ks prípojk.

Z celkového počtu obyvateľov 1522 to je 848 obyvateľov, t.j. 56 %

Všetky nároky na odvedenie a čistenie splaškových vody sa aj výhľadovo predpokladá pokrývať v ČOV Galanta.

12.2.3.4.8 Kanalizačné stoky a objekty:

Kanalizačný zberač	Dĺžka (m)						Čerpacie stanice
	PP DN 300	Výtlačné potrubie z PE D				Spolu	
		90	110	125	160		
A	769,52	-	-	-	-	769,52	ČS KA1 ČS KA2 ČS KA3
V1	-	-	-	-	2276,27	2276,27	
V2	-	7,48	-	-	-	7,48	
V3	-	11,76	-	-	-	11,76	
A-1	274,09	-	-	-	-	274,09	
A-2	492,36	-	-	-	-	492,36	
A-2-1	268,64	-	-	-	-	268,64	
A-3	150,52	-	-	-	-	150,52	
A-4	223,78	-	-	-	-	223,78	
A-5	228,96	-	-	-	-	228,96	
B	222,34	-	-	-	-	222,34	ČS KA4
V4	-	-	112,82	-	-	112,82	
B-1	99,61	-	-	-	-	99,61	
B-2	147,01	-	-	-	-	147,01	
C	493,39	-	-	-	-	493,39	

Kanalizačný zberač	Dĺžka (m)						Čerpacie stanice
	PP DN 300	Výtlačné potrubie z PE D				Spolu	
		90	110	125	160		
V5	-	-	-	398,88	-	398,88	ČS KA5
C-1	485,61	-	-	-	-	485,61	
C-1-1	140,86	-	-	-	-	140,86	
C-2	173,57	-	-	-	-	173,57	
C-2-1	-	-	142,30	-	-	142,30	-
D	434,18	-	-	-	-	434,18	ČS KA6
V6	-	-	-	159,59	-	159,59	
D-1	70,30	-	-	-	-	70,30	
D-2	85,18	-	-	-	-	85,18	
D-3	295,54	-	-	-	-	295,54	
D-4	132,54	-	-	-	-	132,54	
E	103,24	-	-	-	-	103,24	ČS KA7
V7	-	-	29,90	-	-	29,90	
F	963,05	-	-	-	-	963,05	ČS KA8 ČS KA9 ČS KA10
V8	-	-	42,45	-	-	42,45	
V9	-	6,20	-	-	-	6,20	
V10	-	7,44	-	-	-	7,44	
F-1	209,76	-	-	-	-	209,76	
F-2	70,05	-	-	-	-	70,05	
CELKOM	6534,10	32,88	327,47	558,47	2276,27	9729,19	

Celková dĺžka tlakového potrubia:

- PE D 90 v dĺžke 32,88 m
- PE D 110 v dĺžke 327,47 m
- PE D 125 v dĺžke 558,47 m
- PE D 160 v dĺžke 2276,27 m

spolu 3195,09 m

Do koncovej stoky E je zaústené tlakové potrubie z obce Topoľnica.

Do katastrálneho územia patrí oblasť pri vodnom diele - Kaskády, kde sú dva hotely a Domov dôchodcov, ktoré majú vybudované samostatné odkanalizovanie.

12.2.3.5 Minerálne vody, geotermálne a banské vody

V katastri obce Kajal sa spomínané vody nevyskytujú. Cez katastrálne územie prechádza odpadové potrubie geotermálnej vody DN 250 z Galanty.

12.2.3.6 OCHRANNÉ PÁSMA

- vodovod – dialkovod 5,0 m od vonkajšej strany potrubia
- vodovodné rády 2,5 m od vonkajšej strany potrubia
- vodojem má oplotený areál, to je zároveň aj ochranné pásmo
- kanalizačné stoky 3,0 od vonkajšej strany potrubia
- závlahový vodovod 3,0 m od vonkajšej strany potrubia

- odvodňovacie kanály 5,0m od brehovej čiary kanálov
- Vodná nádrž Kráľová cca 10+1,4+6 = 17,4 m od od vzdušnej päty hrádze

13 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A OCHRANA PRÍRODY A KRAJINY

13.1 OSOBITNE CHRÁNENÉ ČASTI PRÍRODY A KRAJINY A ČASTI PRÍRODY PRIPRAVOVANÉ NA OCHRANU (ÚZEMNÁ OCHRANA A LOKALITY CHRÁNENÝCH DRUHOV RASTLÍN A CHRÁNENÝCH DRUHOV ŽIVOČÍCHOV), BIOTOPY EURÓPSKEHO A NÁRODNÉHO VÝZNAMU

Priamo do k.ú. Kajal zasahujú územia chránené podľa Zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny. Sú to nasledovné územia:

Chránené vtáčie územie SKCHVÚ010 Kráľová - veľkoplošné chránené územie vyhlásené Vyhláškou Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky zo 7. januára 2008 na účel zabezpečenia priaznivého stavu biotopov druhu vtáka európskeho významu bučiaka nočného a zabezpečenie podmienok jeho prežitia a rozmnožovania. Chránené vtáčie územie má výmeru 1215,82 ha.

Chránený strom - S 170 Topoľ čierny v Kajale. V ochrannom pásme chráneného stromu platí 2. stupeň ochrany.

13.1.1 Významné prvky bez legislatívnej ochrany

Jedná sa o tie časti krajiny, ktoré sú tvorené ekosystémami s relatívne vyššou ekologickou stabilitou, alebo v nich tieto ekosystémy prevažujú.

V zmysle zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny považujeme za významné časti krajiny biotopy národného a európskeho významu. Tieto tvoria základnú štruktúru prírodných území s prirodzenou vegetáciou nevyhnutnú z hľadiska zachovania biodiverzity v krajine a zabezpečenia ekologickej stability krajiny. Konektivitu týchto biotopov a ekologickú podporu pre zachovanie ich pôvodnej prirodzenej štruktúry zabezpečujú všetky prvky kostry ÚSES (biocentrá, biokoridory, interakčné prvky) a iné významné krajinné prvky (v zmysle zákona ide o také časti územia s prírodnými prvkami, ktoré utvárajú charakteristický vzhľad krajiny a prispievajú k jej ekologickej stabilite).

Na základe hodnotenia výskytu významných typov biotopov, hodnotenia vegetácie a vybraných skupín živočíchov za ekologicky významné segmenty krajiny považujeme všetky krajinné prvky s vyššou biologickou rozmanitosťou. Tieto segmenty krajiny tvoria existujúce a navrhované prvky územného systému ekologickej stability na regionálnej a miestnej úrovni.

13.2 NERASTNÉ SUROVINY

Na území obce je evidované výhradné ložisko s určeným DP (626) – Šoporňa, štrkopiesky a piesky.

Nie sú evidované staré banské diela v zmysle § 35 ods. 1 zákona č. 44/1988.

Sú evidované skládky odpadov.

Nie je určené prieskumné územie pre vyhradený nerast.

Nie sú evidované zosuvy.

13.3 PRIEMET GENERELU NADREGIONÁLNEHO ÚZEMNÉHO SYSTÉMU EKOLOGICKEJ STABILITY SLOVENSKEJ REPUBLIKY A REGIONÁLNEHO ÚZEMNÉHO SYSTÉMU EKOLOGICKEJ STABILITY (BIOCENTRÁ, BIOKORIDORY, INTERAKČNÉ PRVKY, MIGRAČNÉ TRASY)

V rámci Generelu nadregionálneho významu (Húsenicová a kol. 1991) boli v riešenom území k.ú. Kajal a jeho širšom okolí vymedzené nasledovné prvky nadregionálneho významu:

Nadregionálny biokoridor Tok Váhu - územie pozdĺž toku rieky Váh so zachovalými spoločenstvami lužných lesov, prechodných a tvrdých luhov zabezpečujúcim potravné, reprodukčné a pobytové biotopy pre živočíšne druhy údolných riečnych nív a rastlinné spoločenstvá rastúce v údolných nivách rieky Váh s hladinou podzemnej vody od 1-4 metre.

Regionálny biokoridor Derňa, potok pretekajúci mimo zastavaného územia obce aj cez zastavané územie obce tvoriaci najvýznamnejší krajinný prvok s nesúvislými brehovými porastmi drevín a krovín najviac zastúpenými sú: vŕba biela (*Salix alba*) topoľ biely (*Populus alba*), topoľ čierny (*Populus nigra*), agát biely (*Robinia pseudoacacia*), Jaseň úzkolistý (*Fraxinus angustifolia*).

Lokálne biocentrum Únovce I tvorí zvyšok meandra Váhu s močiarnym a vodným spoločenstvom a zvyškom lužného lesa.

Uvedené prvky regionálneho významu boli v rámci dokumentácie MÚSES prehodnotené a prvky MÚSES na regionálnej a miestnej úrovni boli rozšírené o ďalšie územia.

13.3.1 Biocentrá

V katastrálnom území Kajal boli vymedzené 2 biocentrá regionálneho významu, 1 biocentrum miestneho významu.

13.3.1.1 Biocentrá regionálneho významu

RBC1 – Kaskády

Biocentrum je tvorené hospodárskymi lesnými porastmi pri vodnej nádrži Kráľová a rekreačnom stredisku Kaskády. Prevažujú vrbovo-topoľové lesy, zastúpené sú však aj nepôvodné druhy.

RBC2 – Rameno Kajal

Biocentrum je tvorené fragmentom bývalého ramena Váhu s porastom vrbovo – topoľového lužného lesa a významnou hniezdnou lokalitou vtákov viazaných na vodný a lesný biotop.

Biocentrá miestneho významu

MBC1 – Rybník Košťán

Vodná plocha tvorená v okolí ktorej rastú rôzne druhy drevín, najmä vŕby a topole.

13.3.2 Biokoridory

V katastrálnom území Kajal bol vymedzený 1 biokoridor nadregionálneho významu, 3 biokoridory regionálneho významu, 1 biokoridor miestneho významu a 2 navrhované biokoridory miestneho významu..

13.3.2.1 Biokoridor nadregionálneho významu

NRBK1 – Vodná nádrž Kráľova ako súčasť biokoridoru nadregionálneho významu rieka Váh

13.3.2.2 Biokoridory regionálneho významu

RBK1 – Potok Derňa

Vodný tok tvoriaci významný krajinný prvok v intenzívne využívannej poľnohospodárskej krajine s významnými brehovými porastmi drevín a krovín: jelša lepkavá, topoľ biely, topoľ sivý, vrbka krehká, jaseň štíhly, svíb krvavý, hloh jednosemenný, baza čierna, slivka trnková.

RBK2 – Kajalský kanál

Vodný tok pretekajúci nížinnou poľnohospodárskou krajinou vytvárajúci migračný koridor pre živočíchy a spájajúci rozptýlené krajinné prvky v poľnohospodárskej krajine

RBK3 – Gorazdovský kanál

Vodný tok pretekajúci severovýchodnou časťou katastrálneho územia vytvárajúci migračný biokoridor pre živočíchy spájajúci biokoridor nadregionálneho významu rieku Váh a priľahlé lužné lesy a mokrade s intenzívne využívanou poľnohospodárskou krajinou a biokoridormi vo forme remízok a medzí.

13.3.2.3 Biokoridory miestneho významu

MBK1 – Sudcovský kanál

Vodný tok s brehovými porastmi prepájajúcim Kajalský kanál a potok Derňa

13.3.2.4 Navrhované biokoridory miestneho významu

MBK-N1 Biokoridor prepájajúci biocentrum regionálneho významu RBC2 s biokoridorom nadregionálneho významu rieku Váh s príslušnými brehovými porastmi a lesmi rastúcimi v blízkosti rieky v inundačnom území a mimo inundačného územia s Kajalským kanálom pretekajúcim severovýchodnou časťou obce a tvoriacim prirodzenú hranicu zastavaného územia obce. Biokoridor by viedol pozdĺž existujúcich komunikácií miestneho významu a bol by vysadený z oboch strán alejovitou líniou drevín topoľov, javorov, dubov, líp a čerešní na základe projektu výsadby a údržby aleje drevín.

MBK-N2 Biokoridor prepájajúci Kajalský kanál s Gorazdovským kanálom, ktorý by bol terestrickým pokračovaním Sudcovského kanála pre jeho napojenie na Kajalský kanál. Uvedený biokoridor by ďalej pokračoval od Gorazdovského kanála cez poľnohospodársku krajinu do priestoru medzi biocentrom RBC1 Kaskády a biocentrom RBC2 Rameno, kde by sa napojil na biokoridor nadregionálneho významu rieky Váh.

13.3.3 Ostatné ekostabilizačné prvky (interakčné prvky, genofondové plochy)

V katastrálnom území Kajal boli vyčlenené 2 plošné interakčné prvky IPP1 a IPP2, ktoré tvoria porasty drevín medzi cintorínom a hospodárskym dvorom a výbežok porastu drevín v severozápadnom cípe obce.

Celkovo bolo vymedzených 6 líniových interakčných prvkov - IPL. Dve – IPL1 a IPL2 sa nachádzajú v juhovýchodnom cípe obce mimo zastavaného územia obce a tri sa nachádzajú v severozápadnej časti obce; popri ceste napájajúcej sa na hlavnú cestu vedúcu do Galanty – IPL3, popri miestnej komunikácii vedúcej severozápadne od obce smerom k Sudcovskému kanálu – IPL4, prepájajúcej Kajalský kanál s líniovými krajinnými prvkami a regionálnym biocentrom Kaskády – IPL5 a Kráľovský kanál - IPL6.

13.4 NEGATÍVNE PRVKY A JAVY

Ľudské aktivity a ich dôsledky sa výrazne prejavujú v krajine. Tieto sú legislatívne regulované, ale aj chránené. Nežiadúce dôsledky ľudských aktivít vytvárajú stresové faktory, ktoré podľa pôvodu a charakteru pôsobenia predstavujú zaťaž pre územie.

Zmeny vlastností krajiny sú výsledkom pôsobenia negatívnych faktorov narušujúcich prirodzený tok látok, energií a informácií. Tieto negatívne dôsledky ľudských aktivít sa prejavujú vyčerpaním prírodných zdrojov, narušením štruktúr a vzťahov v ekosystémoch, ohrožovaním zdravia človeka. Ich plošný rozsah závisí od prírodných podmienok a intenzity pôsobenia.

Negatívne faktory životného prostredia sú prírodného pôvodu (radónové riziko, seizmicita, geodynamické javy, povodne, príválové dažde atď.) a antropogénneho pôvodu (znečistenie ovzdušia, povrchových a podzemných vôd, kontaminácia pôdy, fyzikálne poškodenie pôdy, poškodenie lesných ekosystémov, znižovanie biodiverzity v krajine, nadmerný hluk, používanie chemických látok, v poslednom období poškodenie klimatických procesov s intenzívnejším a dlhotrvajúcejším výskytom extrémnych javov počasia)

13.4.1 Prírodné prvky a faktory (radónové riziko, seizmicita, zosuvné územia atď)

Z hľadiska radónového rizika patrí obec Kajal do kategórie stredného rizika.

Katastrálne územie obce Kajal nepatrí medzi seizmicky ohrozené územia.

Geodynamické javy ako náchylnosť na zosúvanie a potenciálna vodná erózia nie sú významnými negatívnymi prvkami a javmi v predmetnom území. Veterná erózia pôsobí v tomto území výraznejšie na biologickú a fyzikálnu degradáciu pôdy.

Erózia pôdy spočíva v strate vrchnej najúrodnejšej vrstvy pôdy, úbytku humusu, organickej hmoty a rastlinných živín - znižuje jej celkovú produkčnú schopnosť.

V nížinnej krajine boli výrazne redukované zelené pásy a remízky znižujúce rýchlosť vetra a vytvárajúce priaznivejšiu klímu. Spolupôsobenie týchto faktorov výrazne zmierňovalo intenzitu veternej erózie. Intenzívnym obhospodarovaním a narušením vrchnej vrstvy pôdy, výrazným redukovaním rozptýlenej zelene a stromoradií dochádza k intenzívnemu vysušaniu pôdy a narušaniu jej súdržnosti, čo vytvára predpoklady pre intenzívnejšiu eróziu vetrom. Erózia ohrozenosť vetrom v katastrálnom území Kajal je stredná až vysoká v dôsledku nízkeho zastúpenia lesov a rozptýlenej zelene v krajine a vysokej intenzity obhospodarovania krajiny, orbou a smykovaním.

Povodne a záplavy

Klimatické zmeny spôsobujú výraznejšiu nestabilitu a extrémny počasia, ktoré sa prejavujú dlhotrvajúcimi obdobiami sucha, prudkými príválovými dažďami, alebo dlho trvajúcimi zrážkami spôsobujúcim povodňové stavy na vodných tokoch.

V katastrálnom území Kajal sa vyskytujú nasledovné nepriaznivé javy spôsobené výdatnými zrážkami:

- povodňový prietok na rieke Váh spôsobujúci výrazné zvýšenie hladín podzemných vôd a povrchových vôd kanálov pretekajúcich katastrálnym územím, ktoré zaplavujú poľnohospodársku pôdu a záhrady
- sezónne zaplavenie pôdy v depresiách spôsobené vyššími úhrnmi zrážok v zimnom a jarnom období

Výskyt invázných druhov rastlín a živočíchov

V predmetnom území boli zistené nasledujúce invázne druhy rastlín: pajaseň žliazkatý (*Ailanthus altissima*), javorovec jaseňolistý (*Negundo aceroides*), agát biely (*Robinia pseudoacacia*), pohánkovec japonský (*Fallopia japonica*), astra novobelgická (*Aster novi-belgii* agg.), hviezdnik ročný (*Stenactis annua*) turanec kanadský (*Conyza canadensis*) ambrózia palinolistá (*Ambrosia artemisifolia*) slnečnica hlúznatá (*Helianthus tuberosus*) netýkavka malokvetá (*Impatiens parviflora*).

Iné prírodné riziká a hazardy

Okrem vyššie uvedených negatívnych javov a faktorov sme v posudzovanom území k.ú. Kajal nedokumentovali žiadne iné prírodné riziká a hazardy.

13.4.2 Antropogénne (napr. kontaminácia a znečistenie zložiek životného prostredia, imisie, hluk, skládky, priemyselné plochy, erózia, bariérové prvky, výskyt invázných druhov a pod.)

Z hľadiska vplyvov na životné prostredie mnohé zo spôsobov využívania krajiny negatívne ovplyvňujú krajinu, jej štruktúru a prírodné prvky. Pre potreby MÚSES sme vymedzili hlavné formy ľudských aktivít vplývajúcich na prírodné prostredie:

- urbanizácia
- poľnohospodárstvo
- lesné hospodárstvo
- vodné hospodárstvo
- energetická a priemyselná výroba
- doprava a technická infraštruktúra
- turizmus, rekreácia a šport

Negatívnymi javmi súvisiacimi s urbanizáciou prírodného prostredia sú najmä:

- nevhodné umiestnenie stavieb, nevhodná architektúra mnohých domov a objektov v zastavanom území obce
- prehustenie zastavaného územia obce stavebnými objektmi
- nevhodné rozširovanie zastavaného územia obce nereflektujúce limity katastrálneho územia
- pre zastavanosť a primeraný pomer zastavaného územia a prírodného prostredia katastrálneho územia obce
- absencia obecnej kanalizácie
- znečistenie niektorých častí katastra odpadmi, vytváranie menších skládok odpadov

Celkové zaťaženie obce Kajal urbanizačnými aktivitami možno hodnotiť ako nízke až priemerné.

Poľnohospodársku pôdu obhospodaruje Poľnohospodárske družstvo Topoľnica so sídlom v Kajali. Výrobné zameranie družstva je na chov dobytka, chov hydiny a na pestovanie obilnín a krmovín na ornej pôde.

Menšie plochy poľnohospodárskej pôdy sú v užívaní súkromných roľníkov.

Obhospodarovanie lesov zabezpečujú Lesy SR, š.p., odštepný závod Topoľčianky.

Vodné plochy obhospodaruje Slovenský vodohospodársky podnik, odštepný závod Piešťany, Hydromeliorácie, š.p. a Obec Kajal

Na krajinnú štruktúru a biodiverzitu nepriaznivo pôsobia nasledovné javy a činnosti:

- veľkoblokové polia
- používanie chemických látok v poľnohospodárstve
- monokultúrne lesy
- zarastanie nevyužívaných pozemkov inváznymi rastlinami a burinami
- úpravy a kanalizovanie vodných tokov

V katastrálnom území Kajal sa v súčasnosti nenachádzajú rozsiahlejšie výrobné aktivity. Zdroje negatívnych vplyvov výroby na životné prostredie sú:

- hospodársky dvor PD Topoľnica - situovaný je západne od obce. Negatívnymi vplyvmi sú zápach produkcia emisií metánu, tvorba poľnohospodárskeho odpadu, potenciálne znečistenie podzemných a povrchových vôd
- drobné výrobné prevádzky v zastavanom území obce

V katastrálnom území Kajal je rozvinutá len cestná doprava a rekreačná cyklistická doprava.

K negatívnym vplyvom cestnej dopravy zaraďujeme znečisťovanie ovzdušia výfukovými plynmi, hluk a nebezpečenstvo dopravných kolízií.

K negatívnym vplyvom technickej infraštruktúry medzi ktorú zaraďujeme najmä elektrické vedenia VN a VVN pretínajúce katastrálne územie zaraďujeme pôsobenie ako prekážky, ktorá spôsobuje úhyn živočíchov a je tiež zdrojom fragmentácie biotopov.

Kajal je obcou s rekreačným potenciálom v časti Kaskády, ktoré poskytuje možnosť prevádzky vodných športov na Vodnej nádrži Kráľová, ale aj iných letných športov ako plážového volejbalu, tenisu a iných.

Negatívnymi javmi súvisiacimi s rekreáciou a športom môžu byť:

poškodzovanie biotopov a vyrušovanie živočíchov v prirodzenom areáli ich rozšírenia v prípade neusmerneneného pohybu rekreantov.

Hodnotiaca časť

14 ZHODNOTENIE DOTERAJŠÍCH ÚZEMNOPLÁNOVACÍCH DOKUMENTÁCIÍ

Obec nemá spracovanú aktuálnu územnoplánovaciu dokumentáciu.

15 ZHODNOTENIE PRIESTOROVÉHO PRIEMETU ODVETVOVÝCH KONCEPCIÍ, STRATÉGIÍ A ZNÁMYCH ZÁMEROV NA ROZVOJ ÚZEMIA ZÍSKANÝCH V RÁMCI PRÍPRAVNÝCH PRÁČ

15.1 ZÁMERY A VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY VYPLÝVAJÚCE Z NADRADENEJ ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE – ÚZEMNÝ PLÁN VÚC TRNAVSKÉHO KRAJA

Trnavský samosprávny kraj (TTSK), ako orgán územného plánovania, v zmysle ustanovenia § 27 ods. 2b zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov na 8. riadnom zasadnutí Zastupiteľstva Trnavského samosprávneho kraja dňa 17. decembra 2014 uznesením č. 149/2014/08 schválil Územný plán regiónu Trnavského samosprávneho kraja a Všeobecne záväzné nariadenie č. 33/2014, ktorým sa vyhlasuje Závazná časť „Územného plánu regiónu Trnavského samosprávneho kraja“.

Územný plán regiónu Trnavského samosprávneho kraja nadobudol právoplatnosť v zmysle ustanovenia § 27 ods. 2a zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov dňa 19.1.2015.

1.2 V oblasti regionálnych vzťahov

1.2.1 Rešpektovať a rozvíjať polohový potenciál Trnavského kraja predstavujúci rozmanité sídelné štruktúry a etnografické, ekonomické a kultúrno-historické špecifiká jednotlivých častí kraja.

1.2.8 Podporovať na území regiónu rozvoj sídelných rozvojových osí tretieho stupňa podľa KURS:

1.2.8.4. Podunajskú rozvojovú os: Senec – Galanta – Nové Zámky.

1.3 V oblasti štruktúry osídlenia

1.3.1. Podporovať sídelný rozvoj vychádzajúci z princípov trvalo udržateľného rozvoja, zabezpečujúceho využitie územia aj pre nasledujúce generácie bez obmedzenia schopností budúcich generácií uspokojovať vlastné potreby.

1.3.2. Rešpektovať pri rozvoji osídlenia prírodné zdroje, poľnohospodársku pôdu a podzemné zásoby pitných vôd vysokej kvality ako najvýznamnejšie determinanty rozvoja územia:

1.3.2.2. územnoplánovacími nástrojmi podporovať ochranu najkvalitnejších a najproduktívnejších poľnohospodárskych pôd pred ich zástavbou.

1.3.3. Územný a priestorový rozvoj orientovať prednostne na intenzifikáciu zastavaných území, na zvyšovanie kvality a komplexity urbánnych prostredí.

1.3.4. Podporovať revitalizáciu „hnedých území“ (brownfields) – zanedbaných, opustených, zdevastovaných areálov a zón a vrátiť územia do stavu umožňujúceho ich opätovné využitie.

1.3.5. Prehodnotiť v procese aktualizácií ÚPN obcí navrhované nové rozvojové plochy a zároveň minimalizovať navrhovanie nových ohnísk urbanizácie.

1.3.6. Nerozvíjať osídlenie na územiach environmentálnych záťaží alebo v blízkosti území environmentálnych záťaží.

1.4 v oblasti navrhovaných regionálnych centier osídlenia

1.4.3. Podporovať rozvoj centier osídlenia zaradených v KURS do druhej skupiny, ktoré tvoria jej druhú podskupinu.

- *Galanta, Senica*

1.4.12. Rešpektovať a podporovať centrá osídlenia zaradené v ÚPN-R TTSK do ôsmej skupiny, ktoré pri vyváženom polycentrickom rozvoji Trnavského kraja zohrávajú doplnkovú úlohu ponukou špecifických funkcií a ku ktorým patria:

Okres Galanta – Abrahám, Čierna Voda, Dolné Saliby, Gáň, Kajaľ, Kráľov Brod,

Matúškovo, Mostová, Pusté Úľany, Šintava, Tomášikovo, Topoľnica, Vinohrady nad

Váhom, Zemianske Sady

1.4.13. Rešpektovať základné funkcie centier osídlenia TTSK ôsmej skupiny a podporovať ich rozvoj ako:

1.4.13.1. urbanizované centrá štruktúry osídlenia menšieho rozsahu určené predovšetkým pre bývanie vo vidieckom prostredí.

1.4.13.2. centrá určené predovšetkým pre funkcie mikroregionálneho a lokálneho významu.

1.4.13.3. centrá pre základnú občiansku vybavenosť a sociálnu starostlivosť pre okolité vidiecke priestory, lokálne centrá hospodárskych aktivít, najmä primárneho a terciárneho sektoru.

1.4.13.4. centrá podporujúce trvalú starostlivosť o krajinu a rozvoj krajinnej zelene.

1.4.13.5. centrá s kvalitnými plnohodnotnými podmienkami bývania, umožňujúcimi formy „práce doma“, najmä v špecifických činnostiach terciéru, v oblasti vedy a techniky, rastu vzdelanosti, zvyšovania kvalifikácie a rozvoja zdravotníckej starostlivosti.

1.4.13.6. dopravné zastávky, prípadne uzly lokálneho významu pre prepravu osôb.

1.4.13.7. centrá pre alokáciu rekreačných, turistických, agroturistických a oddychových aktivít spolu s osobitne vymedzeným rekreačnými obcami.

1.4.13.8. centrá osídlenia rozvíjané na základe lokálnych a mikroregionálnych špecifik obcí.

2. ZÁSADY FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA ÚZEMIA Z HĽADISKA ROZVOJA HOSPODÁRSTVA

2.1. V OBLASTI HOSPODÁRSTVA

2.1.4. Vytvárať optimálne územné podmienky pre posilňovanie zastúpenia malých a stredných podnikov v obciach, s budovaním logistických centier a priemyselných parkov s intenzívnymi kooperačnými väzbami na mikroregionálnej úrovni.

2.1.8. Umiestňovať vhodným spôsobom areály a zariadenia jednotlivých sektorov hospodárstva bez negatívnych účinkov na životné prostredie do zastavaných území s cieľom intenzifikovať využitie existujúcich zastavaných území.

2.2. V OBLASTI POĽNOHOSPODÁRSTVA, LESNÉHO HOSPODÁRSTVA A RYBNÉHO

HOSPODÁRSTVA

2.2.2. Minimalizovať pri územnom rozvoji možné zábery poľnohospodárskych pozemkov a lesných pozemkov.

2.2.3. Neuvažovať s novými športovo rekreačnými aktivitami na území ochranných lesov a v lesných masívoch minimalizovať nové aktivity vyžadujúce zábery lesných pozemkov v ochranných lesoch.

2.2.4. Rešpektovať v územnom rozvoji pôdu, ako rozhodujúci potenciál pre rozvoj primárneho sektora hospodárstva, ktorý valorizuje ekonomickú aktivitu kraja a zvyšuje potravinovú bezpečnosť a sebestačnosť na národnej úrovni.

2.2.5. Podporovať nástrojmi územného rozvoja revitalizáciu nevyužívaných /zdevastovaných poľnohospodárskych areálov, obnovu ich funkčnosti, vrátane poľnohospodárskych činností, z dôvodu efektívnosti využitia ich rozsiahlych plôch.

2.2.6. Podporovať zvyšovanie výmer krajinej zelene, najmä nelesnej drevinovej vegetácie, na neproduktívnych, resp. málo produktívnych poľnohospodárskych pozemkoch.

2.2.7. Podporovať územný rozvoj siete chovných a lovných rybníkov na hospodárske využitie a súčasne pre rôzne formy rekreačného rybolovu.

2.3. V OBLASTI ŤAŽBY

2.3.1. Zabezpečiť ochranu nerastného bohatstva a jeho racionálneho využitia rešpektovaním výhradných ložísk, ložísk nevyhradených nerastov, chránených ložiskových území, chránených území pre osobitné zásahy do zemskej kôry, ako aj dobývacích a prieskumných území.

2.3.4. Zosúlaďovať požiadavky na využívanie ložísk nerastných surovín pre potreby rozvoja hospodárstva so záujmami ochrany prírody.

2.3.5. Zosúlaďovať požiadavky na využívanie ložísk nevyhradených nerastov so záujmami ochrany kvality povrchových a podzemných vôd (najmä na území CHVO Žitný ostrov) a s už existujúcimi zdrojmi štrkopieskov z údržby medzinárodnej plavebnej cesty.

2.4. V OBLASTI SEKUNDÁRNEHO SEKTORU – PRIEMYSEL A STAVEBNÍCTVO

2.4.1. Prehodnotiť pri obstarávaní ÚPN, vrátane zmien a doplnkov, opodstatnenosť plôch navrhovaného funkčného využitia výroby, priemyselnej produkcie, stavebníctva, skladového hospodárstva a logistiky v súvislosti s limitmi využitia územia, predovšetkým ochrany pôd a podzemných vôd.

2.4.2. Uprednostňovať umiestňovanie výrobných aktivít sekundárneho sektora do osobitne vymedzených priemyselných parkov.

2.4.3. Uprednostňovať intenzifikáciu existujúcich hospodárskych areálov, vrátane priemyselných parkov.

2.4.4. Vytvárať nové priemyselné parky len v opodstatnených a hospodársky efektívne preukázateľných prípadoch regionálneho a národného významu.

2.4.5. Opätovne umiestňovať aktivity priemyselnej výroby, skladov, logistiky a stavebníctva a ostatných sektorov do už existujúcich ale nevyužívaných areálov.

2.5. V OBLASTI TERCIÁRNEHO SEKTORU

2.5.1. Podporovať územnú reštrukturalizáciu ekonomických aktivít rôznych hospodárskych odvetví v prospech terciárneho sektora.

2.5.2. Vytvárať územno-technické podmienky pre rozvoj odvetví služieb a celého terciárneho sektora.

2.5.3. Usmerňovať lokalizáciu aktivít terciárneho sektora do zastavaných území miest a obcí.

3. ZÁSADY A REGULATÍVY FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA ÚZEMIA Z HĽADISKA ROZVOJA

OBČIANSKEJ VYBAVENOSTI

3.1. V OBLASTI ŠKOLSTVA

3.1.1. Podporovať a optimalizovať rovnomerný rozvoj siete škôl, vzdelávacích, školiacich a preškoľovacích zariadení v závislosti na vývoji obyvateľstva v území.

3.2. V OBLASTI ZDRAVOTNÍCTVA

3.2.1. Pri umiestňovaní nových zdravotníckych zariadení napomáhať udržiavať zdravotnú starostlivosť, rozvíjať rovnomerne na území kraja zdravotnú starostlivosť vo všetkých formách jej poskytovania – ambulantnej, ústavnej, lekárenskej v závislosti na vývoji obyvateľstva v území.

3.2.3. Vytvárať územné podmienky pre rovnocennú dostupnosť obyvateľov jednotlivých oblastí kraja k nemocničným zariadeniam a k zdravotníckym službám.

3.2.4. Vytvárať územno-technické predpoklady pre umiestňovanie zariadení domácej ošetrovateľskej starostlivosti, domov ošetrovateľskej starostlivosti, geriatrických centier, stacionárov a zariadení liečebnej starostlivosti v celom území kraja a dopĺňať ich kapacity podľa aktuálnych potrieb.

3.3. V OBLASTI SOCIÁLNYCH VECÍ

3.3.1. Podporovať budovanie siete sociálnych a terénnych služieb v území kraja v takej štruktúre zariadení, ktorá rovnomerne pokryje celé územie kraja a bude sa rozvíjať v závislosti na vývoji obyvateľstva.

3.3.2. Vytvárať územno-technické podmienky pre nové, nedostatkové či absentujúce druhy sociálnych služieb vhodnou lokalizáciou na území kraja v súlade s prognózou demografického vývoja a zamerať pozornosť na také sociálne služby, ktorých cieľom je najmä podpora zotrvania klientov v prirodzenom sociálnom prostredí.

3.3.3. Súvislosti s predpokladaným demografickým vývojom obyvateľstva (nárast podielu obyvateľstva v poproduktívnom veku) zabezpečiť vo vhodných lokalitách primerané nároky na zariadenia poskytujúce pobytovú sociálnu službu (pre seniorov, pre občanov so zdravotným postihnutím).

3.4. V OBLASTI DUŠEVNEJ A TELESNEJ KULTÚRY

3.4.1. Umiestňovať v území Trnavského kraja zariadenia určené pre rozvíjanie duševnej a telesnej kultúry s ohľadom na postavenie a význam obcí v štruktúre osídlenia.

3.4.2. Podporovať rozvoj zariadení kultúry v súlade s princípmi polycentrického systému osídlenia, podporovať stabilizáciu založenej siete kultúrno-spoločenských zariadení lokálneho významu.

3.4.3. Podporovať rozvoj zariadení športu a rekreácie v súlade s princípmi polycentrického systému osídlenia, podporovať stabilizáciu založenej siete športových zariadení lokálneho významu.

3.4.4. Rozvíjať zariadenia pre športovo-telovýchovnú činnosť a vytvárať pre ňu podmienky v mestskom aj vidieckom prostredí v záujme zlepšenia zdravotného stavu obyvateľstva.

4. ZÁSADY A REGULATÍVY FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA ÚZEMIA Z HĽADISKA ROZVOJA

REKREÁCIE, CESTOVNÉHO RUCHU A KÚPEĽNÍCTVA

4.1. V OBLASTI ROZVOJA CESTOVNÉHO RUCHU /TURIZMU

4.1.1. Rešpektovať prioritu prírodného prostredia ako nevyhnutnej podmienky optimálneho fungovania rozvoja cestovného ruchu, ktorý sa v rozhodujúcej miere viaže na prírodné a krajinné prostredie a podporovať aktivity súvisiace so starostlivosťou o krajinu a s aktívnym spôsobom jej ochrany.

4.1.2. Vytvárať územné predpoklady pre rozvoj cestovného ruchu /turizmu ako jedného z najväčších generátorov zamestnanosti.

4.1.5. Vytvárať územné podmienky pre rozvoj služieb, produktov a centier cestovného ruchu pre rozmanité príjmové skupiny a vekové kategórie obyvateľstva.

4.1.6. Podporovať jednoduché formy ubytovania v cestovnom ruchu šetrné k životnému prostrediu, podporovať rozvoj kempingov a táborísk.

4.1.8. Podporovať rozvoj rekreačnej vybavenosti v rekreačných územných celkoch, v zastavaných územiach obcí a v ich v kontaktných pásmach.

4.1.9. Využívať prednostne zastavané územia existujúcej rekreačnej vybavenosti a infraštruktúry, najmä v chránených územiach prírody a krajiny; využívať a podľa potreby intenzifikovať

existujúce lokality cestovného ruchu /turizmu.

4.2. V OBLASTI JEDNOTLIVÝCH DRUHOV A FORIEM CESTOVNÉHO RUCHU /TURIZMU

4.2.1. Podporovať rozvoj vidieckej turistiky, agroturistiky ako foriem cestovného ruchu šetrných k životnému prostrediu.

4.2.3. Podporovať budovanie a rozvoj agroturistických zariadení a areálov s významom rekreačnooddychovým a poznávacím, poľnohospodársko-produkčným, ekologickým a krajinotvorným.

4.2.5. Podporovať územnoplánovacími nástrojmi rozvoj hipoturistických, hipoterapeutických areálov.

4.2.10. Prepájať cieľové body poznávacieho cestovného ruchu kultúrno-historické, technické pamiatky, prírodné zaujímavosti rôznymi rekreačnými trasami.

4.2.11. Podporovať územný a kvalitatívny rozvoj siete náučných chodníkov, a tak sprístupňovať významné kultúrno-historické lokality, objekty, prírodné lokality a objekty verejnosti.

4.2.13. Vytvárať územné a priestorové podmienky pre vodné športy, vodnú turistiku.

4.2.14. Podporovať rozvoj vodáckej turistiky ako šetrnej formy cestovného ruchu /turizmu, budovanie prístavísk pre vodácke plavidlá a vodácke táboriská, záchytné turistické body pre vodácku turistiku, zariadenia pre vodné športy, prístavy pre rekreačnú plavbu.

4.2.16. Podporovať budovanie turistických trás v poľnohospodárskej a podhorskej krajine, podporovať budovanie oddychových bodov /vyhliadok na rekreačných trasách, prepájať prímestské rekreačné zázemia obcí.

4.2.19. Podporovať nástrojmi územného rozvoja realizáciu spojitého, hierarchicky usporiadaného a bezpečného systému medzinárodných, národných, regionálnych a miestnych cyklotrás mimo frekventovaných ciest v nadväznosti na cestnú a železničnú dopravu.

4.2.20. Podporovať rozvoj prímestskej rekreácie s príslušným športovo-rekreačným vybavením vrátane nástupných bodov nielen pri väčších mestách, ale aj v kontaktoch pásmach menších obcí.

4.2.21. Rešpektovať dominantnú funkciu prímestskej rekreácie na plochách navrhovaných pre túto funkciu a ostatné doplnkové funkcie rozvíjať len v súvislosti s dominantnou funkciou.

5. ZÁSADY A REGULATÍVY STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

5.1. V OBLASTI STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

5.1.1. Zohľadňovať pri umiestňovaní činností na území kraja ich predpokladané vplyvy na životné prostredie a realizáciou vhodných opatrení dosiahnuť odstránenie, obmedzenie alebo zmiernenie prípadných negatívnych vplyvov.

5.1.2. Eliminovať vhodným urbanistickým a krajinárskym riešením negatívny dopad potenciálneho zvyšovania územných nárokov, najmä priemyselnej a stavebnej produkcie a ich účinkov na životné prostredie.

5.1.3. Vytvoriť územné podmienky pre systémy bezpečného zhromažďovania a manipulácie s komunálnym, priemyselným, stavebným, poľnohospodárskym, nebezpečným odpadom a tým zabezpečiť ochranu jednotlivých zložiek životného prostredia.

5.2. V OBLASTI VODY A VODNÝCH ZDROJOV A VODNEJ A VETERNEJ ERÓZIE

5.2.1. Chrániť a udržiavať sústavu vodných tokov a vodných plôch:

5.2.1.1. podporovať proces revitalizácie – obnovy prírodného stavu ekosystému vodných tokov, vodných plôch a ich okolí, podporovať proces obnovy ramien významných vodných tokov ako vodných alebo mokraďových ekosystémov.

5.2.2. Rešpektovať a chrániť oblasti prirodzenej akumulácie vôd – zdroje podzemných pitných vôd, minerálnych a geotermálnych vôd.

5.2.4. Zohľadňovať v územnom rozvoji princíp zadržiavania vôd v území – rešpektovať a zachovať sieť vodných tokov, suchých koryt, úžľabín vodných tokov, vodných plôch zabezpečujúcich retenciu vôd v krajine.

5.2.5. Zamedziť vzniku prívalových vôd v území:

5.2.5.1. navrhovať systémy poldrov, záchytných priekop, retenčných nádrží v krajine a vhodné systémy terénnych úprav.

5.2.5.2. minimalizovať výstavbu spevnených plôch v krajine.

5.2.5.3. udržiavať korytá a brehy vodných tokov /vodných plôch, podporovať rekonštrukciu a revitalizáciu vodných tokov /vodných plôch v krajine, ich pravidelné čistenie .

5.2.7. Upravovať odtokové pomery a vodný systém vo voľnej krajine i v zastavaných územiach.

5.2.8. Podporovať zadržanie zrážkových vôd v území, formou prírodných retenčných nádrží jazierok, budovaním občasných vodných plôch plnených len zrážkami, dopĺňaním plôch krajinej zelene.

5.2.9. Pre ochranu pôdy proti účinkom veternej erózie podporovať zvyšovanie podielu vegetačného krytu v krajine – zachovať existujúce, navrhovať nové líniové alebo plošné prvky zelene ako vegetačný ochranný kryt, najmä v odkrytej poľnohospodárskej krajine.

5.3. V OBLASTI OCHRANY PÔD

5.3.1. Navrhovať funkčné využitie územia tak, aby čo najmenej narušalo organizáciu poľnohospodárskej pôdy a jej využitie a aby navrhované riešenie bolo z hľadiska ochrany poľnohospodárskej pôdy najvhodnejšie.

5.3.2. Pri územnom rozvoji rešpektovať poľnohospodársku pôdu ako základný pilier potravinovej bezpečnosti štátu.

5.3.3. Zohľadňovať pri územnom rozvoji výraznú ekologickú a environmentálnu funkciu, ktorú plní poľnohospodárska a lesná pôda popri produkčnej funkcii.

5.3.4. Chrániť pôdy pred kontamináciou živelných skládok a z rozptýleného odpadu bezpečným uskladnením /spracovaním odpadov, budovaním kanalizačných systémov, šetrným hospodárskym využívaním krajiny a revitalizáciou poškodených území.

5.3.6. V nižších stupňoch ÚPD vyčleniť plochy najcennejších orných pôd a ostatných plôch trvalých poľnohospodárskych kultúr a stanoviť tieto plochy ako neprípustné pre zástavbu.

5.4. V OBLASTI HLUKU

5.4.1. Vytvárať predpoklady pre elimináciu hluku z dopravy vhodnými formami urbanizácie územia.

5.4.2. Zohľadňovať pri rozvoji urbanizácie pôsobenie hluku z dopravy a v prípade potreby navrhovať protihlukové opatrenia.

5.5. V OBLASTI RADÓNOVÉHO RIZIKA A PRÍRODNEJ RÁDIOAKTIVITY

5.5.1. Uprednostňovať pri výstavbe nových objektov tie oblasti na rozvoj urbanizácie, kde nie sú potrebné protiradónové opatrenia.

5.6. V OBLASTI ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA

5.6.2. Podporovať výstavbu zariadení na termické zneškodňovanie odpadov s uplatnením požiadavky najlepších dostupných technológií alebo najlepších environmentálnych postupov

5.6.3. Podporovať umiestňovanie zariadení na zhodnocovanie odpadov.

5.6.4. Podporovať zakladanie a rozvoj kompostární v obciach.

6. ZÁSADY A REGULATÍVY PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA ÚZEMIA Z HĽADISKA

OCHRANY PRÍRODY A TVORBY KRAJINY A V OBLASTI VYTVÁRANIA A UDRŽIAVANIA

EKOLOGICKEJ STABILITY

6.1. V OBLASTI OCHRANY PRÍRODY A TVORBY KRAJINY

6.1.2. Rešpektovať a zohľadňovať sústavu chránených území členských krajín Európskej únie NATURA 2000, ktorými sú vyhlásené chránené vtáčie územia: Dunajské luhy (SKCHVU007), Kráľová (SKCHVU010), Lehnice (SKCHVU012), Malé Karpaty (SKCHVU014), Záhorské Pomoravie (SKCHVU016), Ostrovné lúky (SKCHVU019), Úľanská mokraď (SKCHVU023), Sĺňava (SKCHVU026), Veľkoblahovské rybníky (SKCHVU034) a Špačinsko-nižnianske polia (SKCHVU054) ako aj navrhované územia európskeho významu (ÚEV).

6.2. V OBLASTI VYTVÁRANIA A UDRŽIAVANIA EKOLOGICKEJ STABILITY

6.2.1. Rešpektovať a zohľadňovať všetky na území Trnavského kraja vymedzené prvky územného systému ekologickej stability (ÚSES), predovšetkým biocentrá provinciálneho (PBc) a nadregionálneho (NRBc) významu a biokoridory provinciálneho (PBk) a nadregionálneho (NRBk) významu (tok rieky Dunaj, Malý

Dunaj a okolie, Váh, niva rieky Moravy, svahy Malých Karpát, Bielych Karpát a Považského Inovca, mokraďové spoločenstvá).

6.2.2. Udržiavať zachované rozsiahlejšie plochy krajinej zelene, rešpektovať terestrické aj hydrické biokoridory a biocentrá v územiach navrhovanej novej zástavby; nadviazať na systém zelene vo voľnej krajine na systém sídelnej zelene.

6.2.3. Podporovať zvyšovanie podielu nelesnej stromovej a krovinovej vegetácie v krajine.

6.2.4. Podporovať výsadbu ochrannej a izolačnej zelene v blízkosti železničných tratí, frekventovaných úsekov diaľnic a ciest, pozdĺž hraníc výrobných areálov.

6.2.5. Rešpektovať pri výstavbe v obciach na území Trnavského kraja inundačné územia vodných tokov, ktoré sú ohrozené povodňami a vymedziť ich ako neprípustné z hľadiska umiestňovania novej zástavby.

6.2.7. Podporovať výsadbu lesov v nivách riek, na plochách náchylných na eróziu a pri prameniskách.

6.2.8. Dopĺňať sprievodnú vegetáciu výsadbou pásov pôvodných domácich druhov drevín a krovín pozdĺž vodných tokov; budovať zatieňovacie pásy zelene pozdĺž odkrytých vodných tokov.

6.2.9. Podľa priestorových možností obnovovať staré ramená a meandre v okolí Dunaja, Moravy, Malého Dunaja a ostatných vodných tokov v území.

6.2.10. Zachovať prírodné depresie, zvyšovať podiel trávnych porastov okolo vodných tokov, čím vzniknú podmienky pre realizáciu navrhovaných biokoridorov pozdĺž tokov a spomalenie odtoku vody z území.

6.2.11. Podporovať v miestach s veternou a vodnou eróziou protieróziu ochranu pôdy uplatnením prvkov ÚSES, najmä biokoridorov v Podunajskej a Záhorskej nížine.

6.2.12. Uprednostňovať pri obnove vegetačných porastov spôsob prirodzenej obnovy, uplatňovať prirodzené druhové zloženie drevín.

6.2.13. Podporovať zachovanie ekologicky významných fragmentov lesov s malými výmerami v poľnohospodársky využívannej krajine, zvyšovať ich ekologickú stabilitu prostredníctvom ich obnovy dlhovekými pôvodnými drevinami podľa stanovištných podmienok.

6.2.14. Zabezpečiť bezbariérovosť migračného pohybu zveri a spojitost prírodných prvkov cez dopravné koridory vo vhodne vymedzených lokalitách.

7. ZÁSADY A REGULATÍVY PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA ÚZEMIA Z HĽADISKA

STAROSTLIVOSTI O KRAJINU

7.1.1. Rešpektovať, chrániť a rozvíjať krajinu ako zdroj podporujúci hospodárske činnosti a rast pracovných príležitostí v oblasti starostlivosti o krajinu a jej prírodné zdroje.

7.1.2. Uplatniť pri formovaní krajinného obrazu riešeného územia ustanovenia Európskeho dohovoru o krajine, ktorý vytvára priestor pre formovanie územia na estetických princípoch krajinárskej kompozície a na princípoch aktívnej ochrany hodnôt – prírodné, kultúrno-historické bohatstvo, jedinečné panoramatické scenérie, obytný, výrobný, športovo-rekreačný, kultúrno-spoločenský a krajinársky potenciál územia.

7.1.3. Rešpektovať krajinu ako základnú zložku kvality života ľudí v mestských i vidieckych oblastiach, v pozoruhodných, všedných i narušených územiach a považovať ju za základný prvok ich priestorovej identity.

- 7.1.4. Navrhované stavebné zásahy citlivo umiestňovať do krajiny v záujme ochrany krajinného obrazu, najmä v charakteristických krajinných scenériách a v lokalitách historických krajinných štruktúr.
- 7.1.5. Usmerňovať a regulovať využitie pozemkov v súkromnom vlastníctve v cenných /chránených územiach prírody tak, aby sa našiel racionálny súlad s právami vlastníka, verejným záujmom a krajinou.
- 7.1.6. Pri územnom rozvoji rešpektovať a chrániť primárnu krajinu a jej geomorfologické a hydrogeologické charakteristiky vo všetkých jej typoch.
- 7.1.7. Formovať sekundárnu krajinnú štruktúru v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja.
- 7.1.8. Prehodnocovať v nových zámeroch opodstatnenosť budovania spevnených plôch v území.
- 7.1.10. Podporovať budovanie krajinej zelene ako základného ekostabilizačného systému v krajine s významným krajinotvorným efektom.
- 7.1.11. Podporovať revitalizáciu vodných tokov a revitalizáciu skanalizovaných tokov a prilahlých pobrežných pozemkov z dôvodov vodohospodárskych, ekostabilizačných, krajinotvorných a estetických funkcií.
- 7.1.12. Rešpektovať zaplavované pobrežné pozemky neohrádzovaných vodných tokov, ochranné pásma hrádzi a inundačné územia ako nezastavateľné, kde podľa okolností uplatňovať predovšetkým trávne, travinno-bylinné porasty.
- 7.1.13. Zvyšovať mieru zastúpenia prírodných prvkov v zastavaných územiach najmä vo verejných priestoroch; rozvíjať krajinnú zeleň v zastavaných územiach i vo voľnej krajine.
- 7.1.14. Rešpektovať a chrániť historické krajinné štruktúry.
- 7.1.18. Neumiestňovať pozdĺž ciest, najmä diaľnic a rýchlostných ciest v území kraja veľkoplošné billboardy, malé reklamné plochy, aby bolo umožnené nerušené celkové vnímanie krajiny, panoramatických scenérií, siluetárnych obrazov a zaujímavých krajinných dominánt.
- 7.1.19. Podporovať rozvoj plôch krajinej zelene viazanej na iné funkčné plochy (napr. plochy poľnohospodárskych kultúr, plochy prímestskej rekreácie, rekreačných a hospodárskych areálov).
- 7.1.20. Podporovať zmenu využitia hospodárskych lesov na rekreačné lesy v kontaktných pásmach sídiel a ich využitie pre funkciu lesoparkov a prímestskej rekreácie.

8. ZÁSADY A REGULATÍVY PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA Z HĽADISKA

ZACHOVANIA KULTÚRNO – HISTORICKÉHO DEDIČSTVA

- 8.1.1. Rešpektovať kultúrno – historické dedičstvo, vyhlásené kultúrne pamiatky vrátane ich prostredia, vyhlásené a navrhované na vyhlásenie pamiatkové územia (pamiatkové rezervácie, pamiatkové zóny) a ich ochranné pásma vrátane ich krajinného kontextu (siluety, panorámy), ako aj objekty vedené v evidenciách pamätihodností miest a obcí. Rešpektovať a zohľadňovať zásady ochrany pamiatkových území.
- 8.1.2. Chrániť a revitalizovať v územnom rozvoji kraja:
- 8.1.2.6. známe a predpokladané lokality archeologických nálezísk a nálezov, v zmysle pamiatkového zákona,
- 8.1.2.10. pamätihodností, ktorých zoznamy vedú jednotlivé obce.
- 8.1.3. Rešpektovať vyhlásené ochranné pásma pamiatkového fondu, ako aj územia s ochrannými pásmami pripravovanými na vyhlásenie.

8.1.4. Rešpektovať typickú formu a štruktúru osídlenia charakterizujúcu jednotlivé etnokultúrne a hospodársko-sociálne celky.

8.1.5. Uplatniť v záujme zachovania prírodného, kultúrneho a historického dedičstva aktívny spôsob ochrany.

8.1.6. Posudzovať pri rozvoji územia význam a hodnoty jeho kultúrno-historických daností v nadväznosti na všetky zámery v sociálno-ekonomickom rozvoji.

8.1.7. Rešpektovať špecifické formy štruktúr osídlenia, zachované prvky tradičnej architektúry jednotlivých kultúrnych regiónov Trnavského kraja – podunajského, dolnopovažského, trnavského, záhorského a podporovať ich využitie ako inšpiračné zdroje, reminiscenčné prvky obohacujúce obraz krajiny a podporujúce výrazovú rozmanitosť krajinných štruktúr.

8.1.8. Podporiť zachovanie existujúcich urbanistických súborov a objektov zachovanej tradičnej ľudovej architektúry.

9. ZÁSADY A REGULATÍVY ROZVOJA ÚZEMIA Z HĽADISKA NADRADENÉHO

VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO VYBAVENIA

9.6. VODNÁ DOPRAVA

9.6.1. Rešpektovať trasovanie existujúcich i plánovaných vodných ciest a prístavov v Trnavskom samosprávnom kraji, ohraničenú jej ochrannými pásmami:

9.6.1.2. podľa dohody AGN E-80, E-81, Vážska vodná cesta a prístavy.

9.8. HROMADNÁ PREPRAVA OSÔB

9.8.5. Posilňovať lokálne a mikroregionálne systémy hromadnej prepravy osôb v trasovaní rozvojových osí 4. až 5. stupňa podľa koncepcie regionálnych smerov rozvoja územia TTSK.

9.8.8. Rozvíjať centrá osídlenia zaradené v ÚPN-R TTSK do ôsmej skupiny ako významné prestupné body hromadnej prepravy mikroregionálneho významu.

9.9. CYKLISTICKÁ DOPRAVA

9.9.2. Rezervovať územný koridor pre výstavbu cyklomagistrál medzinárodného až regionálneho významu na segregovanom telese pozemných komunikácií, vyhradených pre cyklistickú dopravu.

9.9.3. Podporovať územno-technickými opatreniami cyklistickú dopravu ako alternatívny dopravný prostriedok v obslužnej doprave a v rekreačnej doprave.

10. ZÁSADY A REGULATÍVY NADRADENÉHO TECHNICKÉHO VYBAVENIA

10.1. V OBLASTI UMIESTŇOVANIA LÍNII A ZARIADENÍ TECHNICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY

10.1.1. Umiestňovať nové línie a zariadenia technického vybavenia citlivo do krajiny ako aj pristupovať k rekonštrukcii už existujúcich prvkov technického vybavenia tak, aby sa pri tom v maximálnej miere rešpektovali prírodné prvky ako základné vizuálne a kompozičné prvky v kontexte primárnej krajinnnej štruktúry.

10.1.2. Chrániť územie regiónu pred výstavbou ďalších technických a technologických celkov znehodnocujúcich krajinný obraz, ako sú veterné parky a fotovotické elektrárne.

10.2. V OBLASTI ZÁSOBOVANIA VODOU

10.2.1. Akceptovať pásma ochrany potrubí existujúceho verejného vodovodu a kanalizácie, ako aj manipulačný pás pri diaľkových vodovodoch a kanalizačných zberačoch.

10.3. V OBLASTI ODKANALIZOVANIA ÚZEMIA

10.3.1. Dobudovať čistiarnie odpadových vôd (ČOV) a kanalizačných sietí v oblastiach s chýbajúcou kanalizáciou a zvyšovať celkový počet domov pripojených na kanalizačnú sieť.

10.3.2. Prednostne budovať kanalizáciu a ČOV v obciach okresov Dunajská Streda a Galanta ako prevenciu znečisťovania zásob vysokokvalitných podzemných zdrojov pitných vôd.

10.3.4. Dokončiť rozostavané stavby kanalizácií a ČOV; dobudovať kanalizácie v obciach, kde v súčasnosti nie je vybudovaná.

10.3.6. Prednostne budovať kanalizácie a čistiarnie odpadových vôd s požadovanými parametrami čistenia odpadových vôd v aglomeráciách nad 2000 EO.

10.5. V OBLASTI ZÁSOBOVANIA ELEKTRICKOU ENERGIU

10.5.3. Rešpektovať vedenia existujúcej elektrickej siete, areály, uzlové oblasti, zariadenia a ich ochranné pásma (zdroje – elektrárne, vodné elektrárne, PPC, kogeneračné jednotky, transformačné stanice ZVN a VVN, elektrické vedenia ZVN a VVN, rozvodné siete VN a NN, prevádzkové areály a pod.).

10.6. V OBLASTI ZÁSOBOVANIA PLYNOM

10.6.1. Rešpektovať vedenia existujúcej a navrhovanej plynovodnej siete a s tým súvisiace areály a zariadenia.

10.6.2. Rešpektovať všetky stanovené ochranné a bezpečnostné pásma nachádzajúce sa alebo priestorovo zasahujúce do riešeného územia.

10.9. V OBLASTI TELEKOMUNIKÁCIÍ

10.9.1. Rešpektovať existujúce trasy a ochranné pásma telekomunikačných vedení a zariadení.

10.9.2. Situovať telekomunikačné a technologické objekty so zreteľom na tvorbu krajiny.

10.9.3. Akceptovať potrebu budovania telekomunikačnej infraštruktúry v nových rozvojových lokalitách.

15.1.1 Verejnoprospešné stavby

13. V OBLASTI VEREJNEJ DOPRAVNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

13.1. CESTNÁ INFRAŠTRUKTÚRA

13.1.9. Cesta I/62 v trase južného (v pôvodnom zatriedení cesta I/75) a východného obchvatu mesta Galanta.

13.6. INFRAŠTRUKTÚRA CYKLISTICKEJ DOPRAVY

13.6.1. Stavby cyklomagistrál medzinárodného až regionálneho významu na segregovanom telese pozemných komunikácií, vyhradených pre cyklistickú dopravu.

14.3. V OBLASTI ODKANALIZOVANIA A ČISTENIA ODPADOVÝCH VÔD

14.3.1. Nové stavby pre odvedenie a čistenie odpadových vôd.

Na uskutočnenie verejnoprospešných stavieb možno podľa § 108 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov, pozemky, stavby a práva k nim vyvlastniť alebo vlastnícke práva k pozemkom a stavbám obmedziť.

15.2 ZÁMERY A ŠPECIFICKÉ CIELE VYPLÝVAJÚCE Z NADRADENÝCH STRATEGICKÝCH DOKUMENTOV – PLÁN HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA TRNAVSKÉHO SAMOSPRÁVNEHO KRAJA

Pre stanovenie stratégie rozvoja sú z nadradeného strategického dokumentu vybrané tie špecifické ciele, ktoré je možné aplikovať v území obce Kajal a majú relevantný priestorový priemet v území.

Dokument bol spracovaný spoločnosťou AUREX a schválený krajským zastupiteľstvom v roku 2010. Dokument sa v programovej časti venuje 17-im oblastiam rozvoja kraja. Výpis relevantných častí pre rozvoj obce Kajal je uvedený v nasledujúcej tabuľke.

Oblasť	Vízia	Popis
1.1 Priemysel	Trnavský samosprávny kraj – unikátnymi podmienkami atraktívny región pre štart a plynulý rozvoj ktoréhokoľvek priemyselného odvetvia, priemyselne najvyspelejší región Slovenska, s výrazným vplyvom diverzifikovanej priemyselnej výroby na ekonomickú stabilitu regiónu	V rámci priemyselnej oblasti sú definované priority, ktoré sa zameriavajú na ľudský potenciál, infraštruktúru pre rozvoj priemyslu a spoluprácu zainteresovaných strán (podniky a samospráva)
1.2 Energetika	Trnavský samosprávny kraj – energeticky sebestačný a dodávateľsky vyvážené zabezpečený región, ponúkajúci dostupné a diverzifikované zdroje energie, efektívne využívané hospodárstvom a obyvateľstvom, produkované a dodávané s minimalizovaným negatívnym dopadom na životné prostredie.	Definované ciele v oblasti energetiky zahŕňajú diverzifikáciu primárnych zdrojov, znižovanie energetickej náročnosti, využívanie obnoviteľných zdrojov, znižovanie závislosti na dovoze energií a minimalizácia emisií.
1.3 Vidiek	Trnavský samosprávny kraj – atraktívny región vnímaný turistami, podnikateľmi i obyvateľstvom ako synonymum miesta poskytujúceho podmienky pre harmonický a pokojný život, aktívny oddych .	Poslaním Trnavského samosprávneho kraja v oblasti vytvárania príťažlivého, environmentálne priateľského prostredia je zvyšovanie kvality života vo vidieckych sídlach prostredníctvom ich zatraktívnenia pre návštevníkov, podnikateľov, obyvateľov i potenciálnych partnerov a vytvorenia podmienok pre harmonický a rovnomerný rozvoj územia, s citlivým vnímaním potrieb jeho trvalej udržateľnosti.
1.4 Regionálna inovačná stratégia	TTSK bude znalostným a inovačným regiónom, najmä vďaka získavaniu technologických investícií s vysokou pridanou hodnotou, účinnému rozvoju poznatkovej ekonomiky a inováciám procesov vo všetkých sférach života v kraji.	TTSK bude vytvárať prostredie v kraji, ktoré podporuje inovatívnosť firiem a inštitúcií vo všetkých oblastiach života. Samospráva sa bude aktívne zapájať do získavania investícií s vysokou pridanou hodnotou najmä rastom kvality ľudských zdrojov a inštitucionálnou podporou.
2. Cestovný ruch - prezentácia a propagácia	Trnavský samosprávny kraj – centrum kultúrneho a spoločenského života na Západnom Slovensku, ako základnej podmienky trvalého rozvoja cestovného ruchu.	V oblasti cestovného ruchu sú definované priority na zvýšenie atraktivity regiónu a prítiahnutie pozornosti obyvateľov a návštevníkov prostredníctvom prezentácie a propagácie.
3. Propagácia a marketing	Trnavský samosprávny kraj – kraj s najsystematickejšie prepracovanou propagačnou a marketingovou stratégiou na Slovensku, vynakladajúci zverené daňové prostriedky na jej naplnenie čo najefektívnejšie.	Poslaním Trnavského samosprávneho kraja v oblasti propagácie a marketingu je efektívnu stratégiou oslovovať, propagovať a v maximálnej možnej miere predávať myšlienku priateľského kraja pre život, podnikanie i turizmus.
5. Bezpečnosť	Trnavský samosprávny kraj bude najlepšie a najkomplexnejšie pripraveným krajom v boji proti krízovým stavom a krajom poskytujúcim bezpečie pre obyvateľov.	Definovaná je priorita Bezpečné miesto pre život, prácu a voľný čas, v rámci ktorej sa jedná najmä o prevenciu mimoriadnych a krízových situácií a tiež zvýšenie bezpečnosti každodenného života.
6. Cestné komunikácie	Trnavský samosprávny kraj – kraj s najkvalitnejšou (kvantitatívne i kvalitatívne) a najjazdnejšou cestnou infraštruktúrou na Slovensku, ktorá je udržiavaná po celý rok	Jedná sa najmä o zabezpečenie údržby komunikácií, zníženie nehodovosti na cestách a zvýšenie dostupnosti a mobility na území kraja.
7. Autobusová	Trnavský samosprávny kraj – samospráva s	Definované sú ciele zamerané na zabezpečenie

doprava	diverzifikovanou, dostupnou, pružnou, hospodárnou a integrovanou autobusovou dopravou.	kvalitnej verejnej dopravy a zvýšenie mobility.
8. Vzdelávanie	Trnavský samosprávny kraj sa stane najmodernejším regiónom Slovenska, ktorý bude lákať rodičov detí a študentov priateľským prostredím pre život a ich štúdium.	Jedná sa najmä o efektívnu prevádzku siete školských zariadení, využívanie IT vo vzdelávaní, technický stav zariadení, potreba celoživotného vzdelávania, atraktivita školských zariadení vrátane možností stravovania.
9. Šport	TTSK - región s najzdravšou populáciou v SR, ktorá sa pravidelne vo voľných chvíľach venuje športovým aktivitám (rekreačným i výkonnostným) rozmanitého druhu. TTSK- región s diverzifikovanou športovou infraštruktúrou dostupnou v každej časti regiónu a dostupnou pre každého obyvateľa regiónu.	Ciele a projekty v oblasti športu sa zameriavajú najmä na: športové podujatia, zabezpečenie kvalitnej infraštruktúry pre šport, podporovať kluby a združenia, cyklotrasy, športová infraštruktúra v rámci školských zariadení a iné.
10. Kultúra a umenie	Kultúra sa stane trvalou súčasťou života obyvateľov Trnavského kraja a Trnavský kraj sa stane synonymom pre kultúru vo všetkých jej podobách.	Vytvárať čo najlepšie podmienky pre tvorbu a prezentáciu kultúry na regionálnej i miestnej úrovni pre súčasné generácie a v maximálnej miere zabezpečovať ochranu kultúrneho dedičstva pre generácie budúce.
11. Sociálne služby	TTSK bude krajom poskytujúcim základnú kvalitu života občanom vo svojom regióne, v ťažkých životných situáciách (seniori, občania s ťažkým zdravotným postihnutím, rodiny s deťmi, osoby ohrozené sociálnym vylúčením a marginalizované skupiny občanov). Základné životné potreby cieľovej skupiny občanov, potrebujúcich sociálnu pomoc, budú zabezpečené spolu s obecnými samosprávnymi orgánmi a s neverejnými poskytovateľmi služieb sociálnej pomoci.	Zámery sú orientované najmä na dostupnosť a efektívny systém sociálnych služieb, rasovú toleranciu, ponuka služieb pre dôstojnú jeseň života.
12. Životné prostredie	Územie TTSK bude najčistejším a najzdravším priestorom pre súčasný i budúci život v regióne. Prostredie TTSK bude pre podnikateľov, inštitúcie aj bežných ľudí motivujúcim k obmedzovaniu ekologických dopadov vlastných aktivít na životné prostredie v regióne.	Zachovávať prostredie pre súčasný a budúci život v regióne. Podporovať ekologickú zodpovednosť obyvateľov a ekologické riešenie vo všetkých oblastiach.
13. Zdravotníctvo	TTSK bude krajom s optimalizovanou sieťou zdravotníckych zariadení, s dostupnou kvalitnou zdravotnou starostlivosťou a efektívnym využívaním zdrojov. TTSK bude krajom, kde bude vlastníctvo zdravotníckych zariadení spoločnou zodpovednosťou štátu, kraja, miest a aktívnych lokálnych podnikov.	TTSK bude dbať na efektívnosť hospodárenia, zlepšenie starostlivosti a zvýšenie bezpečnosti, zdravotníckych zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti kraja. Bude usilovať o zjednodušenie a zrýchlenie procesu vydávania povolení na poskytovanie zdravotnej starostlivosti.

Tabuľka 15-1 Špecifické ciele vyplývajúce z regionálnej stratégie

15.3 ZÁMERY A ŠPECIFICKÉ CIELE VYPLÝVAJÚCE Z LOKÁLNYCH STRATEGICKÝCH DOKUMENTOV

15.3.1 Program rozvoja obce

Obec má schválený PHRSR-O s akčným plánom pre roky 2005-2008. V súčasnosti pripravuje nový program rozvoja, ktorého priestorový priemet pripravuje do územného plánu.

Celková vízia obce: Kajal – tu ste doma.

Globálny cieľ:

Obec Kajal využije svoju polohu pri vodnej nádrži Kráľová ako obytného satelitu blízkych miest, čistého životného prostredia a dobrej dopravnej dostupnosti pre svoj rozvoj, ako vhodného miesta pre pokojné rodinné bývanie a zázemie, zachovávajúc dedinského ducha v infraštruktúre poskytovaných služieb s možnosťou rekreácie a trávenia voľného času.

Strategické ciele:

- **ŠC 1. Atraktívne bývanie**
- **ŠC 2. Prímestské rekreačné centrum**
- **ŠC 3. Ekonomika**

- **ŠC 4. Miestna produkcia**
- **ŠC 5. Ochrana životného prostredia**

Výstupy z lokálnych strategických dokumentov (PR-O) majú nasledovné priestorové priemety, s požiadavkou priemetu do územného plánu obce.

Označenie	Opatrenie
L.SC1	1.2.1 Nájomné bývanie
L.SC2	1.2.2 Nové obytné lokality
L.SC3	2.1.1 Cykloturizmus
L.SC4	2.2.1 Infraštruktúra pre rekreáciu v sídle
L.SC5	2.3.1 Okolie rybníka Košťan
L.SC6	2.3.2 Prostredie pri v.n. Kráľová
L.SC7	2.3.3 Ostatné vodné plochy
L.SC8	3.1.1. Podmienky pre investíciu regionálneho významu
L.SC9	3.2.1. Vybavenosť lokálneho významu
L.SC10	4.2.1 Vytvorenie priestorových podmienok pre podporu miestnych produktov
L.SC11	5.2.1 Zvýšenie ekologickej stability

15.4 ZHRNUTIE A STANOVENIE PRIESTOROVÝCH PRIEMETOV DO ÚZEMNÉHO PLÁNU

Zhrnutím lokálnej stratégie, nadradených stratégií a zistených zámerov sú nasledovné priestorové priemety, ktoré je potrebné zahrnúť do riešenia územnoplánovacej dokumentácie:

Označenie	Priestorový priemet
SP1	Rozvoj bývania v nových lokalitách a podpora bývania v obci formou rodinných aj bytových domov
SP2	Rozvoj podmienok pre podnikanie v obci so zameraním na propagáciu miestnych produktov
SP3	Rozvoj podmienok pre podnikanie v obci so zameraním na vybavenosť regionálneho významu
SP4	Ochrana prírody a krajiny, podpora prvkov ekologickej stability, využitie potenciálu vodných plôch a adaptačné opatrenia na zmenu klímy
SP5	Lokálna vybavenosť
SP6	Rozvoj prímestskej rekreácie
SP7	Ochrana a kvalita životného prostredia so zameraním na odpadové hospodárstvo

15.5 VYHODNOTENIE ÚZEMNÝCH CELKOV K STRATEGICKÝM CIEĽOM A STANOVENIE OPTIMÁLNEHO ROZVOJA

15.5.1 Metodika vyhodnotenia územných celkov voči cieľom stratégií

Jednotlivé územné celky sú stanovené ako územne homogénne jednotky, vrámci ktorých je možné nájsť rovnaké vlastnosti krajiny a/alebo urbanistickej štruktúry. Tieto územné celky sú potom posúdené vo vzťahu k priestorovým priemetom špecifických cieľov zo strategických dokumentov.

Vyhodnotenie ostatných zámerov je uvedené všeobecne vo vyhodnoteniach jednotlivých územných celkov.

Tento vzťah je vyhodnotený ako:

Strategický vzťah	Definícia
Komplementárny	Územný celok má komplementárny vzťah k vybraným špecifickým cieľom, ak je v súlade so stanovenou stratégiou rozvoja v celom území, pokračovaním nastoleného trendu ju podporí
Indiferentný	Územný celok má indiferentný vzťah k vybraným špecifickým cieľom, ak pokračovaním nastoleného trendu stratégiu rozvoja neohrozí ani nepodporí.
Konkurenčný/protichodný	Územný celok má konkurenčný/protichodný vzťah k vybraným špecifickým cieľom, ak priamo ohrozuje ciele stanovené stratégiou v celom území.

Tabuľka 15-2 Strategický vzťah

Jednotné posúdenie kompletného územného celku je individuálne ale principiálne je potrebné identifikovať ciele, ktoré je možné v danom celku realizovať. Na základe tohto vyhodnotenia sú stanovené odporúčania pre ďalší rozvoj. Vyhodnotenie celkov je prílohou v tabuľke.

16 SÚHRNNÉ ZHODNOTENIE, IDENTIFIKÁCIA PROBLÉMOV A ODPORÚČANIA

16.1 SÚHRNNÉ HODNOTENIE ÚZEMNÝCH CELKOV

Informačné listy.

16.2 VŠEOBECNÉ ODPORÚČANIA

16.2.1 Všeobecné odporúčania pre priestorový rozvoj

V severnej časti katastra (Únovce) sa nachádzajú malé urbanizované územia – areál hotela, pila s pozostatkami pôvodnej obce Únovce, rekreačný areál Kaskády. Ide o uzatvorené areály pozostávajúce z niekoľkých objektov, väčšinou oplotené.

Samotná obec je pomerne kompaktná. Ide rastlú urbanistickú štruktúru, ktorá sa rozvíjala pozdĺž hlavnej ulice, ktorá tvorí základnú kompozičnú os územia. Pri tejto kompozičnej osi sa nachádzajú aj najdôležitejšie miesta urbanistickej štruktúry (kostoly, nákupné stredisko, verejné priestranstvo).

Výraznou priestorovou dominantou územia je areál hospodárskeho dvora a rybník Košťál s príľahlým parkom.

Obec leží na rovine a na území obce sa nenachádza výrazná výšková dominanta. Nezastavané územie je využívané ako poľnohospodárska pôda. Výraznejšie zastúpenie lesných pozemkov a pozemkov nelesnej drevinovej vegetácie sa nachádza pri vodnej nádrži.

Obec je rozčlenená na homogénne priestorové jednotky – územné celky na základe ich územno-technických vlastností, priestorovej štruktúry a prírodných podmienok. Tieto celky predstavujú územia s homogénnymi vlastnosťami a rovnakými požiadavkami na riešenie. Riešené územie je celkom rozdelené do 14 územných celkov. Ich vymedzenie je dokumentované v grafickej prílohe, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou tohto zadania.

- Považovať za nezastavateľné územie UC02
- Rozvoj obce situovať najmä v kontakte s už zastavaným územím
- Hlavný rozvoj obce umiestniť do UC04 a UC11 pri rešpektovaní celkovej stratégie rozvoja obce

- Navrhnuť celkovú kompozíciu a rozvoj krajiny s cieľom zvýšenia ekostabilizačnej funkcie a umiestnenia mitigačných opatrení
- Definovať a verejné priestranstvá
- Navrhnuť reguláciu pre zachovanie identity obce s dôrazom na uličné profily, kompozíciu ulice prípadne zvážiť architektonické tvaroslovie

16.2.2 Všeobecné odporúčania pre tvorbu krajiny

Na kvalitu života má zásadný vplyv kvalita krajiny - prírodného i urbánneho systému. Mestá a obce, ktoré nemajú kvalitné prírodné zázemie a majú výrazne narušenú ekologickú stabilitu územia (to je aj príklad obce Kajal) by mali zamerať pozornosť na využitie všetkého potenciálu na podporu ekologickej stability i na podporu urbánnej zelene. Sídlna zeleň predstavuje "prírodné zázemie" v zastavanom území obce a jej kvalita priamo i nepriamo ovplyvňuje kvalitu života občanov obce.

Sídlna zeleň plní celý rad významných funkcií: podporuje kvalitu hygieny prostredia, podporuje ekologickú stabilitu územia, podieľa sa na kvalite urbánneho dizajnu i na kvalite života. V neposlednom rade urbánna zeleň má vplyv na mikroklimu v obci. V tejto kapitole predkladáme návrhy opatrení, ktoré by mali podporiť zeleň pri plnení uvedených funkcií. Ide najmä o doplnenie a rozšírenie porastov drevín, zlepšenie priestorovej štruktúry porastov, podporu zelenej infraštruktúry v zastavanom území vo všetkých kategóriách zelene, ochranu historických krajinných štruktúr, podporu nových výsadiieb, údržby zelene, odporúčanie vhodných druhov pri nových výsadbách a v neposlednej rade i zvýšenie estetickej úrovne obce. Návrhy by mali eliminovať jestvujúce problémy v území. Návrhy i problémové okruhy sú zhrnuté vo výkrese vyhodnotenia.

Stručný prehľad hlavných problematických okruhov, ktoré v obci Kajal chýbajú, alebo nie sú riešené a zabezpečené:

Ochrana historických krajinných štruktúr je dôležitá z hľadiska zachovania historickej kontinuity zelene a podpory identity územia. V riešenom území obce sa z historických štruktúr zachovali už len niektoré historické aleje, historické solitérne stromy a zvyšky mokradí. Potrebne je:

- podpora a ochrana zostávajúcich fragmentov pôvodného pralesa v okolí priehrady, podpora pôvodného druhového zloženia lužných lesov
- ochrana a obnova budovy bývalého správcu lesa v areály strediska Kaskád
- ochrana historicky významných stromov: pri kríži, v areáli starej strelnice, v areáli bývalého majera, v parku, na cintoríne, ale i solitérne dreviny v krajine
- ochrana historicky pôvodných alejí: stromoradie topoľov v západnej časti UC 4, stromoradie popri Kajalskom kanáli v severnej časti obce a podpora rozpadajúcich sa historických alejí popri hospodárskom dvore, pri ceste k areálu betonárky, k vodnej nádrži apod..
- obnova zaniknutých historických alejí v rámci katastrálneho územia obce
- obnova historického centra - nanovo koncipovať jadro obce pri evanjeliku kostole
- podpora tradičných záhrad, ich usporiadanie i druhové zloženie, obnova tradičného a krajového genofondu najmä ovocných druhov drevín
- podpora a udržanie zostávajúcich fragmentov mokradí

- ochrana jestvujúcich sakrálnych prvkov (oba kostoly, kríž, socha), obnova zaniknutého prvku

Podpora systému ekologickej stability územia, obnova krajinných štruktúr:

- podpora na udržanie a rozšírenie lužných lesov
- ochrana CHVU
- ochrana stromov zo starého majera - legislatívna ochrana min. na lokálnej úrovni
- ochrana stromov v opustenej strelnici - min. na lokálnej úrovni
- ochrana prirodzeného porastu pri Kajalskom potoku pri obci - biokoridor
- podpora línií zelene v krajine - pri tokoch, pri poľných cestách
- obnova zeleného prstenca okolo zastavaného územia i po katastrálnej hranici obce
- adaptačné opatrenia súvisiace s klimatickými zmenami
- podpora prvkov USES v rámci veľkoplošných honov - solitérne stromy, interakčné prvky biokoridory, návrh na biocentrum
- výsadba pôdoochranných prvkov- vetrolamy (proti veternej erózii)
- podpora prirodzenej druhovej skladby vegetácie
- opatrenia na podporu migračnej schopnosti rýb na vodnom diele Kráľová

Podpora zelenej infraštruktúry je tvorba systému zelene v sídle s prepojením na krajinu - vytvorenie jadier systému a líniových prvkov v sídle:

- podpora jestvujúceho jadra systému zelene v obci - parku s mikroklimatickou a spoločenskou funkciou
- prehodnotiť druhovú skladbu, odstrániť náletové, invázne a druhovo nevhodné dreviny z vidieckeho prostredia
- doplniť plochy zelene o prvky drobnej architektúry.
- športový areál doplniť o vysokú, izolačnú a mikroklimatickú zeleň,, eliminovať nápor vetra vysokou zeleňou, doplniť vybavenosť, prehodnotiť detské ihrisko a blízkosť zberného dvora
- novozakladaný park za futbalovým štadiónom - určiť funkciu parku, preriešiť kompozíciu, doplniť plochy vysokej zelene s izolačnou funkciou, doplniť prvky drobnej architektúry, plochu prepojiť s ďalšími plochami zelene a s krajinou, sprístupniť verejnosti úpravou terénu, chodníkov, trávnatých plôch.
- areál pri bytovom dome - prehodnotiť spevnenú plochu, funkciu, druhové zloženie, podľa funkcie objektu a plochy upraviť kompozíciu plochy
- plocha pri obecnom úrade - pred OcU je len parkovisko. Za OcU je potrebné využiť plochu na podporu mikroklimy v obci
- plocha pri základnej škole - zmena druhového zloženia, obnova prirodzenej vegetácie vhodnej na vidiek, doplnenie o vhodnú kvetinovú výsadbu, doplnenie o prvky drobnej architektúry a prvky pre deti
- areál kostolnej záhrady pri evanjelickom kostole - upresniť funkciu časti s drevenými prvkami, kompozične preriešiť, prepojiť plochu s kostolom i na úkor časti záhrady pri Domove dôchodcov, prípadne plochu čiastočne obnoviť na základe archívneho prieskumu, plochu prepojiť s ďalšími plochami zelene a s krajinou.
- areál Domova dôchodcov - neprístupný, obmedzujúci. Vhodné je líniovou zeleňou a chodníkom prepojiť kostol so záhradou s drevenými prvkami, a to na úkor záhrady pri Domov dôchodcov.

- areál kostolnej záhrady pri katolíckom kostole - historicky tu bola menšia záhrada, dnes už nie je priestor pri kostole.
- líniový prvok zelene v severnej časti územia- historický prvok s chráneným stromom, podpora plôch zelene ako súčasti zeleného prstenca okolo obce
- vo všetkých uliciach postupne riešiť líniovú zeleň rôzneho rozsahu, hmoty i štruktúry v závislosti od podmienok. Líniové prvky prepoja systém zelene s krajinou a jadrá systému navzájom. Predpoklad pre úspešné riešenie je uloženie všetkých vzdušných sietí do zeme.

Podpora vyhradenej zelene je dôležitá z dôvodu zachovania kvalitného prostredia:

- zeleň pri objektoch občianskej vybavenosti (základná škola, kultúrny dom, apod.) je potrebné prebudovať a hlavne vhodne kompozične vyriešiť, zeleň by mala plniť funkciu hygienickú, estetickú ale i náučnú a krajinotvornú. Odporúča sa výstavbu exteriéru uskutočniť na základe vopred spracovanej štúdie.
- výrobný areál je potrebné riešiť z hľadiska eliminácie negatívnych vplyvov a vybudovať najmä zeleň hygienickú, izolačnú. Plochy zelene je potrebné vyriešiť kompozične správne a voliť druhy drevín vhodné do zaťaženého územia. Prioritne sa jedná o areál poľnohospodárskeho podniku, kde sú značné rezervné plochy. Tie je možné využiť v prospech zelene, prípadne i pre výstavbu výrobných hál či skladov. Riešenie by mala overiť štúdia.

Podpora súkromnej zelene je dôležitá práve z dôvodu zachovania vidieckeho rázu obce:

- súkromná zeleň pri rodinných domoch s regionálnymi prvkami – obytná časť záhrady by mala byť využívaná na krátkodobú rekreáciu, úžitková záhrada by mala byť značne veľká a nie využívaná ako orná pôda, vhodnejšie je jej využitie ako sadu či zeleninovej záhrady.
- súkromné záhrady pri nových rodinných domoch - okrasné časti izolovať pohľadovo z uličných pohľadov, vyhnúť sa cudzokrajinným druhom a prílišnej pestrosti
- predzáhradky riešiť čo najpôvodnejšie, využívať by sa mali ruže, hortenzie, kosatce, pivónie, ľalie a iné tradičné druhy. Najmä pri domoch s prvkami regionálnej architektúry je potrebné záhrady upraviť v tradičnom vidieckom štýle. Tiež oplotenie záhrad by malo byť zjednotené tvarovo, materiálovo i farebne, to ulice zjednotí.
- nové záhrady zosúladiť s vidieckym sídlom, jeho tradíciou, uplatniť regionálne prvky, tradičnou parceláciou podporiť identitu vidieckej obce.
- v záhradách uplatniť druhy veľkokorunné, pôvodné, regionálne. Vylúčiť ihličnaté dreviny, príliš farebné druhy, zakrslé a cudzokrajinné.

Ochrana, revitalizácia, ošetrovanie a udržiavanie špeciálnej zelene:

- cintorín - je historicky pôvodná plocha, časť je nová a zatiaľ bez hrobových polí. potrebná je úprava voľných plôch s výsadbou drevín vopred. Potrebná je zmena druhového zloženia. Tuje je nevyhnutné z areálu odstrániť a nahradiť ich výsadbou listnatých, veľkokorunných stromov. Vopred je však potrebné vyriešiť, kde budú hroby, kde hrobky, kde rozptylová lúka apod. - funkcie cintorína. Areál je vhodné kompozične preriešiť. Chrániť tiež dva pagaštany pri dome smútku, ktoré je potrebné ošetriť. Cestu k cintorínu podporiť alejou a zatravným parkoviskom (technický trávnik).

- areál strelnice - určiť funkciu, inventarizovať dreviny a určiť nevyhnutné výrubu, štúdiou overiť využitie areálu a prevádzkové riešenie, chrániť vzrastlé stromy i na lokálnej úrovni, udržať druhové zloženie, eliminovať ihličnaté dreviny
- areál skládky TKO - skládku odstrániť a eliminovať tak znečistenie podzemných vôd

Podpora kvalitného životného prostredia:

- vybudovať izolačnú zeleň po obvode sídla - podporiť jestvujúci fragment zeleného prstenca s mikroklimatickou a izolačnou funkciou
- vytvorenie centra obce s dostatkom zelene a prvkov vybavenosti
- podporiť hygienickú zeleň v uličných priestoroch, pretože pohlcuje emisie, hluk i pachy, zachytáva najmä ťažké kovy, TZL, častice PM10, uhľovodíky, z ktorých najnebezpečnejší je benzén spôsobujúci rakovinu
- využiť stromy ako psychologickú bariéru, ako ochranu pred žiarením, prehriatím, ďalej vodič pri stromoch znižuje rýchlosť a tým stromy pri cestách zvyšujú bezpečnosť premávky, preto stromy pri cestách je potrebné sadiť

Odporúčaná druhová skladba pre navrhované výsadby:

- Pri dopĺňaní a výsadbe nových porastov drevín treba vytvárať druhovo zmiešané porasty s použitím pôvodných druhov drevín, vhodných pre miestne vidiecke prostredie.
- Pre vlhšie stanovištia, hlavne v kontaktej zóne s potokmi a mokradných spoločenstvách odporúčame použiť najmä tieto druhy: brest hrabolitý (*Ulmus minor*), javor poľný (*Acer campestre*), dub letný (*Quercus robur*) – **ako druhy kostrové**,
- ďalej odporúčame použiť druhy topoľ biely (*Populus alba*), topoľ čierny (*Populus nigra*), jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*) – **ako druhy doplnkové** a vrbu krehkú (*Salix fragilis*), vrbu bielu (*Salix alba*), vrbu rakytovú (*Salix caprea*), jelšu lepkavú (*Alnus glutinosa*), topoľ sivý (*Populus x canescens*), topoľ osikový (*Populus tremula*), čremcha strapcovitá (*Padus avium*),
- Pre zastavané územie obce odporúčame: rod Tilia-lipa: *Tilia cordata*, *Tilia macrophylla*, rod Acer-javor: *Acer platanoides*, *Acer pseudoplatanus*, *Acer campestre*, rod Rod Carpinus- hrab, Rod Fraxinus-jaseň: *Fraxinus excelsior*, *Fraxinus ornus*, rod Sorbus-jarabina: *Sorbus aria*, *Sorbus aucuparia*, *Sorbus domestica*, rod Aesculus- pagaštan: *Aesculus hippocastanum*, *Aesculus x carnea*, rod prunus-slivka, rod Pyrus-hruška.
- z krovín – **ako druhy výplňové a plášťové** odporúčame svíb krvavý (*Swida sanguinea*), vrbu trojtyčinkovú (*Salix triandra*), vrbu purpurovú (*Salix purpurea*), rešetliak prečisťujúci (*Rhamnus catharticus*), bršlen európsky (*Euonymus europaea*), druhy rodu hloh (*Crataegus monogyna* agg., *C. laevigata* agg.), kalina obyčajná (*Viburnum opulus*), zob vtáčí (*Ligustrum vulgare*).
- Na zvýšenie estetickej úrovne obce odporúčame ojedinele použiť druhy okrasné listom – kultivary dubov, javorov, brestov, tiež lipy (*Tilia cordata*, *Tilia platyphylla*), prípadne druhy introdukované, avšak do daného klimatického pásma vhodné, napr. Sofora japonská (*Sophora japonica*), platan západný (*Platanus occidentalis*), brestovec západný (*Celtis occidentalis*), celtis hladký (*Celtis laevigata*) apod.
- Ihličnaté dreviny neodporúčame, treba ich obmedziť, pretože nie sú jednak vhodné do daného vegetačného pásma a jednak narúšajú obraz vidieckej krajiny.

Podpora údržby plôch zelene:

- na niektorých plochách zelene je potrebné zvýšiť intenzitu údržbu (počet kosieb do roka zvýšiť na 4-6, prihnožovať trávnikové plochy ale i dreviny, realizovať dosadby podľa vopred spracovaných projektov apod. To si vyžaduje zabezpečenie organizačné, personálne i finančné. Na vidieku však nie je potrebné riešiť najvyšší stupeň intenzity údržby. Bylinný porast by mal byť prirodzene vyvinutý.
- odstrániť prehustené porasty a náletové dreviny pravidelne.

Podpora koncepčných prístupov pri tvorbe a ochrane zelene v sídle:

- Výsadbou zelene realizovať na základe spracovaných projektov, pričom projekty musia riešiť tiež zabezpečenie vhodných podmienok pre rast drevín. Plochy zelene riešiť i po stránke tematickej. Tým obec získa na atraktivnosti. Projektová dokumentácia bude riešiť i spevnené plochy, miesta na parkovanie, osadenie mobiliáru, adaptačné opatrenia apod.

16.2.3 Všeobecné požiadavky pre ochranu prvkov systému ekologickej stability územia

Kód	Názov MÚSES	Cieľové spoločenstvo	Výmera	Definícia priestoru
RBC1	Kaskády	Vrbovo-topoľové lužné lesy, dubovo-brestovo-jaseňové nížinné lužné lesy	Zachovať súčasnú výmeru	biokoridor
RBC2	Rameno Kajal	Vrbovo-topoľové lužné lesy	Zachovať súčasnú výmeru	biokoridor
MBC1	Rybník Košťán	Vrbovo-topoľové lužné lesy, dubovo-brestovo-jaseňové nížinné lužné lesy	Zachovať súčasnú výmeru	biocentrum
NRBK1	Rieka Váh	Vrbovo-topoľové lužné lesy, umelé vodné nádrže,	Zachovať súčasnú výmeru	biokoridor
RBK1	Derňa	Vrbovo-topoľové lužné lesy, dubovo-brestovo-jaseňové nížinné lužné lesy	Zachovať súčasnú výmeru	biokoridor
RBK2	Kajalský kanál	Vrbovo-topoľové lužné lesy, dubovo-brestovo-jaseňové nížinné lužné lesy	Zachovať súčasnú výmeru	biokoridor
RBK3	Gorazdovský kanál	Vrbovo-topoľové lužné lesy, dubovo-brestovo-jaseňové nížinné lužné lesy	Zachovať súčasnú výmeru	biokoridor
MBK1	Sudcovský kanál	Vrbovo-topoľové lužné lesy, dubovo-brestovo-jaseňové nížinné lužné lesy	Zachovať súčasnú výmeru	biokoridor
MBK-N1	Kajalský chodník	Stromová alej popri miestnej komunikácii spájajúcej vodnú nádrž Kráľová s obcou Kajal	Vytvoriť nový biokoridor o výmere 4 ha	biokoridor
MBK-N2	Srncí pás	Remízka spájajúca Sudcovský kanál s vodnou nádržou Kráľová	Vytvoriť nový biokoridor o výmere 5 ha	biokoridor
IPP1		Široká medza porastená drevinami vrbovo-topoľového lužného lesa	Zachovať súčasnú výmeru	biocentrum

IPP2		Široká medza porastená drevinami vrbovo-topoľového lužného lesa	Zachovať súčasnú výmeru	biocentrum
IPL1		Medza riedko porastená drevinami	Zachovať súčasnú výmeru	biokoridor
IPL2		Medza riedko porastená drevinami	Zachovať súčasnú výmeru	biokoridor
IPL3		Stromová alej popri ceste	Zachovať súčasnú výmeru	biokoridor
IPL4		Stromová alej popri ceste	Zachovať súčasnú výmeru	biokoridor
IPL5		Pás dubovo-brestovo-jaseňového nížinného lužného lesa	Zachovať súčasnú výmeru	biokoridor
IPL6		Stromová alej popri kanáli	Zachovať súčasnú výmeru	biokoridor

Hlavné opatrenia pre jednotlivé prvky územného systému ekologickej stability:

Návrh opatrení na udržanie alebo dosiahnutie priaznivého stavu druhov a biotopov

- Brehové porasty vodných tokov ponechať na samovývoj, v určitých úsekoch je žiadúce orezávať dreviny na hlavu v 5-6 ročných intervaloch.
- Zvýšiť podiel lesných porastov s prirodzeným druhovým zložením drevín o 30% oproti súčasnému stavu.
- Plošné porasty drevín, remízky a skupinky drevín ponechať na samovývoj a odstraňovať z nich invázne dreviny, dosádzať pôvodné druhy vhodné pre dané stanovište.
- Trávnaté porasty kosiť 2x ročne.
- Návrh opatrení na elimináciu bariérových prvkov-návrh technických opatrení: rybochody, ekodukty, podchody

V katastrálnom území Kajal sú tieto významnejšie bariérové prvky:

- zastavané územie obce
- elektrovedy
- križovanie ciest s vodnými tokmi

Opatrenia na obmedzenie účinku bariérových prvkov sú v intraviláne najmä zachovanie súčasnej trvalej vegetácie. Pri výstavbe nových technických prvkov s bariérovými účinkami zabezpečiť ich priechodnosť; napr. mostných objektov ekoduktami a priepustov pre vodné živočíchy.

V katastrálnom území Kajal je dominujúcou hospodárskou aktivitou poľnohospodárska výroba. Nie je žiadúci ďalší záber poľnohospodárskej pôdy pre iné funkčné využitie a jej ochranu zabezpečiť diverzifikovanejším poľnohospodárstvom s vyšším podielom ekologicky orientovaného poľnohospodárstva.

V lesnom hospodárstve je žiadúce zvýšiť podiel lesných porastov s prirodzeným druhovým zložením pôvodných drevín o 30%.

Vo vodnom hospodárstve sa zameriavať na udržiavanie brehových porastov vodných tokov dosádzaním drevín a krov v niektorých častiach orezávaním drevín na hlavu, v iných častiach

zasahovať do brehových porastov iba do tej miery, aby nebola narušená funkcia vodného toku z hľadiska protipovodňovej ochrany. Vytvárať mokrade, alebo trávnaté porasty v terénnych depresiách nevhodných pre poľnohospodárske využitie.

V oblasti urbanizácie a územného plánu nie je potrebné rozširovanie plôch na bývanie a rekreáciu, ale skvalitniť existujúce urbanizované plochy, vrátane hospodárskeho dvora. Obec Kajal má funkciu vidieckeho zázemia pre okresné mesto Galanta bez ďalšej potreby urbanizácie, t.j. vytvárania nových zastavaných a spevnených plôch na úkor poľnohospodárskej pôdy, lesnej pôdy a krajinných prvkov. V rámci urbanizácie navrhnúť nové plochy zelene a skvalitnenie zastavaného územia obce a území s rekreačnou funkciou.

17 CITOVANÉ DIELA

Encyklopedický ústav Slovenskej akadémie vied. (1977). *Vlastivedný slovník obcí na Slovensku II*. Bratislava: Veda.

Esprit s.r.o. (2002). *Atlas krajiny SR*. Bratislava: Ministerstvo životného prostredia SR, Agentúra životného prostredia.

Futták, J. (1966). *Fytografické členenie Slovenska I*. Bratislava: Veda - Vydavateľstvo SAV.

Inštitút urbanizmu a územného plánovania URBION. (2011). *Štandardy minimálnej vybavenosti obcí*. Bratislava: URBION.

Juhasčíková, I., Škápik, P., & Štukovská, Z. (2012). *Základné údaje zo Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011*. Bratislava: Štatistický úrad Slovenskej republiky.

Michalko, J. (1986). *Geobotanická mapa ČSSR*. Bratislava: Veda.

Pamiatkový úrad Slovenskej republiky. (dátum neznámy). *Register nehnuteľných NKP*. Cit. 30. august 2013. Dostupné na Internet: Pamiatkový úrad Slovenskej republiky: www.pamiatky.sk

ÚPSVaR. (2015). *Miera evidovanej nezamestnanosti v okresoch SR*. Bratislava: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny.

18 ZOZNAM OBRÁZKOV A TABULIEK

Obrázok 1 Monotónnosť krajiny	74
Obrázok 2 Mlyny	74
Obrázok 3 historické objekty	75
Obrázok 4 Historická ortofotomapa	15
Obrázok 6-1 Graf vývoja počtu obyvateľov 2005-2014	21
Obrázok 6-2 Graf prirodzeného prírastku	21
Obrázok 6-3 Graf migrácie obyvateľstva	22
Obrázok 6-4 Graf obyvateľov podľa národnosti r.2011	23
Obrázok 5 II. vojenské mapovanie	75
Obrázok 6 I. vojenské mapovanie	76
Obrázok 7 II. vojenské mapovanie	76
Obrázok 8 III. vojenské mapovanie	77

Obrázok 9 Kompozícia územia	78
Obrázok 10 Kvalita pôd	78
Tabuľka 6-1 Vývoj počtu obyvateľov 2003-2013.....	20
Tabuľka 6-2Počet obyvateľstva r. 2011	22
Tabuľka 6-3Obyvatelia podľa národnosti r. 2011.....	22
Tabuľka 6-4Základná sociálna vybavenosť.....	24
Tabuľka 8-1 Evidované archeologické lokality	25
Tabuľka 2 Najväčší zamestnávateľia so sídlom v obci (zdroj: vsetkyfirmy.sk)	26
Tabuľka 11-1Turisticky atraktívne ciele podľa vzdialenosti	27
Tabuľka 15-1 Špecifické ciele vyplývajúce z regionálnej stratégie	63
Tabuľka 15-2 Strategický vzťah	65

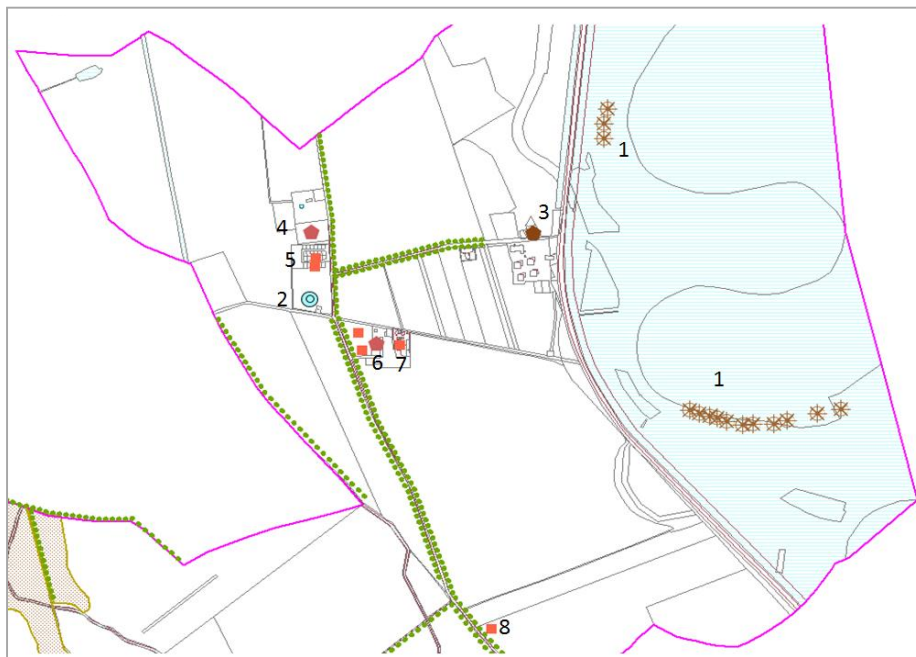
19 OBRÁZKOVÁ PRÍLOHA

Obrázok 5 Monotónnosť krajiny

Obrázok 6 Mlyny

Obrázok 7 historické objekty

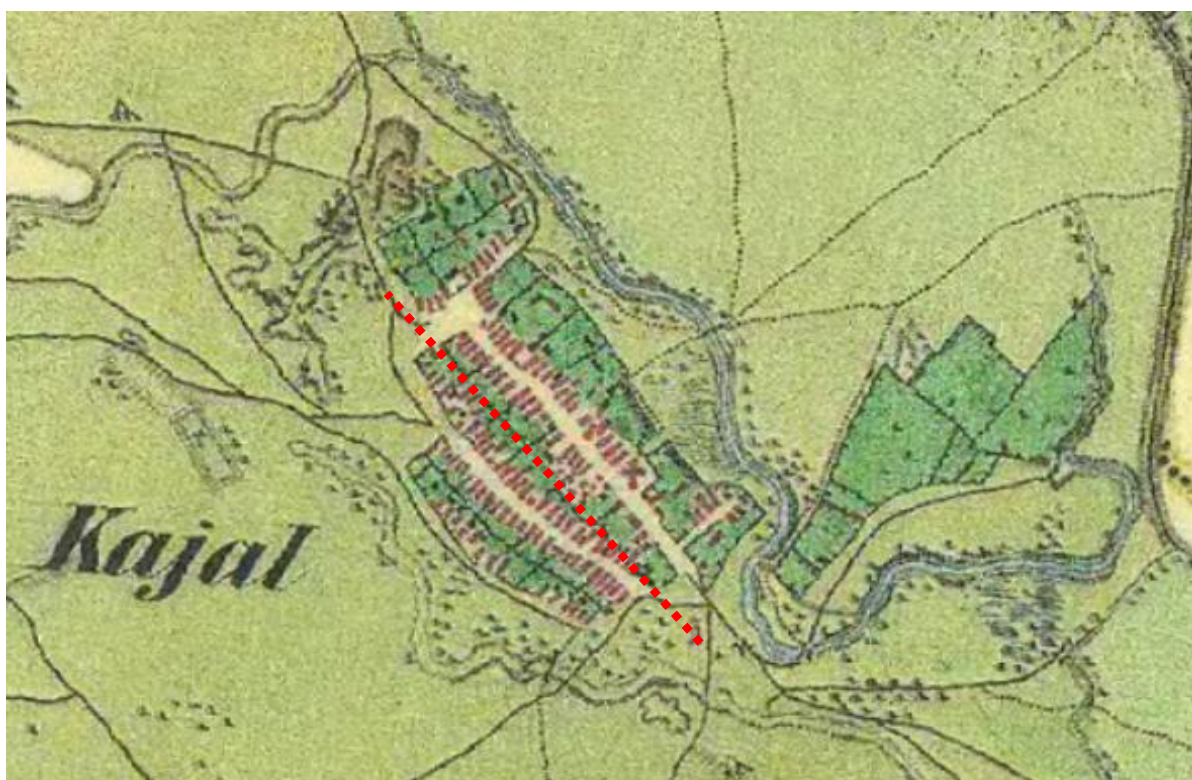
- Vysvetlivky:
1 - mlyny
2 - váhadlová studňa
3 - horáreň
4 - majer
5 - majer
6 - hospodársky
objekt
7 - domy
8 - asi hostinec pri
ceste

Obrázok 8 Il. vojenské mapovanie

Obrázok 9 I. vojenské mapovanie

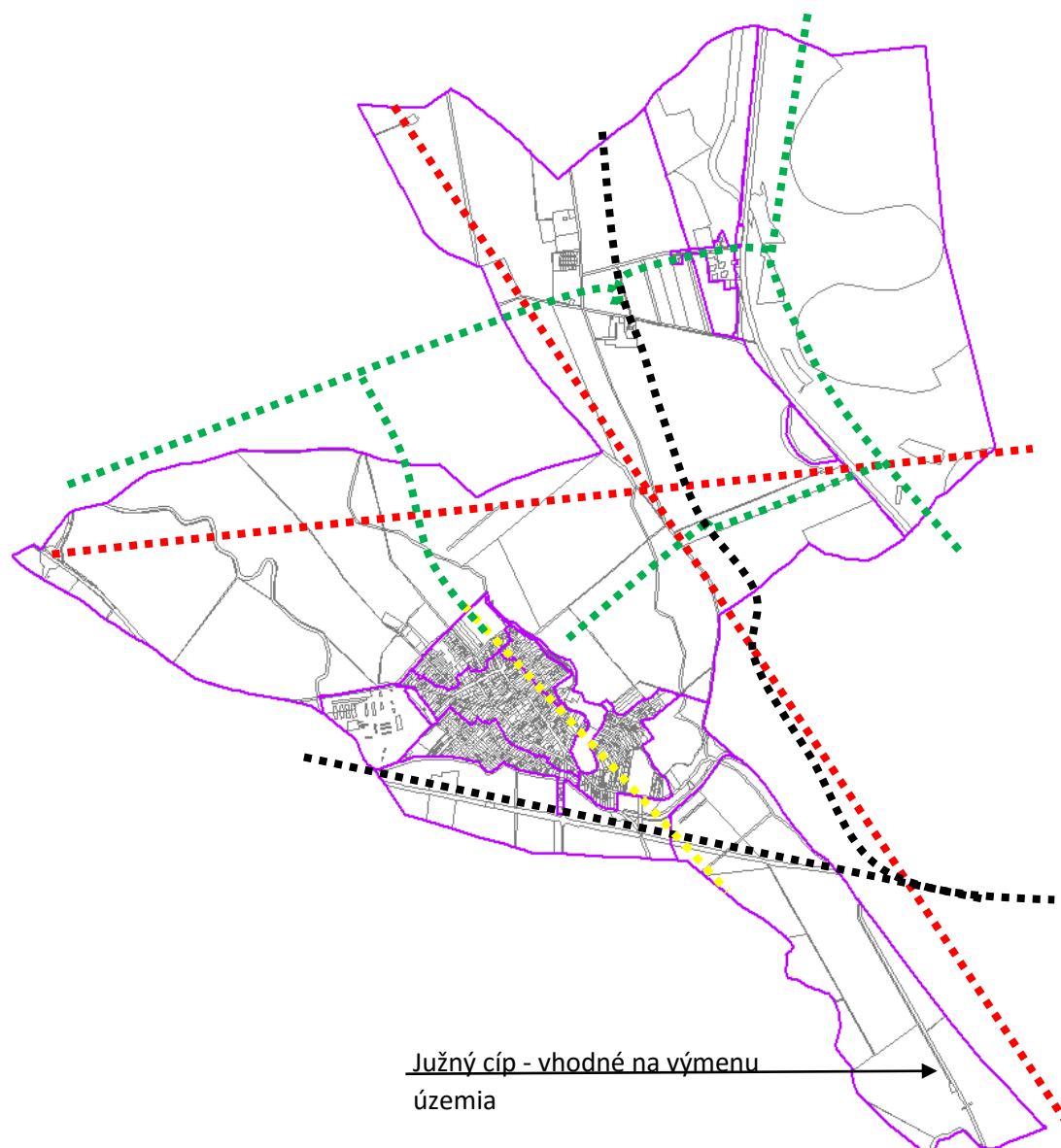

Obrázok 10 II. vojenské mapovanie

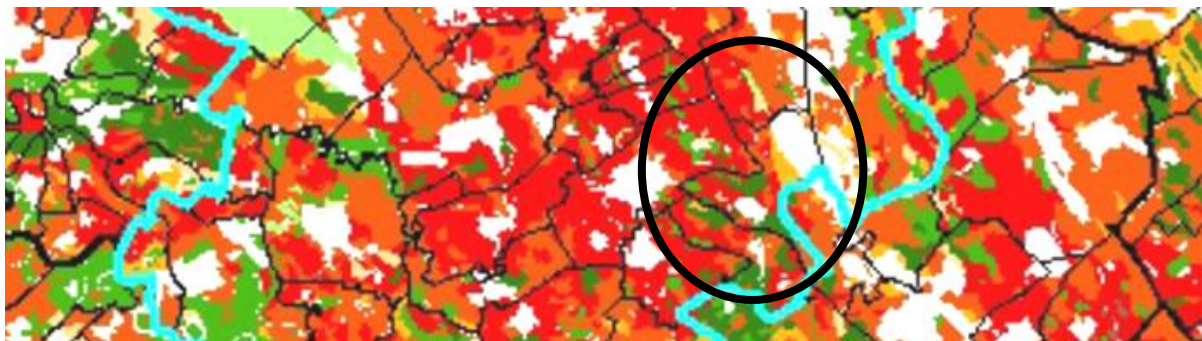

Obrázok 11 III.vojenské mapovanie

1 - evanjelický kostol, 2 - katolícky kostol, 3 - socha sv. Jána Nepomuckého, 4 - Križanov kríž, 5 - cintorín

Obrázok 12 Kompozícia územia

Obrázok 13 Kvalita pôd